

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక

రచించిన గారు జిల్లా

1959-60

ప్రచురణాధికారి, స్థానిక పరిపాలనా శాఖ
ఆంధ్రప్రదేశ్.

ఆం. న. కె.

విషయ సూచిక

వివరాలు

పేజీ సంఖ్య

మనవి మాట.

ముందు పేజీ

మొదటి భాగం

సాధారణ విషయాలు.	1
రెండవ ప్రతిపాదనలోని నాలుగవ సంవత్సరపు కార్యక్రమ స్వరూపం.	11

రెండవ భాగం

అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

వ్యవసాయోత్పత్తి	29
చిన్నతరహా నీటిపారుదల పనులు	47
పశుగణాభివృద్ధి.	42
పాడి పరిశ్రమ, పాలపరపరా	46
అడవులు.	46
భూసార రక్షణ.	47
మత్స్య సంవర్ధన.	48
సహకారోద్యమం, గిడ్డంగులు, మార్కెట్లు	49
జాతీయ విస్తరణ సేవా కేంద్రాలు, సామాజిక కాభివృద్ధి కేంద్రాలు.	57
పంచాయతీలను సటిష్ఠం చేయటం.	58
పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల పనులు	59
విద్యుచ్ఛక్తి.	60
గ్రామీణ పరిశ్రమలు, చిన్నతరహా పరిశ్రమలు.	61

14.	చేనేల పరిశ్రమ.	66
15.	రోడ్లు.	68
16.	విద్య.	70
17.	వైద్యం.	76
18.	ప్రజాలోగ్యం.	78
19.	గృహనిర్మాణం.	81
20.	కార్మికలు—కార్మిక సంక్షేమం.	83
21.	వెనుకబడిన వరగతుల, షెడ్యూల్డుకులాల సంక్షేమం.	85
22.	షెడ్యూల్డు తెగల సంక్షేమం	91
23.	స్త్రీ సంక్షేమం.	94
24.	సాంఘిక సంక్షేమం.	95
25.	రేషియో ప్రసారం.	96
26.	ప్రచారం.	96
27.	అర్థ గణాంక శాఖ.	97
28.	త.తి తపాలా సౌకర్యాలు	97
29.	కరీంనగరు జిల్లా ప్రజాశాసక, ఆధిపృద్ధి సంఘం సభ్యుల జాబితా.	98

మ న వి మూ టు

రాజ్యప్రజాశిక్షలోని జిల్లావారీ విషయాలు చూపే జిల్లా ప్రజాశిక్షల వరసలో 1959-60 సంవత్సరానికి సంబంధించిన యీ ప్రచురణ నాలుగవది. పుస్తకం మొదటి భాగంలో జిల్లాకు సంబంధించిన సాచారణ గణాంక సమాచారం పొందు పరచ బడింది. నేటివరకు సేకరించిన సమాచారం ఇందులో చేర్చబడింది. దీనితోపాటు రెండవ వంచవర్ష ప్రజాశిక్ష క్రింద రాజ్యప్రభుత్వం నాలుగవ సంవత్సరంలో నిర్వహించదలచిన కార్యక్రమాలుకూడా చేర్చబడినాయి. ఇక రెండవ భాగంలో తంతి తపాలాశాఖ, రైలు మార్గాల అభివృద్ధితోసహా వివిధ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను గురించి వివరించబడింది. ఈ ప్రచురణ జిల్లా పరిషత్తులకు కొంత ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని, దీనిని మెరుగుపరచేటందుకు జిల్లా పరిషత్తులు సూచనలు చేయగలవని ఆశించబడుతున్నది. ఇంకా సూచనలు ఎవరు పంపినా కృతజ్ఞతతో స్వీకరింపబడతాయి. వీటిని హైదరాబాదులోఉన్న ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రజాశిక్షాశాఖ డిప్యూటీ సెక్రటరీ గారికి పంపవచ్చును.

సీ. సరసీంహం

ప్రభుత్వ ప్రజాశిక్ష, స్థానిక
పరిపాలనాశాఖ కార్యదర్శి.

హైదరాబాదు.

13—12—1959.

మొదటి భాగం

సాధారణ విషయాలు

సాధారణ విషయాలు

విస్తీర్ణం, వర్గీకరణ.

ఈ జిల్లా విస్తీర్ణం 4,504 చదరపు మైళ్ళు. ఇందులో 31 రెవిన్యూడివిజన్లు, 7 తాలూకాలు ఉన్నాయి. 1956—57 సంవత్సరంలో ఈ జిల్లాలోని భూమి క్రింది విధంగా వర్గీకరించబడింది.

	విస్తీర్ణం ఎకరాలలో.	మొత్తం విస్తీర్ణంలో శాతం
మొత్తం భూమి విస్తీర్ణం	29,43,226	—
ఆడవులుండే ప్రదేశం	6,31,745	21.3
వీడు భూమి, సాగుకొండకురానిభూమి	2,08,894	7.0
వ్యవసాయేతర పనులకు ఉపయోగింప బడుతున్న భూమి	1,89,204	6.4
సాగుకు లాయకీ అయిన బంజరు.	88,931	3.0
శాశ్వత పచ్చిక వీళ్లు, ఇతర పచ్చికబయళ్లు	1,58,158	5.3
సాగుచేయబడే వికరపు విస్తీర్ణంలో చేర్చ బడని నానా రకాలచెట్లు, తోటలు, పంటలు ఉండే భూమి.	40,635	1.4
ప్రస్తుత బంజర్లు	2,69,628	9.1
ఇతర బంజర్లు	62,340	2.1
సాగుచేయబడే వికరపు విస్తీర్ణం.	13,16,145	44.4
ఒకసారికి మించి సాగుచేయబడే భూమి.	24,627	0.8
మొత్తం పంట భూమి	13,40,772	44.2

వేర్వేరు ఋతుపవనాలవల్ల వర్షపాతం.

(అంగుళాలలో)

	1956-57	1955-56	మామూలు
నైరుతి ఋతుపవనాలు	35.2	40.0	27.9
ఈశాన్య ఋతుపవనాలు	6.2	3.9	3.6
శీతాకాలం	0.3	1.0	1.1
వేసవికాలం	3.3	9.0	2.3
మొత్తం	<u>45.0</u>	<u>53.9</u>	<u>34.9</u>

నీటివనర్లు, నీటిపారుదల.

ఈ జిల్లాలో దాదాపు 2,82,035 ఎకరాలకు నీటి పారుదలను కలుగజేస్తున్న కాలువలు, చిన్న చెరువులు, గొట్టపు బావులు ఉన్నాయి. మాగాణి సాగుజరిగే తోటలకు, భూములను 40,000 బావులవల్ల నీటిపారుదల జరుగుతున్నది. ఈ జిల్లాలో నీటివనర్లను గురించి, సాగజ్యే భూమిని గురించి పరిశోధనలు చేయబడినాయి.

నీటివనర్లు

1. ప్రభుత్వ కాలువలు	477
2. ప్రైవేటు కాలువలు.	—
3. బావులు.	
(ఎ) గొట్టపు బావులు.	3,721
(బి) నీటి పారుదలకొరకు మాత్రమే ఉపయోగించబడిన ఇతరబావులు	—

(i) ప్రభుత్వం వారివి.	
(ఎ) రాతికట్టడం గలవి.	1,122
(బి) రాతికట్టడం లేనివి.	20,720
(ii) ప్రైవేటు వ్యక్తులవి.	
(ఎ) రాతికట్టడం గలవి.	—
(బి) రాతికట్టడం లేనివి.	—
4. గృహకృత్యాలకు మాత్రం ఉపయోగింపబడుతున్న బావులు.	63,616
5. ఉపయోగంలో లేని బావులు.	3,217
6. రిజర్వాయర్లు.	1
7. చెరువులు.	
(ఎ) నూరు ఎకరాలకన్నా ఎక్కువ ఆయకట్టు గలవి.	538
(బి) నూరు ఎకరాలకన్నా తక్కువ ఆయకట్టుగలవి.	3,183
నీటిపారుదల జరుగుచున్న భూమి విస్తీర్ణం.	
1. ప్రభుత్వ కాలువల ద్వారా	28,498
2. ప్రైవేటు కాలువల ద్వారా	2,774
3. చెరువుల ద్వారా	2 24,449
4. బావుల ద్వారా.	
(ఎ) కేవలం నీటి పారుదలకు ఉపయోగింపబడేవి.	68,119
(బి) ఇతర నీటి పారుదల వనరులకు తోడ్పడేవి.	—
(సి) ఇతర వనరులు, (ఈటకాలువలు మొదలైనవి.)	13,577
5. నీటిపారుదల జరుగుచున్న మొత్తం భూమి.	3,37,417
6. పంటపండ్ల నికరపు భూమిలో నీటిపారుదల జరిగే భూమిశాతం.	25,6

- 7. ఒకేసంవత్సరంలో ఒకసారికంటే ఎక్కువగా
నీటిపారుదల జరిగే భూమి విస్తీర్ణం. —
- 8. నీటిపారుదలవల్ల పంటలుపండే మొత్తం భూమి
విస్తీర్ణం. 3,60,677
- 9. పంటపండే మొత్తం విస్తీర్ణంలో నీటిపారుదల
జరిగే విస్తీర్ణం యొక్క శాతం. 27
- 10. స్వంత ఆయకట్లు ఉండే చావులు. 6,768
- 11. గుర్తించబడిన నీటి పారుదల పనరులకు తోడ్పడే
చావులు. 7,071
- 12. నీటిపారుదల జరిగే మొత్తం నికరపు విస్తీర్ణంలో
స్వంత ఆయకట్లుండే చావులద్వారా నీటి పారుదల
జరిగే విస్తీర్ణం యొక్క శాతం. 2.1
- 13. ఆయలు ఇంజనన్ల సంఖ్య 499

పంతులు

ఈ జిల్లాలో జొన్న ముఖ్యమైన ఆహారపంట. ఇది 3.08 లక్షల ఎకరాల్లో పండించబడుతున్నది. 35,600 టన్నుల దాన్యం యీ భూముల్లో పడుతుంది. వరి, మొక్కజొన్న, పప్పు దాన్యాలు, సజ్జ, రాగి, ప్రత్తి, నూనె విత్తనాలు, పొగాకు—యివి యీ జిల్లాలో పండే యితర పంటలు. 1956-57 లో సాగు చేయబడిన భూమి, పండిన పంట వివరాలు క్రింద యివ్వబడినాయి.

	విస్తీర్ణం (ఎకరాలలో)	మొత్తం పంట (టన్నులలో)
I తృణదాన్యాలు.		
1. వరి	3,15,248	79,430 (దియ్యం రూపంలో)
2. గోధుమ	1,785	150
3. జొన్న	2,93,887	34,530
4. సజ్జ	658	60

5. బాద్లి	2	—
6. మొక్క-జొన్న	1,48,808	37,440
7. రాగి	119	10
8. కొత్తి	297	20
9. వరగు	731	50
10. సామలు	2,516	180
11. ఇతర తృణధాన్యాలు	515	40
మొత్తం తృణధాన్యాలు.	7,46,506	1,51,940

II పప్పు ధాన్యాలు.

(1) శనగలు	21,600	830
(2) పెసలు	1,16,323	2,530
(3) కందులు	15,873	1,150
(4) మినుములు	569	20
(5) ఉలవలు	40,500	910
(6) ఇతర పప్పుధాన్యాలు	23,185	2090
మొత్తం పప్పుధాన్యాలు	2,18,050	7,530

III సంబరాలు.

1) పోకచెక్కలు	—	—
2) మిరపకాయలు	22,857	1,820
3) అల్లం	45	—

7. ఒకేసంవత్సరంలో ఒకసారికంటే ఎక్కువగా
నీటిపారుదల జరిగే భూమి విస్తీర్ణం. —
8. నీటిపారుదలవల్ల పంటలుపండే మొత్తం భూమి
విస్తీర్ణం. 3,66,677
9. పంటపండే మొత్తం విస్తీర్ణంలో నీటిపారుదల
జరిగే విస్తీర్ణం యొక్క శాతం. 27
10. స్వంత ఆయకట్లు ఉండే బావులు. 6,768
11. గుర్తించబడిన నీటి పారుదల వనరులకు తోడ్పడే
బావులు. 7,071
12. నీటిపారుదల జరిగే మొత్తం నికరపు విస్తీర్ణంలో
స్వంత ఆయకట్లుండే బావులద్వారా నీటి పారుదల
జరిగే విస్తీర్ణం యొక్క శాతం. 2.1
13. ఆయిలు ఇంజన్ల సంఖ్య 499

పంటలు

ఈ జిల్లాలో జొన్న ముఖ్యమైన ఆహారపంట. ఇది 3.08 లక్షల ఎకరాల్లో పండించబడుతున్నది. 35,600 టన్నుల దాన్యం యీ భూముల్లో పండించబడింది. వరి, మొక్కజొన్న, పప్పు దాన్యాలు, నజ్జ, రాగి, ప్రత్తి, మానే విత్తనాలు, పొగాకు—యివి యీ జిల్లాలో పండే యితర పంటలు. 1956-57 లో సాగు చేయబడిన భూమి, పండిన పంట వివరాలు క్రింద యివ్వబడినాయి.

విస్తీర్ణం మొత్తం పంట
(ఎకరాలలో) (టన్నులలో)

I తృణదాన్యాలు.

1. వరి	3,15,248	79,450 (బియ్యం రూపంలో)
2. గోధుమ	1,785	150
3. జొన్న	2,93,887	34,530
4. నజ్జ	658	60

5. బార్ల	2	—
6. మొక్కజొన్న	1,48,808	37,440
7. రాగి	119	10
8. కొబ్బ	237	20
9. వరగు	731	50
10. సామలు	2,516	180
11. ఇతర తృణధాన్యాలు	515	40
మొత్తం తృణధాన్యాలు.	7,46,506	1,51,940

II పప్పు ధాన్యాలు.

(1) శనగలు	21,600	830
(2) పెసలు	1,16,323	2,530
(3) కందులు	15,873	1,150
(4) మినుములు	569	20
(5) ఉలవలు	40,500	910
(6) ఇతర పప్పుధాన్యాలు	23,185	2090
మొత్తం పప్పుధాన్యాలు	2,18,050	7,530

III సంబాలలు.

1) పోకచెక్కలు	—	—
2) మిరపకాయలు	22,857	1,820
3) ఆల్లం	45	—

4) వసువు	3,171	—
5) వెల్లుల్లిపాయలు	1,201	—
6) ధనియాలు	1,588	—
7) చింతపండు	—	—
8) ఇతర సంబారాలు	25	—
మొత్తం సంబారాలు.	28,947	1,820

IV చెరకు పంటలు.

1) చెరకు	45	50
2) తాటిబెల్లం	—	—
3) ఇతరములు	—	—
మొత్తం పంటలు.	45	50

V పండ్లు, కూరగాయలు.

(1) (ఎ) తాజా పండ్లు

1) ఆరటి పండ్లు	45	—
2) నిమ్మకాయలకి చెందిన పండ్లు	537	—
3) మామిడిపండ్లు	3,487	—
4) ఇతర తాజాపండ్లు	61	—
మొత్తం తాజాపండ్లు.	4,131	—

(బి) ఎండు పండ్లు

(i) జీడి గింజలు	—	—
(ii) ఇతర ఎండు పండ్లు	115	—
మొత్తం ఎండు పండ్లు.	115	—

మొత్తం తాజాపండ్లు	4,246	—
ఎండుపండ్లు		

(2) కూరగాయలు

(ఏ) బంగాళాదుంపలు	12	20
(బి) కఱ్ఱపెండలం	20	—
(సి) చిలగడ దుంపలు	367	—
(డి) ఉల్లిగడ్డలు	726	2000
(ఇ) ఇతర కూరగాయలు	533	—

మొత్తం కూరగాయలు.	1,678	2,020
------------------	-------	-------

మొత్తం పండ్లు, కూరగాయలు దుంప పంటలతో సహా	5,924	
--	-------	--

VI. వివిధ క్రకాలకు చెందిన ఇతర

అహార పంటలు	—	—
------------	---	---

మొత్తం అహార పంటలు.	10,17,472	—
--------------------	-----------	---

అహారేతర పంటలు

I నారలు

1. పత్తి	9,686	1,110
2. బొంబాయి జనుము	21	20
3. జనుము	2,435	—
4. ఇతర నారలు	11	—

మొత్తం నారలు.	12,153	1,130
---------------	--------	-------

II నూనె గింజలు

ఎ. ఆహారంలో ఉపయోగించబడేవి.

1. వేరు శనగ	1,40,543	39,950
2. కొబ్బరి	—	—
3. నువ్వులు	1,46,332	7,210
4. రేప్ విత్తనాలు, ఆవాలు	238	—
5. కుసుములు	65	—
6. ఇతరములు	121	—

మొత్తం. 2,87,299 47,160

బి. ఆహారంలో ఉపయోగించబడనివి.

i. ఎల్లగినె విత్తనాలు	3	—
ii. ఆముదా	19,761	1530
iii. విగర్ విత్తనాలు	1,027	—
iv. ఇతరములు	54	—

మొత్తం 20,845 1,530

మొత్తం నూనెవిత్తనాలు 3,08,144 48,690

III అద్దకం రంగులు, తోళ్ళ పరికరాలు. —

IV పండులు, మత్తుపదార్థాలు.

1. కాఫీ	—	—
2. జనుము	—	—

3. తమలపాకులు	2	→
4. పొగాకు	2037	610
5. ఇతర మందులు మತ್ತು పదార్థాలు.	—	—
మొత్తం మందులు, మత్తుపదార్థాలు.	<u>2039</u>	<u>610</u>

V పశుగ్రాసపు పంటలు 957

IV పచ్చి ఎరువు పంటలు —

VII వివిధ ఆహారేతర పంటలు

1. మొత్తం ఆహారేతర పంటలు	3,23,300
2. మొత్తం పంటభూమి	13,40,772
3. ఒకసారికి మించి పంటపండేభూమి	24,627
4. వికరపు పంటభూమి	13,61,145

స్థానిక పరిపాలన

30.9.1959 తేదీనాటికి ఈ జిల్లాలో కరీంనగరు, జగిత్యాలలలో రెండు పిటి మునిసిపాలిటీలు, హుజూరాబాదు, జమ్మికుంట, సిర్సిల్లి, గంబిరావుపేట, మంథని, ధర్మాపూరు, కొరిట్ల, వేములవాడ, మేట్పల్లి, పెద్దపల్లిలలో 10 పట్టణ మునిసిపాలిటీలు, 159 పంచాయతీలు ఉన్నాయి.

తపాలా ఆఫీసులు

1.4.1959 తేదీ నాటికి ఈ జిల్లాలో ఒక హెడ్ ఆఫీసు, 20 సబ్ ఆఫీసులు, 325 బ్రాంచి ఆఫీసులు, 6 రైలిగ్రాఫ్ ఆఫీసులు 9 పబ్లిక్ కార్ ఆఫీసులు ఉన్నాయి.

II నూనె గింజలు

ఎ. ఆహారంలో ఉపయోగించబడేవి.

1. వేరు శనగ	1,40,543	39,950
2. కొబ్బరి	—	—
3. నువ్వులు	1,46,332	7,210
4. రేప్ విత్తనాలు, అవాయి	238	—
5. కుసుములు	65	—
6. ఇతరములు	121	—

మొత్తం. 2,87,299 47,160

బి. ఆహారంలో ఉపయోగించబడనివి.

i. ఎల్లగిసె విత్తనాలు	3	—
ii. అముదాలు	19,761	1530
iii. నిగర్ విత్తనాలు	1,027	—
iv. ఇతరములు	54	—

మొత్తం 20,845 1,530

మొత్తం నూనెవిత్తనాలు 3,08,144 48,690

III అద్దకం రంగులు, తోళ్ళ పరికరాలు. —

IV మందులు, మత్తుపదార్థాలు.

1. కాఫి	—	—
2. జనుము	—	—

3. తమలపాకులు	2	—
4. పొగాకు	2037	610
5. ఇతర మందులు మತ್ತು పదార్థాలు.	—	—
మొత్తం మందులు, మత్తుపదార్థాలు.	<u>2039</u>	<u>610</u>

V పశుగ్రాసపు పంటలు 957

IV పచ్చి ఎరువు పంటలు —

VII వివిధ ఆహారేతర పంటలు

1. మొత్తం ఆహారేతర పంటలు	3,23,300
2. మొత్తం పంటభూమి	13,40,772
3. ఒకసారికి మించి పంటపండేభూమి	24,627
4. నికరపు పంటభూమి	13,61,145

స్థానిక పరిపాలన

30.9.1959 తేదీనాటికి ఈ జిల్లాలో కరీంనగరు, జగిత్యాలలలో రెండు సెటి మున్సిపాలిటీలు, హుజూరాబాదు, జమ్మికుంట, సిర్సిల్లి, గంబిరావుపేట, మంతని, ధర్మాపూరు, కొరిట్ల, వేములవాడ, మేట్పల్లి, పెద్దపల్లిలలో 10 పట్టణ మున్సిపాలిటీలు, 159 పంచాయతీలు ఉన్నాయి.

తపాలా ఆఫీసులు

1.4.1959 తేదీ నాటికి ఈ జిల్లాలో ఒక హెడ్ ఆఫీసు, 20 సబ్ ఆఫీసులు, 325 బ్రాంచి ఆఫీసులు, 6 సెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసులు 9 పబ్లిక్ కాలర్ ఆఫీసులు ఉన్నాయి.

3	ప్రాథమిక పాఠశాలలు.	1,004
4.	వయోజన విద్యాకేంద్రాలు.	21
5.	ప్రగ్రత్యేక పాఠశాలలు, వృత్తి విద్యాకేంద్రాలు.	1
6.	కళాశాలలు.	—

మొత్తం. 1026

వైద్యం, ఆసుపత్రులు

1956-57 సం. లో ఈ జిల్లాలో ఒక జనరలు ఆసుపత్రి, 12 వైద్యశాలలు ఉన్నాయి.

రెండవ ప్రణాళికలోని నాలుగవ సంవత్సరపు కార్యక్రమ స్వరూపం

రాజ్య ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్లానింగు కమిషను ఉద్యోగులతోను, కేంద్ర మంత్రాంగశాఖల ఉద్యోగులతోను సంప్రదింపులు జరిపిన తరువాత రెండవ ప్రణాళిక యొక్క నాలుగవ సంవత్సరపు కార్యక్రమం క్రింద రు. 37.68 కోట్ల మొత్తాన్ని ఖర్చు పెట్టడానికి నిర్ణయించ బడింది. కానీ రాజ్య ప్రభుత్వంవారు వివిధ విషయాలను పరిశీలించినమీదట, ప్రణాళిక, ఆభివృద్ధి విషయాలను గురించి సలహాలనిచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయబడిన రాజ్య సలహాసంఘములో ఈ విషయాన్ని సమగ్రంగా చర్చించిన మీదట యీ సంవత్సరంలో ఖర్చు పెట్టదలచిన మొత్తం రు. 42.03 కోట్లకు పెంచటానికి నిశ్చయించ బడింది. ఈ విధమైన హెచ్చింపు చేయడానికి గల ముఖ్య కారణాలు క్రింద ఇవ్వబడినాయి:

1. ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికా మొత్తాన్ని హెచ్చించక పోయినట్లయితే రెండవ ప్రణాళిక యొక్క చివరి సంవత్సరంలో పూర్తిచేయ వలసిన పనులు ఎక్కువగా మిగిలిపోతాయి.

2. ఎక్కువచేయబడిన మొత్తాన్ని ఖర్చుపెట్టేటందుకు తగినంతగా రాజ్య పరిపాలనా యంత్రాంగం సంసిద్ధం చేయబడింది

రైలు మార్గాలు

కాజీపేట - బిల్లారా వర్ధాన రైలుమార్గం యీ జిల్లాగుండా పోతుంది.

రోడ్లు

1.4.1959 తేదీ నాటికి ఈ జిల్లాలో 875 మైళ్ళు రోడ్లు ఉన్నాయి. అవి క్రింది విధంగా వర్గీకరించబడినాయి.

	మైళ్ళు
1. జాతీయ రహదారులతో సహా ప్రభుత్వ రహదారుల కాటచే నిర్వహించబడుతున్న రోడ్లు.	822
2. మునిసిపాలిటీలచే నిర్వహించబడుతున్న రోడ్లు	—
3. స్థానిక సంస్థలచే నిర్వహించబడుతున్న రోడ్లు	53

మొత్తం 975

సహకారం

30.6.1957 తేదీ నాటికి ఈ జిల్లాలో 2 ప్రభుత్వ మరియు కేంద్ర ప్రవేశితర సంఘాలు, 1082 వ్యవసాయ సహకారసంఘాలు, 99 వ్యవసాయేతర సహకార సంఘాలు ఉన్నాయి. వీటిలో న్యాయ సంఖ్య చరసగా 907;98,315 మరియు 34,364

విద్య

1958-57 సం. లో ఈ జిల్లాలో ఉన్న విద్యాసంస్థల సంఖ్య క్రింద ఇవ్వబడింది.

1. ఉన్నత పాఠశాలలు.	4
2. మాధ్యమిక పాఠశాలలు.	17

3	ప్రాథమిక పాఠశాలలు.	1,004
4.	వయోజన విద్యాకేంద్రాలు.	21
5.	ప్రత్యేక పాఠశాలలు, వృత్తి విద్యాకేంద్రాలు.	1
6.	కళాశాలలు.	—

మొత్తం.

1026

వైద్యం, ఆసుపత్రులు

1956-57 సం. లో ఈ జిల్లాలో ఒక జనరలు ఆసుపత్రి, 12 వైద్యశాలలు ఉన్నాయి.

రెండవ ప్రణాళికలోని నాలుగవ సంవత్సరపు కార్యక్రమ స్వరూపం

రాజ్య ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్లానింగు కమిషను ఉద్యోగులతోను, కేంద్ర మంత్రాంగశాఖల ఉద్యోగులతోను సంప్రదింపులు జరిపిన తరువాత రెండవ ప్రణాళిక యొక్క నాలుగవ సంవత్సరపు కార్యక్రమం క్రింద రు. 37.66 కోట్ల మొత్తాన్ని ఖర్చు పెట్టడానికి నిర్ణయించ బడింది. కానీ రాజ్య ప్రభుత్వంవారు వివిధ విషయాలను పరిశీలించినమీదట, ప్రణాళిక, ఆభివృద్ధి విషయాలను గురించి సలహాలనిచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయబడిన రాజ్య సలహాసంఘములో ఈ విషయాన్ని సమగ్రంగా చర్చించిన మీదట యీ సంవత్సరంలో ఖర్చు పెట్టదలచిన మొత్తం రు. 42.03 కోట్లకు పెంచటానికి నిశ్చయించ బడింది. ఈ విధమైన హెచ్చింపు, చేయడానికి గల ముఖ్య కారణాలు క్రింద ఇవ్వబడినాయి:

1. ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికా మొత్తాన్ని హెచ్చించక పోయినట్లయితే రెండవ ప్రణాళిక యొక్క చివరి సంవత్సరంలో పూర్తిచేయ వలసిన పనులు ఎక్కువగా మిగిలిపోతాయి.

2. ఎక్కువచేయబడిన మొత్తాన్ని ఖర్చుపెట్టేటందుకు తగినంతగా రాజ్య పరిపాలనా యంత్రాంగం సంసిద్ధం చేయబడింది.

3. ఇంతకుముందే కలిగించబడిన ఆదాయమార్గాలనన్నిటిని పూర్తిగా వివేయింపచేయవలసిన ఆవసరం ఎంతో ఉంది.

4. ఈ తరహా ప్రణాళికను అమలు పరుచుటకు రాజ్యం యొక్క ఆదాయమార్గాలు చాలినంతగా ఉన్నాయి.

ప్రతి ఆభివృద్ధి కార్యక్రమంకొరకు కేటాయించబడిన మొత్తం పెంచబడింది. ఆ వివరాలు మొదటి పట్టికలో చూడవచ్చును.

ఈ సంవత్సరంలో చేయబడిన కేటాయింపు ఇదివరకటి సంవత్సరాలలో చేయబడిన కేటాయింపులన్నిటికన్నా ఎక్కువ. నిరుటిసంవత్సరం మొదటి సారిగా చేయబడిన ప్రణాళిక కేటాయింపుకంటె ఈ సంవత్సరం మొదటిసారిగా చేయబడిన ప్రణాళిక కేటాయింపు రు. 12 కోట్లు ఎక్కువ. నిరుటి సంవత్సరం సవరించబడిన ప్రణాళిక కేటాయింపుకంటె ఈ సంవత్సరం సవరించబడిన ప్రణాళిక కేటాయింపు రు. 7 కోట్లు ఎక్కువ. రెండవ ప్రణాళికయొక్క మొదటి నాలుగు సంవత్సరాలలోను కేటాయించబడిన ప్రణాళికామొత్తం వివరాలు రెండవ పట్టికలో చూడవచ్చును.

ప్రతి ఆభివృద్ధికార్యక్రమంకొరకు చేయబడిన కేటాయింపు ఎక్కువచేయబడటం ఇక్కడ గమనించవచ్చు. అయితే వివిధ విషయాల పద్ధతకొరకు చేయబడిన కేటాయింపు మాత్రం కొంతవరకు తగ్గింది. 1958-59 సంవత్సరంతో పోల్చిచూసినట్లయితే ఈ సంవత్సరం పరిశ్రమలు, రవాణా, సాంఘిక కార్యక్రమాల కొరకు ఎక్కువ మొత్తంకేటాయించబడింది. గత సంవత్సరాల్లో మాదిరిగానే ఈ సంవత్సరం కూడ వివిధ కార్యక్రమాలకు తగిన ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది.

ఈ సంవత్సరంలో అమలుజరుపబడే వధకాల వివరాలు, కేటాయించబడిన మొత్తం వివరాలు, సాధించదలచిన లక్ష్యాలు రెండవభాగంలో వివరించబడినాయి.

ఈ సంవత్సరపు కార్యక్రమంయొక్క స్థూలస్వరూపాన్ని తెలిపేటందుకు గాను 1959-60 సంవత్సరంలో సాధించదలచిన లక్ష్యాల వివరాలు కొరకు తెలుపబడినాయి.

లక్ష్యాల వివరాలు

పద్య	యూనిట్లు	1959-60 సంవత్సరపు లక్ష్యములు.
------	----------	----------------------------------

1 వ్యవసాయం

ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి.	000	టన్నులు.
i. పెద్దతరహా నీటిపారుదల పనులు	..	190.80
ii. చిన్న తరహా నీటిపారుదల పనులు	..	38.70
iii. భూమి అభివృద్ధి	..	44.50
iv. ఎరువులు, రసాయనిక ఎరువులు	..	43.00
v. మేలురకం విత్తనాలు	..	21.00
vi. సస్య రక్షణ	..	--
vii. ప్రైకార్యక్రమాల క్రింద ఉత్పత్తికి గాను కేటాయింపు చేసిన తరువాత మేలు రకం వ్యవసాయ విధానాలను అవలంబించడానికి.	..	89.60
		<hr/> 427.40
ఆహారేతర పంటలవల్ల తగ్గింపు	..	11.80
		<hr/> 416.10
చిన్నతరహా నీటిపారుదల పనులు	000	
	ఎకరాలు	
నీటిపారుదల జరుగుచున్న విస్తీర్ణం	..	వివరాలు అందుబాటులో లేవు.

విత్తనాల క్షేత్రాలు.	సంఖ్య	188
i. విత్తనాల క్షేత్రాల స్థాపన కోసం భూమిస్వాధీనం చేసుకోబడినట్టి క్షేత్రాలు	..	—
ii. వ్యవసాయ కార్యక్రమాలు ప్రారంభించ బడిన క్షేత్రాలు	..	—
iii. విత్తనాల ఉత్పత్తిని ప్రారంభించిన క్షేత్రాలు	..	—

ఎరువులు.

i. పటణాలో కంపోసు ఎరువు తయారీ	000	
	టన్నులు	245.16
ii. గ్రామాల్లో కంపోస్టు ఎరువుల తయారీ	..	ప్రతి వంచాయతీ లోను 75 టన్నులు
iii. పచ్చిఎరువులు	..	0.40
రసాయనిక ఎరువులు	000	
	టన్నులు	
i. ఆమ్మోనియం సల్ఫేట్	..	148.40
ii. సూపర్-ఫాస్ఫేట్	..	47.00
iii. యూరియా	..	19.50
iv. ఆమ్మోనియం నైట్రేట్	..	27.50
v. కాల్షియం ఆమ్మోనియం నైట్రేటు	..	8.00

ప్రభుత్వంచే భూములలో స్థిరపరచబడిన

భూముల్లేని కుటుంబాలు. సంఖ్య వివరాలు
అందుబాటులో లేవు.

2. పశుసంవర్ధన

కీలక గ్రామ పథకం		
కృత్రిమ గర్భోత్పత్తి కేంద్రాలు	సంఖ్య	11
కీలక గ్రామాలు	,,	66

3. సహకార సంఘాలు

i చిన్న తరహా సంఘాలు	సంఖ్య	
ii పటిష్ఠం చేయబడినట్టివి	,,	1,000
iii కొత్తవి	,,	1,000
iv సహకార వ్యవసాయ సంఘాలు	,,	12
	విస్తీర్ణం	
సహకార వ్యవసాయ సంఘాలు	ఎకరాలలో	3,376

సహకార సంఘాలద్వారా ఇప్పటిదే

వ్యవసాయముణం.

రూపాయలు

(లక్షలలో, సంవత్సరానికి)

స్వల్పకాలిక ఋణాలు.	,,	1,320
మధ్యకాలిక ఋణాలు	,,	130
దీర్ఘకాలిక ఋణాలు	,,	171
మార్కెటింగు వైనాము	,,	450

4. సామాజికాభివృద్ధి కేంద్రాలు, (జాతీయవిస్తరణ సేవకేంద్రాల కార్యక్రమంతో సహా)

సంఖ్య	సంఖ్య	మొదటి దశబ్దాలు	26
		రెండవ దశబ్దాలు	20

జనాభా	మిలియన్లు	1 676
ఈ కార్యక్రమం క్రిందకు తీసుకొని రాబడిన గ్రామాల సంఖ్య.	సంఖ్య.	1600
5. పెద్దతరహా మధ్యతరహా నీటిపారుదలవసతులు		
సంభవమయ్యే ఆదనపు నీటిపారుదల	000	
	ఎకరాలు	418
అదనంగా నీటిపారుదల కల్పించబడే భూమి	..	41
6. విద్యుచ్ఛక్తి		
అదనంగా ఉత్పత్తి చేయబడే విద్యుచ్ఛక్తి	000	
	కిలోవాట్లు	29,750
33 కిలోవాట్లకు మించిన ట్రాన్సుమిషన్ లైన్లు	మైళ్లు	290
33 కె. వి. మరియు అంతకంటే తక్కువ ట్రాన్సుమిషన్ లైన్లు	మైళ్లు	400
విద్యుత్ కరణం చేయబడిన పట్టణాలు, గ్రామాలు	సంఖ్య	200
7. వరద నివారణ		
రక్షణ కల్పించబడే అదనపు భూమి	000	
	ఎకరాలు	48
8. రోడ్లు		
నిర్మించబడే కంకర రోడ్లపొడవు	మైళ్లు	29.4

9. విద్య

<u>సంస్థలు</u>	సంఖ్య
ప్రాథమిక పాఠశాలలు, జూనియరు	
బేసిక్ పాఠశాలలు కలుపుకొని	,, 1,600
జూనియరు బేసిక్ పాఠశాలలు	,, 419
మాధ్యమిక పాఠశాలలు, సీనియరు	
బేసిక్ పాఠశాలలు కలుపుకొని	,, 32
సీనియరు బేసిక్ పాఠశాలలు	,, —
ఉన్నత పాఠశాలలు	,, 18
హైయ్యరు సెకండరీ పాఠశాలలు	,, 10
బహుళార్థ సాధక పాఠశాలలు	,, 4
సాంకేతిక విద్య	
డిగ్రీ / డిప్లొమా	,, —
వివిధ తరగతుల్లో చేరే విద్యార్థులు	,, } డిప్లొమా 1150 డిగ్రీ 360
I వ తరగతి నుండి V వ తరగతి వరకు	,, 50,000
VI వ తరగతి నుండి VIII వ తరగతి వరకు	,, 20,910
IX వ తరగతి నుండి XI వ తరగతి వరకు	,, 6,900
ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ.	
శిక్షణ పాఠశాలలలో చేర్చుకోబడే అభ్యర్థులు	
(బేసిక్, నాన్ బేసిక్ తరగతులు కలుపుకొని)	,, 2,250
శిక్షణ కళాశాలలలో చేర్చుకోబడే అభ్యర్థులు	
(బేసిక్, నాన్ బేసిక్ తరగతులు కలుపుకొని)	... 200

10. ఆరోగ్యం

ఆరోగ్య కేంద్రాలు	సంఖ్య	
సామాజికాభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద ఇతర కార్యక్రమాల క్రింద	}	20
కుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రాల సంఖ్య		
i పట్టణ కేంద్రాలు	సంఖ్య	15
ii గ్రామీణ కేంద్రాలు	..	44
శిక్షణ సౌకర్యాలు		
i డాక్టర్లు	..	450
ii నర్సులు	..	120
iii డాయీలు	..	720
vi. సహాయక నర్సు-మంత్రీసానులు	..	90
v. మంత్రీసానులు	..	158

11. గృహవసతి

పారిశ్రామిక గృహనిర్మాణం నిర్మించబడిన యూనిట్లు	సంఖ్య	1365
తక్కువ ఆదాయంగలవారికి గృహనిర్మాణం	..	—
నిర్మించబడిన యూనిట్లు	సంఖ్య ఆర్.సి.ఎస్.	680
	.. డి. టి. పి.	180

12. కార్మికులు-కార్మిక సంక్షేమం

వృత్తి పనివారికి శిక్షణ	.. వివరాలు అందుబాటులో లేవు.
శిక్షణ కేంద్రాలు	.. —
శిక్షణ యివ్వబడినవారి సంఖ్య	.. 1,816

13. వెనుకబడిన తరగతులవారి సంక్షేమం

షెడ్యూల్లు తెగలు

స్కాలరు షిప్పులు	సంఖ్య	2465
సహాయం చేయబడిన కుటుంబాలు	..	697
ఏర్పాటు చేయబడిన వైద్యాలయాలు	..	—
నిర్మించబడిన రోడ్లు	మైళ్లు	78

షెడ్యూల్లు తెగలు

స్కాలరు షిప్పులు	సంఖ్య	4,900
సహాయంచేయబడిన కుటుంబాలు	సంఖ్య	850

విముక్తజాతులు

స్కాలరు షిప్పులు	..	—
పునరావాసం కల్పించబడిన కుటుంబాలు	..	275

ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు

స్కాలరు షిప్పులు	..	5,790
సహాయం చేయబడిన కుటుంబాలు	..	—

మొదటి పట్టిక.

1959-60 సం॥పు ప్రజాశిక్షణలో కేటాయించబడిన మొత్తం వివరాలు.

(రూపాయలు లక్షలలో)					
1959-60 లో కేటాయింపు.					
వరుస సంఖ్య	అభివృద్ధి కార్యక్రమ వివరం.	ఆంధ్ర	తెలంగాణ	ఆంధ్ర ప్రదేశ్	మొత్తం ప్రజాశిక్షణ కేటాయింపులో శాతం
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	వ్యవసాయ కార్యక్రమాలు	687.142	373.080	1060.222	25.23
1.	వ్యవసాయోత్పత్తి.	120.710	47.180	167.890	4.00
2.	చిన్నతరహా సీటిపొరుదల పనులు.	105.81	69.19	175 000	4.16
3.	భూమి అభివృద్ధి	5.3000	5.300	0.13
4.	పశు సంవర్ధన	65.062	21.470	87.532	2.08
5.	పాడి పరిశ్రమ - పాల సరఫరా	12.550	15.940	28.490	0 68
6.	ఆడవులు.	18.520	21,720	38.240	0.91
7.	భూసార సంరక్షణ	13.810	6.060	19.870	0.47
8.	మత్స్య సంవర్ధన	15.710	7.290	23.000	0.55
9.	సహకారం, గిడ్డంగులు, మార్కెటింగు	81.370	58.270	139.640	3.32
10.	వివిధ విషయాలు	3.000	1.360	4.360	0.10
11.	సామాజికాభివృద్ధి, జాతీయ విస్తరణ సేవకార్యక్రమాలు	240.850	119.150	360,000	8 57

12. వంచాయతీలను వటిష్టం చేయడం	5.450	5.450	10.900	0.26
నీటిపారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి	994.960	711.090	1706.050	40.60
13. బహుళార్థ సాధక ప్రాజెక్టులు	445.000	255.000	700.000	16.66
14. పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల పనులు	242.470	265.220	507.690	12.08
15. విద్యుచ్ఛక్తి పరిశ్రమలు	307.490	190.870	498.360	11.86
పరిశ్రమలు	219.720	75.410	295.130	7.02
16. పెద్దతరహా, మధ్యతరహా పరిశ్రమలు	83.850	83.850	1.99
17. గ్రామీణ పరిశ్రమలు, చిన్నతరహా పరిశ్రమలు	88.750	54.630	143.380	3.41
18. చేనేత పరిశ్రమ - రవాణా	47.120	20.780	67.900	1.62
రవాణా	145.920	64.430	210.350	5.01
19. రోడ్లు	116.090	64.430	180.520	4.30
20. రోడ్డు రవాణా సాంఘిక కార్యక్రమాలు	29.830	...	29.830	0.71
సాంఘిక కార్యక్రమాలు	514.980	361.826	876.806	20.85
21. విద్య	188.670	134.610	323.280	7.69
22. వైద్యం	88.060	61.940	150.000	3.57
23. ప్రజాశాసనం.	46.540	30.390	76.930	1.83
24. గ్రామీణ, పట్టణ నీటిపరపరా	16.340	33.280	49.620	1.18

25. గృహవిర్మాణం	46.17	66. 08	112.250	2.67
26. కార్మికులు, కార్మిక సంక్షేమం	16.510	14.050	30.560	0.73
27. వెనుకబడిన తరగతుల, షెడ్యూల్డు కులాల సంక్షేమం	40.920	14 850	55.270	1.32
28. షెడ్యూల్డు తెగల సంక్షేమం	48.160	5.666	53.826	1.28
29. స్త్రీ సంక్షేమం	4.110	1.460	5.570	0.13
30. సాంఘిక సంక్షేమం	19.500	19.500	0.46
వివిధ విషయాలు	49 250	4.710	53.960	1.28
31. రాజధాని అభివృద్ధి	20.000	20.000	0.48
32. మునిసిపల్ రోడ్లు, అభివృద్ధి పనులు	11.590	11.590	0.28
33. రేడియో ప్రసారం	4.860	1.670	6.530	0.15
34. ప్రచారం	3.760	3.010	6.800	0.16
35. ఆర్థ, గణాంకశాఖ	9.040	9 040	0.21
మొత్తం	2611.972	1519 546	4202.518	100.0

రెండవ భాగం
అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

వ్యవసాయోత్పత్తి

విత్తనాల క్షేత్రాలు, విత్తనాల స్టోర్లు

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో వ్యవసాయోత్పత్తిని ఎక్కువచేసే ఉద్దేశంతో ప్రతి బ్లాక్కులోను ఒకవిత్తనాల క్షేత్రాన్ని స్థాపించవలసిందిగా. ఒక విత్తనాల స్టోరును నిర్మించ వలసిందిగా సిపారసుచేస్తూ రాజ్య ప్రభుత్వాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు ఒక నమూనా పథకాన్ని సూచించారు. ప్రతిక్షేత్రంయొక్క వైశాల్యం సగటున 25 ఎకరాలు ఉంటుంది. ప్రతిక్షేత్రానికి రు. 10,000లు ఖరీదయ్యే ఒక విత్తనాల స్టోరు అనుబంధించ బడుతుంది. ఈ పథకం 1957-58 సం. లో అమలు జరుపబడింది. ఇంతవరకు 65 విత్తనాల క్షేత్రాలు, 24 విత్తనాల స్టోర్లు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. 47 విత్తనాలస్టోర్లు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి. 1959-60 సం. లో 59 విత్తనాల క్షేత్రాలను, 59 విత్తనాల స్టోరులను ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రు. 24.60 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలో 11 విత్తనాల క్షేత్రాల్ని, 11 విత్తనాల స్టోర్లను ఏర్పాటుచేయటంకోసం పై మొత్తంలో రు. 3.73 లక్షల మొత్తం ప్రత్యేకించ బడింది.

విత్తనాల అభివృద్ధి, సరఫరా

మేటరకం వరి, జొన్న, గోధుమ, మొక్కజొన్న, కాయదాన్యాల విత్తనాలు రిజిస్టరయిన ఉత్పత్తిదారులనుండి కొనబడి ఈ పథకం క్రింద రైతులకు తక్కువ ధరలకు సరఫరా చేయబడతాయి. ఈ విధంగా సరఫరాచేయబడే వరి, గోధుమ, మొక్కజొన్న విత్తనాల ధర మణుగుకు రెండు రూపాయలు. జొన్న విత్తనాల ధర మణుగుకు ఒక రూపాయి. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఈ పథకం 1956-57 సం. నుంచి అమలులో ఉన్నది. ఈ సంవత్సరంలో ఆంధ్ర ప్రాంతానికి కూడ ఈ పథకం క్రింది సౌకర్యాలను విస్తరించ చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 7.53 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 5.22 లక్షల మొత్తం ఆంధ్ర ప్రాంతంలో విత్తనాలను పంచటానికి వినియోగించ బడుతుంది. మిగత రు. 2.31

లక్షల మొత్తం తెలంగాణా ప్రాంతంలో వినియోగించబడుతుంది. ఈ పథకం క్రింద ఈ జిల్లాలోని రైతులుకూడ ప్రయోజనం పొందుతారు.

గంధకం సరఫరా, సస్యరక్షణ వద్దతులను అవలంబించటం.

తెలంగాణా ప్రాంతంలో వంటలకు తగిలే తెగుళ్ళను, చీదలను నివారించేటందుకు పెద్దఎత్తున నివారణచర్యలు తీసుకొనటానికి వీయగా వ్యవసాయశాఖకు తగుసాధన సామగ్రిని సమకూర్చటమే ఈ పథకంయొక్క ఉద్దేశం. 1956-57 సం. లో ఈ పథకం అమలు జరుపబడి, 1957-58, 1958-59 సంవత్సరాలలో కొనసాగించబడింది. ఈ సంవత్సరంలో 50 చేతి స్ప్రేయర్లను (పిచిలారీలు), 60 డస్తర్లను (పొడిచిల్లు సాధనాలు), 5 పవరు స్ప్రేయర్లను (విద్యుచ్ఛక్తితో పనిచేసే పిచిలారీలు) కొని వ్యవసాయశాఖకు సమకూర్చటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇంతేగాక 16,38,754 పౌన్ల గంధకం కూడ పంపకం చేయబడుతుంది. ఇందుకుగాను 1959-60 ప్రకాశికలో రు. 150 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో 40,000 ఎకరాల ప్రదేశం సస్యరక్షణచర్యల క్రిందకు తీసుకురాబడుతుందని ఆశించబడుతున్నది. ఈ జిల్లాలోని భూములు కూడ సస్యరక్షణ చర్యల క్రిందకు తీసుకరాబడతాయి. ఈ జిల్లాలోని రైతులకు 1,87,221 పౌనుల గంధకం కూడ సరఫరా చేయబడుతుంది.

ప్రయివేటు ట్రాక్టర్లతో వ్యవసాయం

భూములను దున్నుకోవటానికి రైతులకు సరఫరాచేసేనిమిత్తం వ్యవసాయ శాఖవారి దగ్గర చాలినన్ని ట్రాక్టర్లనులేనందువల్ల ట్రాక్టర్లగల ప్రైవేటు సంస్థలకు ట్రాక్టర్లతో భూమిని దున్నేవని ఆప్యగించబడింది. ఇందుకోసం ఆ సంస్థలకు ఋణసహాయంకూడ చేయబడింది. ఈ పథకం కొనసాగించే నిమిత్తం యీ సంవత్సరానికి రు. 0.05 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలో దరఖాస్తుదారు లెవ్వరైనా ఉంటే వారికికూడ ఈ పథకంక్రింద ఋణ సహాయం లభిస్తుంది.

అధికారోత్పత్తి సిబ్బంది

తెలంగాణ జిల్లాలలోని జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికార్ల కార్యాలయాల్లో పని బాగా పెరిగింది. తదనుగుణంగా ఈ కార్యాలయాల్లో సిబ్బందిని పెంచటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. 1957-58, 1958-59. సంవత్సరాలలో జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికార్లకు వర్సనల్ అసిస్టెంట్లుగా పనిచేసేటందుకుగాను 9 మంది డెమాన్స్ చేర్చబడ్డ, జిల్లా కార్యాలయాల్లో పనిచేసేటందుకుగాను 9 మంది ఆప్పరుడివిజను గుమాస్తాలు, 9 మంది లోయరు డివిజను గుమాస్తాలు, 9 మంది ట్రైసిస్టులు తాలూకా కార్యాలయాల్లో పనిచేయటంకోసం 9 మంది లోయరు డివిజను గుమాస్తాలు నియమించబడినారు. వీరు యీ సంవత్సరంలో కొనసాగించ బడతారు. ఇందుకు రు. 0.98 లక్ష మొత్తం వ్యయమవుతుంది. ఇందులో రు. 0.11 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాలో నియమించబడిన సిబ్బందిని కొనసాగించటం కోసం ప్రత్యేకించ బడింది.

జీలుగ, జనుము వంటి పచ్చి ఎరువు విత్తనాల పంపకం

ఈ పథకంక్రింద ప్రణాళికయొక్క మొదటి రెండు సంవత్సరాల కాలంలోను 239 టన్నుల పచ్చిఎరువు విత్తనాలు రైతులకు పంపకం చేయబడినాయి. 1958-59 సం. లో (అనగా 1958 డిసెంబరు వరకు) 124 టన్నుల విత్తనాలు సరఫరా చేయబడినాయి. మణుగు ఒక్కొంటికి ఒక రూపాయచొప్పున వీటి అమ్మకంపై సబ్సిడీ ఇవ్వబడింది. 1959-60 సం. లో 6,300 టన్నుల విత్తనాలు తగ్గింపుధరకు సరఫరా చేయబడుతాయి. ఇందుకుగాను రు. 0.06 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.009 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాలో 875 మణుగుల పచ్చి ఎరువు విత్తనాలను సరఫరా చేయటంకోసం కేటాయించబడింది.

పట్టణాల్లో కంపోస్టు ఎరువు తయారీ

తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉన్న సిటీ, టౌను మునిసిపాలిటీలలో ఎరువు ఉత్పత్తిని పెంచే ఉద్దేశంతో స్థానిక సంస్థలకు ఆర్థిక సహాయం చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. స్థానిక సంస్థలు చెత్తచెదరాన్ని కొనుగోలుచేసి వాటిని కంపోసు ఎరువుగా మార్చేటందుకు, దానితయారీ, పంపకంమూలంగా వచ్చేనష్టాన్ని

పూడ్చుకొనేటందుకు ఈ ఆర్థికసహాయం ఉద్దేశించ బడింది. ప్రణాళిక యొక్క మొదటి మూడు సంవత్సరాల కాలంలోను ఈ పథకం క్రింద స్థానిక సంస్థలచే, 3.00 లక్షల టన్నుల కంపోస్టు ఎరువు ఉత్పత్తి చేయబడినట్లు వచబడింది. 1959-60 సంవత్సరంలో 1.10 లక్షల టన్నుల కంపోస్టు ఎరువు ఉత్పత్తి చేయబడుతుందని ఆశించ బడుతున్నది. ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రూ. 0.16 లక్ష మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రూ. 0.11 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాలో 9,000 టన్నుల కంపోస్టు ఎరువు ఉత్పత్తికిగాను ప్రత్యేకించబడింది. ఇది 1,800 ఎకరాలలో ఉపయోగించ బడుతుంది. ఇందుమూలంగా 225 టన్నుల వంట అదనంగా పండుతుంది.

స్థానికంగా లభ్యమయ్యే చెత్త చెదారాలతో ఎరువుల తయారీ

స్థానికంగా లభ్యమయ్యే చెత్త, చెదారాల నన్నింటిని ఉపయోగించి, అనేక వృద్ధికరమైన వద్దతులలో కంపోస్టు ఎరువును తయారు చేయటం ద్వారా గ్రామ సేవల్లో ఎరువు ఉత్పత్తి యొక్క స్థాయిని పెంచటమే ఈ పథకం యొక్క లక్ష్యం. మొట్టమొదటగా ఈ కార్యక్రమం బ్లాకు స్థాయిలో మాత్రమే ఆదులు పరచటానికి, ఆ తరువాత రెండవ ప్రణాళిక కాలం పూర్తి అయ్యేలోపున అన్ని స్థానికాలకు ఈ కార్యక్రమాన్ని విస్తరించేయటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. 1957-58, 1958-59 సంవత్సరాలలో రాజ్యంలోని 56 బ్లాకులలో ఈ పథకం అమలు పరచబడింది. స్థానికంగా లభ్యమయ్యే పదార్థాలతో ఎరువుల తయారీని అభివృద్ధి చేయటం గురించి 12,565 మంది రైతులకు శిక్షణ ఇవ్వబడింది. ఇద్దరు ఫీల్డు మెన్యూరియల్ ఆఫీసర్లు, 20 మంది కంపోస్టు ఇన్ స్పెక్టర్లు, 20 మంది ఫీల్డు మెన్లు, ఒక ఆప్టర్ డివిజను గుమస్తా, ఇద్దరు లోయరు డివిజను గుమస్తాలు, ముగ్గురు ట్రైనిస్టులు, నలుగురు జవానులతో కూడిన ప్రత్యేక సిబ్బంది కూడ ఈ పథకం క్రింద నియమించబడింది. ఈ సిబ్బందిని కొనసాగించటానికి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 30, తెలంగాణా ప్రాంతంలో 17 మొత్తం 47 బ్లాకులకు ఈ కార్యక్రమాన్ని విస్తరించేయటానికి గాను యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రూ. 4.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ సంవత్సరంలో 13,000 మంది రైతులకు శిక్షణ ఇవ్వబడుతుందని ఆశించబడుతున్నది. ఈ పథకాన్ని

ఈ జిల్లాలోని క్రింది బ్లాకులకు విస్తరింప చేయడం జరుగుతుంది. ఇందువల్ల యీ జిల్లాలోని రైతులకుకూడ లాభం చేకూరుతుంది.

1. వేములవాడ.
2. మల్యాల.
3. హూస్సాబాదు.

చేతితో నడుపబడే స్ప్రేయర్లను (పిచికారీలు), డస్టర్లను (పొడిచల్లు సాధనాలు) తగ్గింపు ధరకు సరఫరా చేయటం

పెద్ద ఎత్తున పంటలకు వ్యాధులు తగిలినప్పుడు త్వరగా సస్యరక్షణ చర్యలను తీసుకొనేటందుకు వీలుగా వ్యవసాయదారులు, సహకార సంఘాలు, పంచాయతీలు మొదలైనవి తగినన్ని స్ప్రేయర్లను, డస్టర్లను స్వంతంగా కలిగియుండేటట్లు చేయడమే ఈ పథకంయొక్క ఉద్దేశం. ఈ పరికరాలు సగం ధరకు సరఫరా చేయబడతాయి. మిగత సగం ధర కేంద్ర, రాజ్య ప్రభుత్వాలు భరిస్తాయి. 500 చేతి స్ప్రేయర్లను, డస్టర్లను కొనేటందుకుగాను 1958-59 సం వత్సరంలో రు. 0.99 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇంకా 500 స్ప్రేయర్లను, డస్టర్లను కొనటం కోసం యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.90 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.027 లక్ష మొత్తం విలువ చేసే 15 స్ప్రేయర్లు, డస్టర్లు ఈ జిల్లాలో సరఫరా చేయబడతాయి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పండ్లతోటల అభివృద్ధి

ప్రస్తుతం పండ్ల తోటల క్రింద ఉన్న స్థానాన్ని అభివృద్ధిచేసి, క్రొత్త ప్రాంతాలను పండ్లతోటల క్రిందకు తీసికొని రావటం ద్వారా పండ్ల ఉత్పత్తిని పెంచే ఉద్దేశంతో వ్యవసాయోత్పత్తిని వివిధ రకాలుగా అభివృద్ధి పరచి పండ్ల పంటను ఎక్కువ చేయాలనే స్థానింగు కమిషను వారి సిఫారసులను పురస్కరించుకొని ఈ పథకం 1957-58 సంవత్సరంలో ప్రారంభించబడింది. ఈ పథకం క్రింద రైతులకు పాత తోటల సముద్ధరణ కొరకు ఎకరానికి రు. 100లు చొప్పున స్వల్పకాలిక ఋణాలు, క్రొత్త ప్రాంతాలను పండ్ల తోటలక్రిందకు తీసికొని

వచ్చేటందుకు ఎకరానికి రు. 150 లు మొదలుకొని రు. 300లు వరకు దీర్ఘకాలిక ఋణాలు ఇవ్వటానికి ఉద్దేశించబడింది. 1957-58, 1958-59 సంవత్సరాలలో రు. 11.00 లక్షల మొత్తం ఋణాలుగా ఇవ్వబడింది. ఈ పథకాన్ని కొనసాగించటం కోసం యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 8.36 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 1.36 లక్షల మొత్తం కడప జిల్లా, అనంతరాజు పేటలో ఉండే ఫ్రూట్ స్పెషలిస్టు వద్ద రిజర్వుగా ఉంచబడింది. అవసరమయిన జిల్లాలకు ఇది పంపబడుతుంది. మిగత మొత్తంలో రు. 0.34లక్షల మొత్తం ఈ పథకం క్రింద ఈ జిల్లాలో ఋణాలివ్వటం కోసం వినియోగించబడుతుంది.

ప్రతివంట అభివృద్ధి పథకం

రెండవ ప్రణాళికా కాలంలో వీళ్ళను, చింజరు భూములను సాగులోనికి తేవడం, ఆహారేతర వంటలను తొలగించడం, రెండు వంటలను వేయడం, మిశ్రమ వ్యవసాయాన్ని ఆవలంబించడం మేలురచం విత్తనాలను సరఫరా చేయడం, రసాయనిక ఎరువులను వాడడం మొదలైనట్టి చర్యలను ఆపివంచడం ద్వారా 20,000 బేళ్ళవరకు ప్రతి ఉత్పత్తిని పెంచటానికి ఈ పథకం క్రింద ప్రతిపాదించబడింది. ఒక్కొక్క చెయి 399 పానుల బరువు ఉంటుంది. మొదటి మూడు సంవత్సరాల కాలంలోను ప్రతి ఉత్పత్తి 12,000 బేళ్ళదాకా పెరిగింది. ఈ పథకంకోసం యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 1.41 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ పథకాన్ని అమలు జరపడానికి, విత్తనాలను కొని పంపడానికి బాధ్యులైన క్రింది అఫీసర్ల ఆదీనంలో పై మొత్తం ఉంచబడింది.

రూపాయలు లక్షలలో

1. కాటన్ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసరు,
వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరేటు.	0.9190
2. అసిస్టెంటు కాటన్ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసరు
ఆదిలాబాదు.	0.1495
3. అసిస్టెంటు కాటన్ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసరు
కడప.	0.1745

4. అసిస్టెంటు కాటన్ ఎక్స్‌చేంజ్స్ ఆఫీసరు,
గుంటూరు.

0.1572

మొత్తం. 1.4000

ఈజిల్లాలో 10 ఇంపీరియల్ మణుగుల ప్రాజెక్ట్ విత్తనాలు పంపబడతాయి. ఇవి 700 ఎకరాలలో నాటబడతాయి. ఇందు మూలంగా అదనంగా 85 బేళ్ళ ప్రాజెక్ట్ ఉత్పత్తి చేయబడుతుంది.

చెరకు పంటకు ఎరువు విస్తారంగా వేయడానికి
సంబంధించిన పథకం

పంట దిగుబడి ఎక్కువగా ఉండేటందుకోసం చెరకు పంటకు బాగా ఎరువుల్ని వేయటం గురించి విస్తృతంగా ప్రచారం చేయటానికి ఈ పథకం ఉద్దేశించబడింది. 1958-59 సంవత్సరపు ఉత్తర భాగంలో ఈ పథకం అమలు పరచబడింది. వివిధ కేంద్రాలలో ఈ పని కొనసాగించబడుతున్నది. ఆంధ్రలో 28 మంది కాంగ్రెస్, తెలంగాణాలో 12 మంది కాంగ్రెస్ వివిధ కేంద్రాలలో పని చేస్తున్నారు. 1959-60 సంవత్సరంలో ఈ పథకాన్ని కొనసాగించటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను ప్రజాళితో రు. 0.80 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ పథకంవల్ల ఈజిల్లాలో చెరకు పండించేవారు కూడ లాభం పొందుతారు.

జీడి తోటల అభివృద్ధి

రాజ్యంలో విస్తారంగా ఉన్న బంజరు భూమిని జీడితోటల క్రిందకు తీసుకొని వచ్చే ఉద్దేశంతో క్రొత్తగా ఎన్నిక చేయబడిన ప్రాంతాలలో నాటేటందుకు 15,000 పౌన్ల మంచి రకం విత్తనాలను సేకరించటానికి ప్రతిపాదించబడింది. తగిన ప్రాంతాలను ఎన్నికచేసి, జీడితోటలను విస్తరింప చేసే నిమిత్తం శ్రీకాకుళం, తూర్పుగోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలలోని ప్రదేశాలను సర్వేచేయటానికి కూడ ప్రతిపాదించ బడింది. జీడి తోటల క్రిందకు అదనంగా భూమిని తీసికొని వచ్చేటందుకు వీలు కల్పించే నిమిత్తం ఈ పథకం క్రింద రైతులకు ఎకరానికి రు. 100లు చొప్పున ఆపు మంజూరు చేయబడుతుంది.

ఒక క్యాషునట్ డెవలప్ మెంటు ఆఫీసరును, 4 గురు ఆసిస్టెంట్లను, ఒక అప్పరు డివిజను గుమాస్తాను. 5 మంది జవానులను నియమించటం ద్వారా ఈ పథకం 1958-59 లో అమలు జరుప బడింది. 3, 000 ఎకరాల భూమిని జీడి తోటల క్రిందకు తీసికొని రావటానికి గాను అప్పులు ఇవ్వబడినాయి. ఈ పథకాన్ని కొనసాగించటానికి, 6, 000 ఎకరాల భూమిని జీడి తోటల క్రిందకు తీసుకొని రావటానికిగాను యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 6.11 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.12 లక్ష మొత్తం జిల్లాలో కలిగే అదనపు ఆవసరాల నిమిత్తం ప్రధాన కార్యస్థానంలో ప్రత్యేకించి వెట్టబడింది. సిబ్బంది ఖర్చు మొదలగు వాటికోసం రు. 0.11 లక్ష మొత్తం ప్రత్యేకించబడింది. మిగత మొత్తంలో రు. 0.06 లక్ష ఈ జిల్లాలో 60 ఎకరాల భూమిని జీడితోటల క్రిందకు తెచ్చే నిమిత్తం అప్పులివ్వటానికిగాను ప్రత్యేకించబడింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నూనె విత్తనాల ఉత్పత్తి, అభివృద్ధికి సంబంధించిన పథకం.

రాజేంద్రనగరులో ఉన్న ఆయిలు సీడ్సు సెషలిస్టు పర్యవేక్షణక్రింద యీ పథకం 1958-59 లో ఆంధ్రప్రాంతపు 9 జిల్లాలలోను, తెలంగాణా ప్రాంతపు 5 జిల్లాలలోను అమలు పరచ బడింది. మేలారకం విత్తనాలను ఉపయోగించేటందుకు, చాలినంత ఎరువును వాడేందుకు, ఒకపంటకు మరోపంటకు మధ్య సరియైన వేరొక పంటను పండించేటందుకు, సస్యరక్షణ పద్ధతులను అవలంబించేటందుకు తీవ్రప్రచారం చేయటం ద్వారా నూనె విత్తనాల ఉత్పత్తిని పెంచటానికి యీ పథకం ఉద్దేశించ బడింది. ఈ క్రింది సిబ్బందిని కూడ 1958-59లో నియమించడం జరిగింది.

ఆసిస్టెంటు ఆయిలు సీడ్సు డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్లు.	2
ఆసిస్టెంట్లు.	11
ఫీల్డమెన్లు.	22
అప్పరు డివిజను గుమాస్తాలు.	4

లోయరు డివిజను గుమాస్తాలు.	16
ట్రైవిస్టులు.	3
జీపు డ్రాయివర్లు.	2
జవానులు.	7
వాచ్ మెన్లు.	2

1959-60లో యీ పథకాన్ని కొనసాగించటం కోసం యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 2.71 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఈ పథకం క్రింద లాభం చేకూరే 14 జిల్లాలలో యీ జిల్లాకూడ ఒకటి.

నూనె విత్తనాల విస్తరణ పథకం (ఆంధ్రప్రదేశ్)

“నూనె విత్తనాల అభివృద్ధి పథకం”లో చెప్పబడిన రీతిగా నూనె విత్తనాల ఉత్పత్తిని పెంచేటందుకు ప్రయత్నించటమే యీ పథకం ఉద్దేశ్యం. ఇది 1958-59లో 6 కేంద్రాలలో ప్రారంభించ బడింది. ఇందులో ఆంధ్రప్రాంతంలో మూడు కేంద్రాలు కడప, చిత్తూరు, గుంటూరులోను, తెలంగాణ ప్రాంతంలో మూడు కేంద్రాలు మహబూబ్ నగరు, కరీంనగర్, వరంగల్లులోను ఉన్నాయి. ఈ 6 కేంద్రాల్లోను యీ పథకాన్ని కొనసాగించటం కోసం 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 4.50 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

మేలురకం పండ్ల మొక్కల ఉత్పత్తి

పండ్ల తోటలను వేయటకుగాను రైతులకు మేలు రకానికి చెందిన ముఖ్యమైన పండ్ల మొక్కల అంట్లు లేక కొమ్మలు యీ పథకం క్రింద సేకరించబడి సరఫరా చేయబడతాయి. సరఫరా చేయబడిన మొక్కల ఖరీదు తక్కువి ఋణం ఏవిధంగా వసూలు చేయబడుతుందో ఆవిధంగా రైతులనుండి వసూలు చేయబడుతుంది. 20,950 మొక్కల సరఫరా నిమిత్తం రు. 0.18 లక్ష మొత్తం కేటాయింపుతో గత సంవత్సరం యీ పథకం ఆమలు పరచబడింది. ఇంకా 20,950 పండ్ల మొక్కలను సరఫరా చేయటంకోసం యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.18 లక్ష

కేటాయించబడింది. ఈజిప్టులో 2,700 పండ్లమొక్కలు పంపకం చేసే నిమిత్తం పై మొత్తంలో రు. 0.03 లక్ష ప్ర్యేకించబడింది.

అయిలు ఇంజనులను నడుపుటలో రైతులకు శిక్షణ.

అయిలు ఇంజనులను సరిగా నడుపుటలోను నిర్వహించుటలోను రైతులకు శిక్షణ ఇచ్చే ఉద్దేశంతో ఈ పథకం 1957-58 నం లో అమలు జరుపబడింది. 1957-58, 1958-59 సంవత్సరాల కాలంలో 579 మంది రైతులకు శిక్షణ ఇవ్వబడింది. రు. 0.18 లక్ష వ్యయంతో యీ సంవత్సరంలో 461 మంది రైతులకు శిక్షణ ఇవ్వటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. ఈ జిల్లాలోని రైతులు కూడ ఈ పథకం వల్ల లాభం పొందుతారు.

కరీం నగర్ లో నువ్వుల పంటకు సంబంధించిన పరిశోధన కేంద్రం ఏర్పాటు.

నువ్వులపంటకు అనువైన భూములలో ఉపయోగించేందుకుగాను ఎక్కువ పంట దిగుబడిని, ఎక్కువ నూనెను ఇచ్చే నువ్వుల విత్తనాలను రూపొందించటం ఈ పథకం ఉద్దేశం. ఇందుకుగాను ఇప్పుడు అందుబాటులో ఉన్న విత్తనాలను పరిశీలించడం జరుగుతుంది. ఇంతేకాకుండా కొన్ని కొత్తరకాలుకూడ పరిశీలించడం జరుగుతుంది. ఈ పథకం క్రొత్తగా 1958-59 లో రెండవ ప్రణాళికలో చేర్చబడింది. కరీంనగరులో ఒక పరిశోధనకేంద్రం నెలకొల్పబడింది. ఒక అయిలు సీడ్సు రీసెర్చి అసిస్టెంటు, ఇద్దరు ఫిల్ట్రమెన్లు, ఇద్దరు ప్లొమెన్లు, ఇద్దరు వాచ్ మెన్లు యీ కేంద్రంలో నియమించబడినారు. ఈ పరిశోధన కేంద్రం ఈ సంవత్సరంలో కొనసాగించబడుతుంది. ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రు. 0.10 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో నలగర్ కమిటీవారి సిఫారసులను అమలు జరపటం కోసం లాంఛన ప్రాయమైన కేటాయింపు

1957-58 లో భారత ప్రభుత్వంవారు వ్యవసాయ పరిపాలనా సంఘాన్ని (అగ్రికల్చరల్ ఆడినిస్ట్రేటివ్ కమిటీ) ఏర్పాటు చేశారు.

రాజ్యాలలో నెలకొల్పుడానికి అనుకూలంగా ఉండే నమునా వ్యవసాయ సంఘాల్ని గురించి, వ్యవసాయ శాఖలోని ప్రతి వర్గానికి చెందిన సిబ్బంది తమకు అప్పగించబడిన కార్యక్రమాలను బాధ్యతతో నిర్వహించేటందుకు వీలుగా అన్ని స్థాయిలలోను వ్యవసాయశాఖాధికారలకు అవసరమయిన ఆధికారాలను అప్పగించే పద్ధతులను గురించి రాజ్యాల పరిశీలనార్థం సిఫారసులను చేయడమే సంఘంవారి కర్తవ్యం. సంఘంవారి నివేదిక అందచేయబడింది. సంఘం చేసిన సిఫారసులను పరిశీలించి, అమలు పరచటంకోసం 1959-60 ప్రణాళికలో లాంఛన ప్రాయంగా రు. 1.00 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. సవరణమయిన ప్రతిపాదనలు ఇంకా రూపొందించబడలేదు.

వ్యవసాయోత్పత్తికి సంబంధించిన సూచీలను తయారుచేయటం

రాజ్యంలో వ్యవసాయ ఆదాయానికి సంబంధించిన వివిధ సూచికలను సంకలనం చేయడమే ఈపథకం యొక్క ఉద్దేశ్యం. వ్యవసాయోత్పత్తికి, వంట ధరలకు, వ్యవసాయ వేతనాలకు సంబంధించిన సూచికలు కూడ ఇందులో చేరు తాయి. 1957-58 లో ఈపథకం అమలు జరుపబడింది. 1958-59 లో కొన సాగించబడింది. ఈ సంవత్సరంలో కూడ యీ పథకాన్ని కొనసాగించే నిమిత్తం రు. 0.05 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

పట్టూరీల పనిని పర్యవేక్షించటం

భూమి విస్తీర్ణం మొదలైన వాటిని పట్టూరీలు, కరణాలు నిర్ధారణ చేస్తారు. వీరు వివరాలను అందచేసే విషయంలో తగినంత పర్యవేక్షణ జరిపించడం, భూముల విషయంలో చేయవలసిన సర్దుబాటు వివరాలను తయారుచేయడం, రాజ్యంలో ముఖ్యమైన పంటలు జిల్లా స్థాయిలో ఎన్నెన్ని ఎకరాల భూమిలో పండించబడుతున్న వన్న విషయాలకు సంబంధించిన సరియైన గణాంక వివరాలను తయారు చేయడం-ఇవి ఈపథకం యొక్క లక్ష్యాలు. అవసరమయిన సిబ్బందిని నియమించడం ద్వారా రాజ్యంలోని అన్ని జిల్లాలలోను ఈ పథకాన్ని అమలు పరచటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.95 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందుకు సంబంధించిన

మించకుండాను ఋణాలు ఇవ్వబడతాయి. రెండు దఫాలలో ఋణం మొత్తం చెల్లింపు చేయబడుతుంది. పని మొదలు పెట్టినపుడు ఋణంలో కొంతభాగం ఇవ్వబడుతుంది. పని చాలవరకు కొనసాగి, సకాలంలో పని ముగుస్తుందని అధికారులు అభిప్రాయ పడినపుడు మిగతా ఋణం చెల్లించబడుతుంది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో 214 క్రొత్తబావుల త్రవ్వకానికి, 142 పాతబావుల మరమ్మత్తుకు గాను ఋణాలు మంజూరు చేయటంకోసం 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 6.42 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.31 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు కేటాయించబడింది. ఈ మొత్తంతో 9 క్రొత్తబావులు త్రవ్వబడతాయి. 10 పాతబావులకు మరమ్మత్తు చేయబడుతుంది.

బోరింగు నూతులు

ఈ పథకం క్రింద నూతులలో బోరింగు వేయడానికి అవసరమయ్యే యంత్ర పరికరాలను కొనడానికి, ప్రస్తుతమున్న బావుల నీటిసరఫరాను అధికం చేయుటకుగాను వాటికి బోరింగు వేసే నిమిత్తం సిబ్బందిని నియమించడానికి ప్రతిపాదించబడింది. 136 బావులలో బోరింగువేసే నిమిత్తం 1959-60 లో రు. 0.19 లక్ష మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.03లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు ప్ర్యత్యేకించ బడింది. ఈ మొత్తంతో ఈ జిల్లాలోని 24 బావులలో బోరింగువేయ బడుతుంది.

క్రొత్తబావుల సబ్సిడీ పథకం

తెలంగాణా ప్రాంతంలో రైతులు బావులు త్రవ్వకొనేటందుకుగాను ప్రతి బావికి రు. 750/- ల చొప్పున సబ్సిడీ ఇచ్చేనిమిత్తం 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 9,375 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. యీ సంవత్సరంలో 1,250 బావులు త్రవ్వబడుతాయని ఆశించ బడింది. పై మొత్తంలో రు. 1,6875 లక్షల మొత్తం ఈ జిల్లాలో 225 క్రొత్తబావుల త్రవ్వకం నిమిత్తం కేటాయించ బడింది.

చిన్నతరహా నీటిపారుదల పనుల అభివృద్ధి పథకం

చిన్న తరహా నీటిపారుదల పనులను పునరుద్ధరించి, అభివృద్ధిపరచటం కోసం ఈ జిల్లాకు రు. 0.60 లక్ష మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఈ జిల్లాలో

పని అంతా రెవిన్యూ ఇనస్పెక్టర్లు నిర్వహిస్తారు. ఈవథకం క్రింద నియమించబడి తహసీల్దార్లు, ఎకనామిక్ ఇన్వెస్టిగేటర్లు ఉద్యోగులు చేసే పనిని పర్యవేక్షిస్తారు. అర్థగణాంక శాఖవారు వివరాలను సర్దుకరిస్తారు. ఈ పథకాన్ని రూపొందించడం, అమలు జరపటాన్ని పర్యవేక్షించటం కూడ ఈ శాఖారే నిర్వహిస్తారు.

చిన్న తరహా నీటి పారుదల పనులు

గండ్లు వడ్ల చెరువులు (పి. డబ్ల్యు డి.)

బకాయి పనులు, క్రొత్త పథకాలు

తెలంగాణ ప్రాంతంలో 81,176 ఎకరాల ఆయకట్టుగల దాదాపు 707 గండ్లువడ్ల చెరువుల మరమ్మత్తు కోసం ప్రజాశాఖలో 1959-60 సంవత్సరానికి గాను రు. 39.25 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 6 10 లక్షల మొత్తం ఈజిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది. ఈ మొత్తంతో 7,592 ఎకరాల ఆయకట్టుగల 79 చెరువులు మరమ్మత్తు చేయబడతాయి.

ఆయిలు ఇంజనన్ల స్థాపన

ఈవథకం క్రింద ఆయిలు ఇంజను సంపునెట్లు కొనుక్కోవేటందుకుగాను తక్కువ ఋణాలు ఇవ్వబడతాయి. ప్రతి రైతుకు రు. 2,000 లకు మించకుండా ఋణాలు ఇవ్వబడతాయి. ఈ ఋణం తేలిక వాయిదాల వద్దతిపై పనులు చేయబడుతుంది. 1959-60 లో 250 ఆయిలు ఇంజనన్లను సంపకం చేయటానికి ప్రతి పాదించబడింది. ఇందుకుగాను ప్రజాశాఖలో రు. 6 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.40 లక్ష మొత్తం ఈజిల్లాలో 20 ఆయిలు ఇంజనన్ల సంపకం నిమిత్తం ప్రత్యేకించబడింది.

క్రొత్త బావుల త్రవ్వకం, పాతబావులకు మరమ్మత్తు

ఈవథకం క్రింద రైతులకు క్రొత్త బావులు త్రవ్వకోవడానికి రు. 2,500 లకు మించకుండాను, పాత బావులను మరమ్మత్తు చేసుకోవడానికి రు. 750 లకు

మించకుండాను ఋణాలు ఇవ్వబడతాయి. రెండు దఫాలలో ఋణం మొత్తం చెల్లింపు చేయబడుతుంది. పని మొదలు పెట్టినపుడు ఋణంలో కొంతభాగం ఇవ్వబడుతుంది. పని చాలవరకు కొనసాగి, సకాలంలో పని ముగుస్తుందని అధికారులు అభిప్రాయ పడినపుడు మిగతా ఋణం చెల్లించబడుతుంది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో 214 క్రొత్తబావుల త్రవ్వకానికి, 142 పాతబావుల మరమ్మత్తుకు గాను ఋణాలు మంజూరు చేయటంకోసం 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 6.42 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.31 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు కేటాయించబడింది. ఈ మొత్తంతో 9 క్రొత్తబావులు త్రవ్వబడతాయి. 10 పాతబావులకు మరమ్మత్తు చేయబడుతుంది.

బోరింగు నూతులు

ఈ పథకం క్రింద నూతులలో బోరింగు వేయడానికి అవసరమయ్యే యంత్ర పరికరాలను కొనడానికి, ప్రస్తుతమున్న బావుల నీటిసరఫరాను అధికం చేయుటకుగాను వాటికి బోరింగు వేసే నిమిత్తం సిబ్బందిని నియమించడానికి ప్రతిపాదించబడింది. 136 బావులలో బోరింగువేసే నిమిత్తం 1959-60 లో రు. 0.18 లక్ష మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.03లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకించ బడింది. ఈ మొత్తంతో ఈ జిల్లాలోని 24 బావులలో బోరింగువేయ బడుతుంది.

క్రొత్తబావుల సబ్సిడీ పథకం

తెలంగాణా ప్రాంతంలో రైతులు బావులు త్రవ్వకొనేటందుకుగాను ప్రతి బావికి రు. 750/- ల చొప్పున సబ్సిడీ ఇచ్చేనిమిత్తం 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 9,375 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. యీ సంవత్సరంలో 1,250 బావులు త్రవ్వబడుతాయని ఆశించ బడింది. పై మొత్తంలో రు. 1,6875 లక్షల మొత్తం ఈ జిల్లాలో 225 క్రొత్తబావుల త్రవ్వకం నిమిత్తం కేటాయించ బడింది.

చిన్న తరహా నీటిపారుదల పనుల అభివృద్ధి పథకం

చిన్న తరహా నీటిపారుదల పనులను పునరుద్ధరించి, అభివృద్ధిపరచటం కోసం ఈ జిల్లాకు రు. 0.60 లక్ష మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఈ జిల్లాలో

గండ్లుపడి, వాడకంలో లేనటువంటి చెరువులు, ముఖ్యముగా ప్రభుత్వమువారిచే స్వాధీనం చేసికోబడిన ఎట్టెట్లలోనివి, పునరుద్ధరింపబడి అభివృద్ధి చేయబడతాయి.

పశుగణాభివృద్ధి

పశువైద్యశాఖ ప్రధాన కార్యాలయానికి, జిల్లా కార్యాలయాలలోను అదనపు సిబ్బంది నియామకం

పశువైద్యశాఖ కార్యక్రమాలు రోజురోజుకు పెరుగుతున్నాయి. ఎక్కువయిపోతున్న పనిని నిర్వహించేటందుకు వీలుగా 1957-58 లో అదనపు సిబ్బంది నియమించబడింది. యీ సంవత్సరంలో ఈ సిబ్బంది కొనసాగించబడుతుంది. ఇంతేకాక ప్రభుత్వ పశుక్షేత్రాలలోను, ప్రధాన కార్యాలయంలోను, జిల్లా కార్యాలయాలలోను ఇంకా కొంత అదనపు సిబ్బంది నియమించబడుతుంది. ఇందుకు గాను ఈ జిల్లాకు 1959-60 సంవత్సరానికి రు. 0.09 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

స్టేషనరీ పశువైద్య శాలల స్థాపన

జబ్బుతో బాధ పడుతున్న పశువులకు వైద్య సహాయం అందుటాటులో ఉంచడానికి, వాటికి క్రమ పద్ధతిలో చికిత్స చేయడానికి గాను ఈ వధకం క్రింద తెలంగాణ ప్రాంతంలోని ముఖ్యమయిన తాలుకా కేంద్రాలలో స్టేషనరీ పశు వైద్య శాలలను ఏర్పాటు చేసేటందుకు ప్రతిపాదించ బడింది. పశువైద్య సౌకర్యాలు అవసరమయి ఉండి, ప్రజలు లేక స్థానిక పంచాయతీల నుండి విరాళాలు లభించే స్థలాలలో ఈ వైద్యశాలలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి. ప్రతి వైద్య శాల కూడ ఒక వెటరినరీ ఆసిస్టెంటు సర్జను అధ్వర్యంలో పని చేస్తుంది. 1959-60 లో తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఇదివరకే ఏర్పాటు చేయబడిన పశువైద్యశాలలను కొనసాగించడమేకాక మరో నాలుగు వైద్యశాలలు ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. ఇందుకు గాను రు. 0.91 లక్ష కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.138 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాలో మూడు వైద్యశాలలను కొనసాగించటానికిగాను ప్రత్యేకించబడింది.

చిన్న తరహా పశువైద్యశాలలు

అంటువ్యాధులు వ్యాపించకుండా నిరోధించడానికి, జబ్బుపడిన పశువులకు వైద్యసహాయం అందజేయడానికిగాను తెలంగాణా ప్రాంతంలో 1959-60 లో 10 చిన్నతరహా పశువైద్యశాలలను ఏర్పాటు చేసేటందుకు, ఇదివరకే ఏర్పాటు చేయబడిన పశువైద్యశాలలను కొనసాగించటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. ఇందుకు గాను రూ. 1.78 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రూ. 0.18 లక్ష మొత్తంతో ఈ జిల్లాలో 8 చిన్న తరహా పశువైద్యశాలలను కొనసాగించేటందుకు ప్రతిపాదించ బడింది.

జిల్లా పశువైద్య శాఖాధికారులకు జీవుల సరఫరా

జిల్లా పశువైద్యశాఖాధికార్లు తమక్రింద పనిచేసే ఉద్యోగులపనిని తనిఖీ చేసి, వారిని ఆప్రమత్తతతో ఉంచేటందుకుగాను విస్తృతంగా పర్యటనలు జరపటకు, తరుచుగాను, ఆకస్మికంగాను ఉద్యోగులపనిని తనిఖీచేయుటకు వీలుకల్పించే నిమిత్తం వీరికి యీవరకే సరఫరా చేయబడిన జీవులను 1959-60 లో రూ. 0.45 లక్ష వ్యయంతో నిర్వహించుటకు ప్రతిపాదించ బడింది. ఇందులో రూ. 0.0562 లక్ష యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది.

స్టాక్ మెన్ లకు శిక్షణ

పశువైద్య శాస్త్రం, పశుగణాభివృద్ధి విషయాలలో ప్రాథమిక విజ్ఞానాన్ని గురించి అభ్యర్థులకు ఈ పథకం క్రింద ఆరు నెలలపాటు శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది. ఇందుమూలంగా వారు అంటువ్యాధులు ప్రబలకుండా నిరోధక చర్యలు తీసుకోవడానికి, పశుగణాభివృద్ధి పథకాలకు సంబంధించి ప్రాథమికమైన పనులను నిర్వహించడానికి వీలుచేకూరుతుంది. శిక్షణ పూర్తిఅయిన తరువాత ఈ అభ్యర్థులు కాంపౌండర్లుగా నియమించ బడతారు. నారాయణగూడలోని పశువైద్యశాలలో 170 మంది విద్యార్థులు శిక్షణ నిమిత్తం 1957-59 లలో చేర్చుకోబడినారు. తెలంగాణాలో మరో 260 మంది అభ్యర్థులకు స్టాక్ మెన్లుగా శిక్షణ ఇవ్వడానికి ప్రతిపాదించ బడింది. ఇందుకుగాను 1959-60 ప్రణాళికలో రూ. 0.38 లక్ష మొత్తం

కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.08 లక్ష మొత్తం 50 మంది అభ్యర్థుల శిక్షణకుగాను ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకించ బడింది.

కోళ్ళ పెంపక విస్తరణ కేంద్రాలు

క్రాత్తగా రెండు కోళ్ళ పెంపక విస్తరణ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయటానికి, ఇంతకుముందే ప్రారంభించబడిన నాలుగు కోళ్ళ పెంపక విస్తరణ కేంద్రాలను కొనసాగించటానికి గాను 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 1.28 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.05 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు కేటాయించ బడింది. ఈ మొత్తంతో ఈజిల్లాలో ఇదివరకే స్థాపించబడిన కేంద్రం కొనసాగించబడుతుంది.

కీలక గ్రామపథకం

తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఇంతకుముందు ఏర్పాటుచేయబడిన 5 కీలక గ్రామ కేంద్రాలను కొనసాగించటానికి, క్రాత్తగా మరోరెండు కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయటానికిగాను 1959-60 ప్రణాళికలో రూ. 3.65 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రూ. 0.365 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాలోని ఒక కీలక గ్రామ కేంద్రం కొనసాగింపు నిమిత్తం ప్రత్యేకించ బడింది.

గోశాలల అభివృద్ధి పథకం

ఈ జిల్లాలోని ఒక గోశాలకు ఆర్థిక సహాయం (గ్రాంట్లు-ఇన్-ఎయిడ్) నిమిత్తం 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 0.135 లక్ష మొత్తం కేటాయించ బడుతుంది.

గొట్టెలు, ఉన్ని అభివృద్ధి కేంద్రాలు

గొట్టెల పెంపకానికి సంబంధించిన ఆధునిక పద్ధతులను ప్రదర్శన ఘోర్యకంగా వివరించటంకోసం యీ జిల్లాలో 4 గొట్టెలు, ఉన్ని అభివృద్ధి కేంద్రాలు

ఏర్పాటు చేయబడినాయి. ఈ కేంద్రాల కొనసాగింపుకోసం 1959-60 ప్రజాశాఖలో రూ. 0.21 లక్ష కేటాయించబడింది.

జిల్లా, రాజ్య పశుప్రదర్శనలు

1959-60లో ఒక జిల్లాపశుప్రదర్శనం యిజిల్లాలో ఏర్పాటుచేయబడుతుంది ఇందుకుగాను ప్రజాశాఖలో రూ. 0.01 లక్ష కేటాయించ బడింది.

రిండరు పెన్సు వ్యాధి నిర్మూలన పథకం

ఈ జిల్లాలో రిండరు పెన్సువ్యాధి నిర్మూలన ఉద్యమంకోసం రూ. 0.944 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

ఆబోతుల పంపకం

ఈ పథకం క్రింద, 1959-60 లో రూ. 0.06 లక్ష అంచనా వ్యయంతో ఈ జిల్లాలో మార్షి, ఒంగోలు లేక ముర్రా రకానికి చెందిన 6 ఆబోతులను పంచదానికి ప్రతిపాదించ బడింది.

పశుప్రథమ చికిత్సా కేంద్రాల ఏర్పాటు

పశువైద్యశాస్త్రంలో పట్ట భద్రులయిన వారి కొరత చాల ఎక్కువగా ఉన్నందువల్ల పశువైద్యశాలలుగాని, చిన్నతరహా పశువైద్యాలయాలుగాని ఏర్పాటు చేయటానికి వీలుపడడంలేదు. 1959-60 లో తెలంగాణా ప్రాంతంలో కనీసం 7 పశు ప్రథమ చికిత్సా కేంద్రాలను రూ. 0.13 లక్ష వ్యయంతో ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందులో రూ. 0.0183 లక్ష యి జిల్లాలో ఒక ప్రథమ చికిత్సా కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయుటకుగాను ప్రశ్నేకించబడింది. ఒక వెటిరినరీ కాంపౌండరు ఒక అచెండెంటు సహాయంతో పశు ప్రథమ చికిత్సా కేంద్రాన్ని నిర్వహిస్తాడు. ఆ ప్రాంతపు చిన్న చిన్న కేసులన్నీ వాళ్ళేచూస్తారు. ప్రథమ చికిత్సా కేంద్రాన్ని వెలకొల్పేటందుకయ్యే ఖర్చులో సగ భాగం విరాళాల రూపంలో లభించే స్థలాలలోనే యి కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి.

పాడి పరిశ్రమ, పాలసరఫరా

కరీంనగరులోని పాడి పరిశ్రమ, పశుపోషక క్షేత్రం
పునర్వ్యవస్థీకరణ

కృషి పద్ధతిలో పశువులను పెంచటం ద్వారాను, వాటిని మంచి పరిస్థితులలో నిర్వహించటం ద్వారాను తెలంగాణాలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన మాల్యి తెగ పశువులను అభివృద్ధిచేసే ఉద్దేశంతో కరీంనగరులో ప్రభుత్వ పశుపోషక, పాడిపరిశ్రమ క్షేత్రం స్థాపించబడింది. ఈ క్షేత్రంలో పశువులకు ఆవాసం కల్పించేటందుకు సరియైన సౌకర్యాలు లేనందువల్ల యీ క్షేత్రంలో పశువులకుగాను పాకలను నిర్మించటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇంతేకాక కార్యాలయ భవనము, సూపరింఠెండెంటుకు వసతిగృహము నిర్మించటానికి కూడ ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను 1959-60 ప్రణాళికలో రూ. 0.59 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

అడవులు

ప్రాంతీయ డివిజన్ల ఏర్పాటు, అదనపు సిబ్బంది నియామకం

భూసార రక్షణ కార్యక్రమాన్ని, భూమికోరివేతను అరికట్టే పనులను, అడవులను పెంచే కార్యక్రమాన్ని, అడవులలో మొక్కలను నాశనం కార్యక్రమాన్ని స్వాధీనంచేసుకోబడిన పూర్వపు ఎస్టేటు అడవులకు సంబంధించి సరిహద్దులను ఏర్పరచే పనిని నిర్వహించుటకు గాను 1956-57 లో నియమించబడిన సిబ్బందిని కొనసాగించే నిమిత్తం రూ. 0.032 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు కేటాయించబడింది.

కలప అడవులలో కృత్రిమ పద్ధతిమీద చెట్లపెంపకం

ముందుముందు అవసరం అయ్యే కలప అవసరాలను ఆదుకొనేటందుకై ఖమ్మం, వరంగల్లు, ఆదిలాబాదు, కరీంనగరు జిల్లాలలో కలపనిచ్చే చెట్లరకాలను పెంచేటందుకుగాను పునరుద్ధరణ క్షేత్రాలను ఏర్పాటుచేయటానికి యీ వత్తకం

క్రింద ఉద్దేశించబడింది. పాతక్షేత్రాలను నిర్వహించటమేగాక క్రొత్తగా 70 ఎకరాల ప్రదేశంలో పునరుద్ధరణ క్షేత్రాలను ఏర్పాటుచేయటానికై 1959-60 ప్రణాళికలో యీ జిల్లాకు రు. 0.03 లక్ష కేటాయించ బడింది.

ఆడవుల అభివృద్ధికి “నర్సరీలు”

రెండవ ప్రణాళిక క్రింద ఆడవులను పెంచటానికి, పునరుద్ధరించటానికి నిర్ణయించబడిన ప్రాంతాలకు కావలసిన మొక్కల ఆవసాన్ని తీర్చటానికై, తెలంగాణ ప్రాంతంలోని వివిధ కేంద్రాలలో “నర్సరీ యూనిట్లు” ఏర్పాటు చేయబడుతున్నాయి. 1959-60 లో యీజిల్లాలో ఒక నర్సరీ యూనిట్టు ఏర్పాటు చేయుటకుగాను రు. 0.04 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

రోడ్ల నిర్మాణం

ప్రభుత్వానికి ఆదాయం సమకూర్చే ఖరీదైన కలవను వినియోగంలోకి తేవటానికై యీ పథకంక్రింద రెండవ ప్రణాళిక కాలంలో ఆడవుల్లో రోడ్లను నిర్మించటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. ఈ జిల్లాలో నాలుగుమైళ్ళు రోడ్లను నిర్మించటానికిగాను ఈ సంవత్సరానికి రు. 0.20 లక్ష కేటాయించబడింది.

భూసార రక్షణ

కాంటూరు బండింగు (సొలోపు గట్టుపోయడం.)

తెలంగాణ ప్రాంతంలో భూములు మిట్టవల్లలతో కూడుకొని ఉండటం చేత భూసార రక్షణ అనేది చాలా తాలూకాలలో సమస్యగా పరిణమించింది. భూసార క్షీణతను అరికట్టడానికి తద్వారా పంట దిగుబడిని పెంచడానికి భూమిలో తేమను కాపాడటానికిగాను సొలోపు గట్టుపోయడం, చదును చేయడం, సొలోపుల వెంబడి దున్నడం, గట్టపై పైర్లు నాటడంవంటి భూసార రక్షణ చర్యలు తీసికోబడుతున్నాయి. మధ్య రకం, తేలిక రకం భూముల్లో, అందులోను ముఖ్యంగా ఎర్ర ఇసుక భూములలో, గట్టుపోసే కార్యక్రమం అమలు జరుపబడుతుంది.

అరగాణి ఉండే స్ప్రింగ్‌లనుండే ఈ స్ప్రింగ్‌లు నింపిత చేయబడతాయి. 1955-56 లో ఈ పథకం ప్రారంభించబడింది. 1956-57 సంవత్సరాల కాలంలో 4,458 ఎకరాల్లో సౌలోపు గట్టు వేయబడినాయి. ఈ వసులవల్ల లాభం పొందే వారి నుండి తగినట్టి ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న తరువాతనే వ్యవసాయదార్ల పొలాల్లో ఈ వసులు నిర్వహించబడతాయి. తెలంగాణా ప్రాంతంలో 6,800 ఎకరాల భూమిలో సౌలోపు గట్టు వేయడానికి, అవసరమయిన అదనపు సిబ్బందిని నియమించడానికి, వ్యస్తతమున్న సిబ్బందిని కొనసాగించడానికి గాను 1959-60 ప్రజా ికలో రు. 6.06 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

మత్స్య సంవర్ధన

ఎంపిక చేయబడిన చెరువులలో చేపలను అధికంగా ఉత్పత్తి చేయటం

ఈ పథకం క్రింద, 5 మండలాలుగా ఏర్పాటు చేయబడే ఎంపిక చేయబడిన చెరువులలో చేపల ఉత్పత్తిని పెంచటానికి ప్రతిపాదించబడింది. నిజామాబాదు, మెదక్, వరంగల్లు, కరీంనగరు, మహబూబనగరు జిల్లాలలో యీ 5 మండలాలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి. ఒక్కొక్క మండలంలో, 12 చెరువులుంటాయి. శాస్త్రీయ పద్ధతుల్లో చేపలను పెంచే విధానాన్ని అవలంబించటానికి, వాడకందార్లకు అమ్మకం చేయటంకోసం చేపలను ఉత్పత్తి చేయటానికిగాను ప్రత్యేక సిబ్బంది నియమించబడింది. ఈ సిబ్బందిని యీ సంవత్సరంలో కొనసాగించటంకోసం రు. 0.49 లక్ష మొత్తం (జిల్లాకు రు. 0.098 లక్ష చొప్పున 5 జిల్లాలకు) కేటాయించబడింది. ఈ పథకం అమలు జరపటంవల్ల ప్రతి జిల్లాలోను అదనంగా 20,000 పౌన్ల చేపలను ఉత్పత్తి చేయటం జరుగుతుందని ఆశించబడింది.

బెస్తల సహకార సంఘాలకు సహాయం

బెస్తలలో చాలమంది పేదవారు. తెలంగాణా ప్రాంతములోని బెస్తల సహకార సంఘాలకు తగ్గింపు ధరలకు నైలాను వలలను సమకూర్చడమే ఈ పథకం

యొక్క ఆశయం. 40 వలలనుకొని, సకృమముగా నిర్వహింపబడుతున్న బెస్తల సహకార సంఘాలకు పంపకంచేసే నిమిత్తం 1959-60 సం. లో రూ. 0.10 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో 4 వలలు ఈ జిల్లాలో పంపకం చేయబడతాయి. ఈ వలల ఖరీదు బెస్తలనుండి 5 సంవత్సరాల కాలంలో, చేపలు పట్టి నెలలను మినహాయించి, తేలిక వాయిదాలలో వసూలుచేయబడుతుంది.

సహకారోద్యమం, గిడ్డంగులు, మార్కెట్లు

గ్రామీణ పరపతి సంఘాల విస్తరణ.

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో అమలులో ఉన్న పథకం పద్దతిమీదనే ఈ పథకంకూడ రూపొందించబడింది. తెలంగాణాప్రాంతంలో ఉన్న గ్రామీణ పరపతి సంఘాలను పునర్వ్యవస్థీకరించటం, పటిష్ఠం చేయటం, విస్తరించేయటమే ఈ పథకంయొక్క ఉద్దేశం. సహకారశాఖ సిబ్బందిని పటిష్ఠం చేయటం ద్వారాను, నెంట్రీల్ బ్యాంకులు, పెద్దతరహా సంఘాలు అదనంగా నియమించే పర్యవేక్షక, నిర్వాహక సిబ్బందికి ఆయ్యే ఖర్చు క్రింద సహాయం చేయటం ద్వారాను ఈ పథకం రెండవ ప్రాణాళిక యొక్క మొదటి మూడు సంవత్సరాల కాలంలో అమలుజరుపవడింది. 1959-60 సంవత్సరంలో ఇంతకుముందు నియమించబడిన సిబ్బందిని కొనసాగించటానికి, తెలంగాణా ప్రాంతంలో క్రొత్తగా 650 చిన్న తరహా సంఘాలను ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రస్తుతమున్న 500 చిన్న తరహా సంఘాలను పటిష్ఠం చేయటానికి, నిర్వాహక సిబ్బంది ఖర్చు క్రింద ధన సహాయం చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. రూ. 300 లక్షల వరకు స్వల్పకాలిక ఋణాల పరిమితిని రూ. 30 లక్షల వరకు మధ్యకాలిక ఋణాల పరిమితిని పెంచటానికి కూడ ప్రతిపాదించబడింది. అపెక్సు బ్యాంకులు, కేంద్ర సహకార బ్యాంకులు ఆప్పు తీసికొనే స్తోమతను ఎక్కువ చేసుకోవటానికి, తద్వారా అవి అప్పలిచ్చే సౌకర్యాన్ని ఆధికం చేసుకోవటానికి వీలు కలిగించే నిమిత్తం వాటి వాటా మూలధనాల క్రింద ఇంకా ఎక్కువగా ప్రభుత్వం డబ్బును ఇవ్వడానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇప్పుడున్న జిల్లాకార్యాలయాలన్నీ రెండు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ల సర్కిళ్లుగా పునర్వ్యవస్థీకరించబడింది.

రించబడతాయి. డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లకు సహాయపడే నిమిత్తం సహకార సబ్ రిజిస్ట్రార్ల, సీనియరు, జూనియరు ఇనస్పెక్టర్లతో కూడిన ఆదనపు సిబ్బంది నియమించ బడుతుంది. కార్యనిర్వాహక శాఖనుండి ఆదిటు శాఖను విడతీసే పథకం కూడా యీ సంవత్సరంలోనే ఆమలు జరుప బడుతుంది.

ఈ కార్యక్రమం క్రింద ఈ జిల్లాలో కొత్తగా 200 చిన్న తరహా సంఘాలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి. ప్రస్తుతమున్న 55 చిన్న తరహా సంఘాలు పటిష్ఠం చేయబడతాయి. పాత సంఘాల్లో 23,700 మంది సభ్యులు, కొత్త సంఘాల్లో 6,000 మంది సభ్యులు చేర్చుకోబడతారు. రు. 35 లక్షల వరకు స్వల్పకాలిక ఋణాలు, రు. 8 లక్షల వరకు మధ్యకాలిక ఋణాలు ఇవ్వబడతాయి.

పై కార్యక్రమం ఆమలు జరపటం కోసం ఈ జిల్లాకు రు. 1,66,480 లక్షల కేటాయింపు బడినాయి. ఆ డబ్బు క్రిందివిధంగా వినియోగించ బడుతుంది.

రూపాయలు.

1)	చిన్నతరహా సంఘాలకు సబ్సిడీ	
	(ఎ) 1958-59 లో ప్రారంభించ బడిన సంఘాలకు.	3,300
	(బి) 1959-60 లో ఏర్పాటు చేయబడబోయే కొత్త సంఘాలకు...	6,700
2)	పెద్ద తరహా సంఘాలకు సహాయం.	7,900
3)	సెంట్రలు బ్యాంకులకు సహాయం.	
	(ఎ) సెక్రటరీగా నియమించ బడిన కో-ఆపరేటివ్ సబ్-రిజిస్ట్రారు జీతభత్యాలకు.	3,300
	(బి) ఎక్సిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగా పనిచేయుటకు నియమించ బడిన సీనియరు ఇన్స్పెక్టరు జీత భత్యాలకు.	1,500

(సి)	గత సంవత్సరాల్లో నియమించబడిన సూపరువైజరుల జీతభత్యాలకు...	6,000
(డి)	ఈ సంవత్సరంలో నియమించబడే సూపరువైజరుల జీతభత్యాలకు.	6,400
(ఇ)	అకౌంటెంటు, లోయరు డివిజను గుమాస్తా, మొదలైన సిబ్బంది జీత భత్యాలకు	2,800
4)	అదనపు సిబ్బంది జీత భత్యాలకు —	
(ఏ)	1957-58లో అదనంగా నియమించబడిన సేల్ ఆఫీసర్లకు	—
(బి)	1957-58లో అదనంగా నియమించబడిన ఆడిట్ సిబ్బందికి	21,000
(సి)	సహకార సబ్ రిజిస్ట్రార్లు, ట్రైపిస్తు, జవానుకు	5,200
(డి)	1958-59 లో అదనంగా నియమించబడిన ఆడిటు సిబ్బందికి.	22,000
(ఇ)	రెండు కో-ఆపరేటివ్ సర్కిళ్లుగా జిల్లాలను విభాగించడానికి.	24,550
(ఎఫ్)	అదనపు తాలూకా ఇనస్పెక్టర్లకు.	14,980
(జి)	సర్కిలుకు ముగ్గురు సహకార సబ్ రిజిస్ట్రార్లు, ఇద్దరు సీనియర్ ఇనస్పెక్టర్లు, ఇద్దరు జూనియరు ఇనస్పెక్టర్ల చొప్పున అన్ని సర్కిళ్లకు అదనపు సిబ్బందికి.	38,450

(హెచ్) 1959-60 లో క్రొత్తగా ఏర్పాటు చేయబడటోయే ప్రతి సర్కిలుకు సహకార సబ్ రిజిస్ట్రార్లు ట్రైపిస్టు, మొదలగు వారికి.

5,400

 మొత్తం. 1,66,480

భూమి తనఖా బ్యాంకుల అభివృద్ధి

ఈ పథకం క్రింద తెలంగాణా ప్రాంతంలో క్రొత్తగా ప్రాథమిక భూమి తనఖా బ్యాంకులను ఏర్పాటు చేయటానికి, దీర్ఘకాలిక ఋణాలు అధికంగా ఇవ్వటానికి తలపెట్టబడింది. 1957-58 లోను, 1958-59 లోను ఈ పథకం అమలు జరుపబడింది. క్రొత్తగా 14 ప్రాథమిక భూమి తనఖా బ్యాంకులు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. రు. 19.82 లక్షల వరకు దీర్ఘకాలిక ఋణాలు ఇవ్వబడినాయి. ప్రాథమిక భూమి తనఖా బ్యాంకులను ఏర్పాటుచేయటం, పర్యవేక్షించటం, తనఖీచేయటం నిమిత్తం సహకార సబ్ రిజిస్ట్రార్లు, సీనియరు ఇన్స్పెక్టర్లు, సూపరువైజరులతో కూడిన అదనపు సిబ్బంది కూడ నియమించబడింది.

ఈ సంవత్సరంలో ఈ జిల్లాలో రు. 5.25 లక్షలవరకు దీర్ఘకాలిక ఋణాలు ఇవ్వబడతాయి. ఒక భూమి తనఖా బ్యాంకు ఏర్పాటుచేయబడుతుంది ఈ సంవత్సరంలో రు. 0.138 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు కేటాయించబడింది. అది క్రింది విధంగా వినియోగించబడుతుంది.

రూపాయలు, లక్షలలో

1. నిర్వాహక సిబ్బందికిక్రింద ఖర్చు.

(ఎ) గత సంవత్సరాల్లో ఏర్పాటుచేయబడిన పాత బ్యాంకులకు	0.050
(బి) ఈ సంవత్సరంలో ఏర్పాటుచేయబడటోయే క్రొత్త బ్యాంకులకు	0.080

2. చిల్లర ఖర్చులక్రింద బ్యాంకులకు సబ్సిడీ. 0.013

3. భూమి తనఖా బ్యాంకుల పని కోసం నియమించబడే సహకార సబ్ రిజిస్ట్రార్లు, జవానుల క్రింద ఖర్చు.

(ఏ) గత సంవత్సరాల్లో నియమించబడిన పాత సిబ్బంది క్రింద. 0.043

(బి) 1959-60 లో నియమించబడే కొత్త సిబ్బంది క్రింద.

మొత్తం. 0.136

సహకార మార్కెటింగు అభివృద్ధి

వ్యవసాయదార్లకు స్టోరేజీ, గిడ్డంగి, ప్రాసెసింగు, మార్కెటింగు సౌకర్యాలను కలిగించటం ద్వారా సహకార మార్కెటింగును అభివృద్ధిచేయడం ఈ పథకం క్రింద ఉద్దేశించబడింది. రెండవ ప్రణాళిక యొక్క మొదటి మూడు సంవత్సరాలకాలంలోను ఇది అమలు జరుపబడింది. 39 మార్కెటింగు సంఘాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. అంతేకాక గిడ్డంగులు మొదలయిన వాటిని నిర్మించడానికి ఆర్థికసహాయం కూడ చేయబడింది.

ఈ సంవత్సరంలో తెలంగాణా ప్రాంతంలో మరో 10 సహకార మార్కెటింగు సంఘాలను ఏర్పాటుచేయడానికి, మార్కెటింగు సంఘాలవారూ మూలధనం క్రింద రూ. 7 లక్షలను ఇవ్వడానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇంతేకాక గిడ్డంగుల నిర్మాణానికి ఆర్థికసహాయం కూడ చేయబడుతుంది. సహకార మార్కెటింగు విషయాలకు సంబంధించి సీనియరు ఇనస్పెక్టర్లకు శిక్షణ కూడ ఇవ్వబడుతుంది. ఈ సంవత్సరంలో క్రింది కార్యక్రమాలు ఈ జిలాలో అమలు జరుపబడతాయి.

1. కొత్తగా రెండు మార్కెటింగు సంఘాలు ఏర్పాటు చేయడం.

2. ఫలసాయంపై రూ. 15.00 లక్షలవరకు ఋణాలు ఇవ్వడం.

3. క్రొత్తగా ఏర్పాటు చేయబడే మార్కెటింగు సంఘాలద్వారా రెండు గిడ్డంగుల నిర్మాణం.
4. క్రొత్తగా ఏర్పాటు చేయబడే పెద్దతరహా సంఘాలద్వారా మూడు గిడ్డంగుల నిర్మాణం.

పై కార్యక్రమాన్ని అమలుపరచటం కోసం ఈ జిల్లాకు రు. 2.008 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. అది క్రింది విధంగా వినియోగించ బడుతుంది.

(రూ. లక్షలలో)

1. మార్కెటింగు సంఘాలకు వాటా మూలధనంక్రింద. 1.000

2. ఇదివరలో ఏర్పాటు చేయబడిన మార్కెటింగు సంఘాల నిర్వాహక సిబ్బందిక్రింద సబ్సిడీ. 0.090

3. ఈ సంవత్సరంలో ఏర్పాటు చేయబడే మార్కెటింగు సంఘాల నిర్వాహక సిబ్బంది క్రింద సబ్సిడీ. 0.016

4. పెద్దతరహా సంఘాలకు గిడ్డంగులు.

(ఏ) ఇదివరలో ప్రారంభించబడిన గిడ్డంగుల నిర్మాణం పూర్తిచేయడానికి. —

(బి) 1959-60లో నిర్మించే గిడ్డంగులకు. 0.800

5. మార్కెటింగు సంఘాలకు గిడ్డంగులు.

(ఏ) ఇదివరలో ప్రారంభించబడిన గిడ్డంగుల నిర్మాణం పూర్తిచేయడానికి... —

(బి) ఈ సంవత్సరంలో నిర్మించే గిడ్డంగులకు. 0.300

మొత్తం. 2.008

పరిశోధన, పరిశీలన, గణాంక వివరాలు.

ఈ పథకం క్రింద సహకార శాఖలో ఒక ప్రత్యేక విభాగం ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. సహకార శాఖ ద్వారా అమలు జరుపబడే వివిధ పథకాల మూలంగా ప్రజలకు కలిగిన ప్రయోజనాన్ని, ఆ పథకాలను అమలుజరపడంలో తెలియపరచిన అనుభవాన్ని పరిశీలించడానికి, సూత్ర విధానాలను రూపొందించడానికి, సహకార వ్యవస్థలో లోటుపాట్లు ఏవన్నా ఉంటే వాటిని సరిదిద్దుకొనేటందుకు మార్గాలను సూచించడానికి ఈ విభాగం కృషి చేస్తుంది. 1957-58 లో 20 మంది సీనియరు ఇన్ స్పెక్టర్లను జిల్లాలలో నియమించడం ద్వారాను, గణాంక వివరాల సేకరణ, సంకలనం చేయటంకోసం ప్రధాన కార్యాలయంలో ఒక విభాగం ఏర్పాటు చేయడం ద్వారాను ఈ పథకం అమలుజరుప బడింది. 1958-59 లో ఇది కొనసాగించబడింది.

1959-60 సంవత్సరంలో డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు గ్రేడులో ఒక స్టాటిస్టియన్, ఇద్దరు సీనియరు ఇన్ స్పెక్టర్లు, ఇద్దరు జూనియరు ఇన్ స్పెక్టర్లు, ఇద్దరు జవానులతో కూడిన సిబ్బందిని జిల్లాల్లో ఉన్న సిబ్బందికి సూచన లివ్వటానికి నియంత్రణ చేయడానికిగాను రిజిస్ట్రారు కార్యాలయంలో నియమించేటందుకు, క్రొత్త సర్కిళ్ళకు 12 మంది సీనియరు ఇన్ స్పెక్టర్లను, ప్రతి సర్కిలు ఆఫీసుకు ఒక్కొక్కరు చొప్పున 48 మంది లోయరు డివిజను గుమస్తాలను నియమించేటందుకు ప్రతిపాదించబడింది. క్రొత్త విధానాలను రూపొందించి వాటిని అమలు పరచడానికి పద్దతులను రూపొందించడానికిగాను సహకార శాఖలో పరిశోధన, పరిశీలన, ప్రచార విభాగం ఒకటి ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. మొట్టమొదటగా ముగ్గురు సహకార సబ్-రిజిస్ట్రార్లు, ముగ్గురు జవానులతో కూడిన సిబ్బంది ఈ విభాగంలో నియమించబడుతుంది. వైక ర్యకృమాన్ని అమలు పరచటంకోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 1.70 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.34 లక్ష మొత్తం ప్రధాన కార్యాలయంలో నియమించబడే సిబ్బంది ఖర్చుక్రింద, ప్రచారం మొదలయినవాటి కయ్యే ఖర్చుక్రింద ప్రత్యేకించబడింది. మిగిలిన రు. 1.36 లక్షలలో రు. 0.044 లక్షలు ఈ జిల్లాలో నియమించబడే సిబ్బంది ఖర్చుక్రింద కేటాయించబడినాయి.

సహకార సంఘాల సభ్యులకు, పంచాయతీదార్లకు శిక్షణ

అఖిలభారత సహకార యూనియన్ ద్వారా భారత ప్రభుత్వంవారిచే ప్రతిపాదించబడిన పథకం నమూనాలో ఈ పథకం రూపొందించబడింది. ఈ పథకంక్రింద సహకార సిద్ధాంతంయొక్క మూల సూత్రాలను గురించి, ఆచరణను గురించి, లెక్కలను తయారుచేయటం గురించి, సహకార సంస్థల నిర్వహణగురించి గ్రామీణ పరపతి సంఘాల సభ్యులకు రెండు, మూడు రోజులపాటు, పంచాయతీ దారులకు ఒక వారం రోజులపాటు, సహకార సంఘాలలో జీతంతో పనిచేసేవారికి 5 లేక 6 వారాలపాటు శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది. ఈ జిల్లాలో 1,000 మంది సభ్యులకు, 300 మంది పంచాయతీదారులకు, 40 మంది కార్యాలయోద్యోగులకు శిక్షణ ఇవ్వటంకోసం 1959-60 లో రు. 7,246 లు కేటాయించబడినాయి.

సహకార వ్యవసాయం

సహకార వ్యవసాయ సంఘాలను ఏర్పాటు చేయటంద్వారాను, వాటా మూలధనంక్రింద, ఎద్దులు కొనుక్కోవటానికి, భూమిని సాగులోనికి తెచ్చి అభివృద్ధిచేయటానికి, వ్యవసాయ పరికరాలు మొదలయినవాటిని కొనుక్కోవటానికిగాను ఋణాల రూపంలోను, గ్రాంట్ల రూపంలోను, ధనసహాయం చేయటంద్వారాను భూముల్లెని వ్యవసాయ కూలీలకు భూములలో పునరావాసం కల్పించటానికి ఈ పథకంక్రింద ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 2.22 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 1.34 లక్షలు ఆంధ్ర ప్రణాళికక్రింద, రు. 0.88 లక్ష తెలంగాణా ప్రణాళికక్రింద కేటాయించబడ్డాయి. సహకార వ్యవసాయానికి సంబంధించిన పనిని నిర్వహించటానికై ప్రధాన కార్యాలయంలో వియమించబడిన సిబ్బంది జీతభత్యాలక్రింద వై మొత్తంలో రు. 0.28 లక్ష ప్రకృతికించబడింది. మిగత మొత్తంలో రు. 9,500 లు ఈ జిల్లాకు కేటాయించబడినాయి. ఇందులో రు. 3000/-లు యంతకుముందు ఏర్పాటు చేయబడిన సంఘాల సిబ్బందిక్రింద అయ్యే ఖర్చుకు, రు. 6,500 లు జిల్లాలో ఈ సంవత్సరంలో ఏర్పాటు చేయబడబోయే సంఘాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయటానికి వినీయోగించ

బడుతాయి. ఈ జిల్లాలో ఒక క్రొత్తసంఘం ఈ సంవత్సరంలో 50 మంది సభ్యులతో ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. 250 ఎకరాల భూమి సాగుచేయ బడుతుంది.

రాజ్య గిడ్డంగి సంస్థ

దేశంలో గిడ్డంగుల నిర్మాణావళ్యకరణను గురించి పెక్కు కమిటీలు, కమిషన్లు అనేకసార్లు నొక్కి చెప్పాయి. అవి పరవతి సంఘాలకు, పరవతేతర సంఘాలకు మధ్య చక్కని సారథ్యం వహిస్తాయి. ఈ విషయం దృష్ట్యా భారత ప్రభుత్వంవారు వేరుహాసింగు కార్పొరేషను (గిడ్డంగి సంస్థ) ను ఏర్పాటు చేశారు. దీని కనుగుణంగా తమతమ రాజ్యాలలో రాజ్య గిడ్డంగి కార్పొరేషన్లు ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా రాజ్య ప్రభుత్వాలు కోరబడినాయి, ఈ కార్పొరేషన్లు వేరు హాసింగు బోర్డు ఆజమాయిషీకింద పనిచేస్తాయి. ఈ గిడ్డంగులు ఇచ్చే రసీదులు నెగోషియబుల్ ఇన్స్ట్రుమెంటుగా పరిగణించబడతాయి, ఈ గిడ్డంగులలో వ్యవసాయోత్పత్తులను నిలువచేసుకొనే వారికి అవి ఇచ్చే రసీదులు ధరావతుగా ఉంచుకొని బ్యాంకులు అప్పులను ఇస్తాయి. 1958-59 లో రాజ్య గిడ్డంగి సంస్థ ఒకటి ఈ రాజ్యంలో ఏర్పాటు చేయబడింది. ఈ సంస్థ వాటా మూలధనంక్రింద ప్రభుత్వంవారు రు. 2.50 లక్షల మొత్తం ఇచ్చారు. ఈ సంస్థకు వాటా మూలధనంక్రింద మరికొంత డబ్బు ఇచ్చేటందుకుగాను ఈ సంవత్సరంలో ఆంధ్ర ప్రజాశికలో రు. 5 లక్షలు, తెలంగాణా ప్రజాశికలో రు. 5 లక్షలు కేటాయించబడినాయి. ఈ పథకంక్రింద ఈ జిల్లాలోవిరైతులకుకూడ లాభం చేకూరుతుంది.

జాతీయ విస్తరణ సేవా కేంద్రాలు,

సామాజికాభివృద్ధి కేంద్రాలు

1959 మార్చి అంతంనాటికి ఈ జిల్లాలో 5 మొదటిదశ బ్లాకులు, రెండు సామాజికాభివృద్ధి బ్లాకులు, రెండు పీ - ఎక్స్ పెన్సన్ బ్లాకులు ఉన్నాయి. వీటి

వైశాల్యం 1699.23 చదరపు మైళ్లు. ఈ కేంద్రాలలోని గ్రామాల సంఖ్య 547; ఇందు నివశించే జనాభా 6,34,116. భారత ప్రజ్ఞాత్వం వారి నిర్ణయానుసారంగా 1959 ఏప్రిల్ నెలనుండి ఏర్పాటు చేయబడబోయే ప్రతి బ్లాకులో కూడ ప్రీ-ఎక్స్‌ప్రెస్స్ కార్యక్రమం క్రింద ఒక సంవత్సరంపాటు వ్యవసాయ విషయాలను గురించి తీవ్ర కృషి జరగాలి.

అదే ప్రకారం 1-4-1958 తేదీనాడు మల్లియాల బ్లాకులోను, 2-10-1958 నాడు హనుమాద్ బ్లాకులోను ప్రీ-ఎక్స్‌ప్రెస్స్ కార్యక్రమం ప్రారంభించబడింది. 1-4-1958 నాడు ప్రీ-ఎక్స్‌ప్రెస్స్ కార్యక్రమం ప్రారంభించిన బ్లాకు 1-4-1959 నాడు, 2-10-1958 నాడు ప్రీ-ఎక్స్‌ప్రెస్స్ కార్యక్రమం ప్రారంభించిన బ్లాకు 2-10-1959 నాడు మొదటిదశ బ్లాకులుగా రూపొందుతాయి. 1959-60 సంవత్సరంలో 36 ప్రీ-ఎక్స్‌ప్రెస్స్ బ్లాకులు యీ జిల్లాకు కేటాయించబడినాయి. ఇందులో 18 బ్లాకులు 1-4-1959 నాడు మిగతవి 2-10-1959 నాడు ప్రారంభించబడినాయి. ఇందులో నిర్మల్, కొరట్ల బ్లాకులు యీ జిల్లాలో ఉన్నాయి. ఇవి వరుసగా 1-4-1959 తేదీనాడు, 2-10-1959 తేదీనాడు ప్రారంభించబడినాయి.

ఈ కారణంగా 1-4-1959 నాటికి ఈ జిల్లాలో 6 మొదటిదశ బ్లాకులు, రెండు సామాజికాభివృద్ధి బ్లాకులు, రెండు ప్రీ-ఎక్స్‌ప్రెస్స్ బ్లాకులు ఉన్నాయి.

ఈ జిల్లాలో సామాజికాభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని అమలు జరపటం కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 8,68,600 లు ఋణాల వద్దు క్రింద, రు. 9,23,400 లు గ్రాంట్ల పద్దు క్రింద-మొత్తం రు. 15,92,000 లు కేటాయించబడినాయి.

1-4-1959 వ తేదీ నాటికి ఈ జిల్లాలో ఉన్న సామాజికాభివృద్ధి బ్లాకులను చూపే పటం ప్రక్క పుటలో ఇవ్వబడింది.

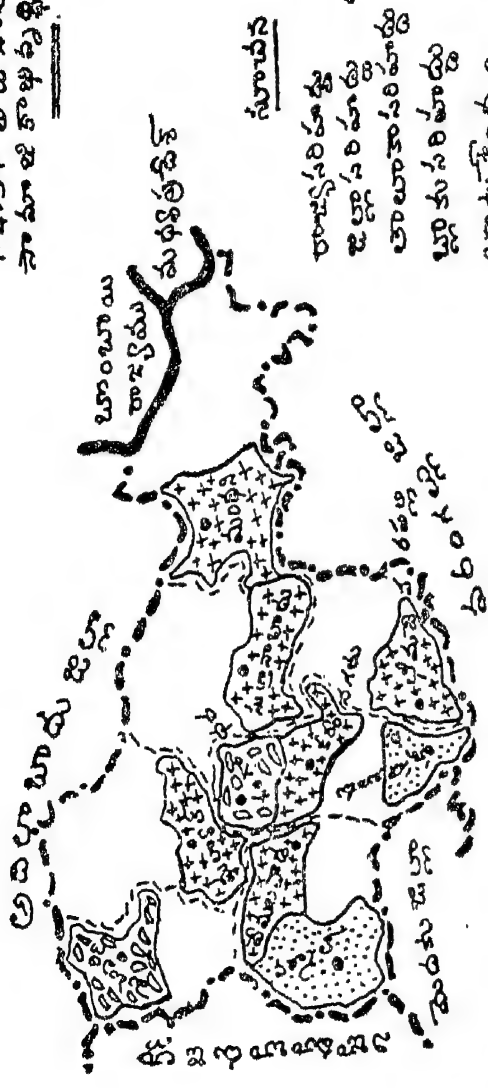
పంచాయతీలను పటిష్టం చేయటం

సిబ్బందికి సంబంధించిన పథకం

పంచాయతీలను పటిష్టంచేసే ఉద్దేశంతో జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా పంచాయతీ ఆఫీసరును, రెవిన్యూ డివిజను స్థాయిలో డివిజనలు పంచాయతీ ఆఫీసరును, తాలూకా

క రిం ప గ రు జిల్లా

1-4-59 తే ది నాంబ కి కన్స
నా మా జి కాళి కృణ్ణి ప్రాంతాలు

సూచన

- రాజస్థాన సరిహద్దు
- జిల్లా సరిహద్దు
- తాలూకా సరిహద్దు
- బ్లౌకు సరిహద్దు
- బ్లౌకు కేంద్రం

యెరుతి రక బ్లౌకులు
సామాజిక కార్యకర్త బ్లౌకులు
ప్రొ-వ్యాపార బ్లౌకులు

+	+	+	+
+	+	+	+
○	○	○	○
○	○	○	○
●	●	●	●

స్థాయిలో (బ్లాకు ప్రాంతాలను మినహాయించి) డిప్యూటీ పంచాయతీ ఆఫీసరును, బ్లాకు స్థాయిలో పంచాయతీలకు ఎక్స్ డెన్స్ ఆఫీసర్లను నియమించటం ద్వారా 1958-59 సంవత్సరంలో పంచాయతీల నిర్వహణకు సంబంధించిన పరిపాలనా యంత్రాంగం పునర్వ్యవస్థీకరించ బడింది. 1959-60 లో ఈ పథకం క్రింద రు. 8 00 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది ఇందులో రు. 0.120 లక్ష మొత్తం ఇనస్పెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ లోకల్ అడ్మినిస్ట్రేషను కార్యాలయంలో నియమించ బడిన సిబ్బందిని కొనసాగించేటందుకు, రు. 0.191 లక్ష మొత్తం పశ్చిమ, తూర్పు ఇనస్పెక్టింగ్ ఆఫీసర్ల కార్యాలయాల్లో నియమించ బడిన ఆదనపు సిబ్బందిని కొనసాగించే టందుకుగాను ప్రత్యేకించ బడింది. అధికవ్యయం అయ్యే జిల్లాలకు పంపకంచేసే విమిత్తం రు. 0.524 లక్ష మొత్తం ఇనస్పెక్టరు జనరల్ ఆఫ్ లోకల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అధీనంలో ఉంచబడింది. మిగిలిన రు. 7.165 లక్షల మొత్తంలో రు. 0.4470 లక్ష 1958.59 లో ఈ జిల్లాలో నియమించ బడిన ఆదనపు సిబ్బంది కొనసాగించు విమిత్తం ప్రత్యేకించ బడింది.

శిక్షణకు సంబంధించిన పథకం

ఈ పథకం క్రింద సామర్లకోట, రాజేంద్రనగరులలోని ఎక్స్ డెన్స్ శిక్షణ కేంద్రాలలో పంచాయతీలకుగాను నియమించ బడిన డిప్యూటీ పంచాయతీ ఆఫీసర్లకు పరిపాలన నిర్వహణ విషయంలో శిక్షణ ఇచ్చేటందుకు ప్రతిపాదించ బడింది. ఈ శిక్షణ రెండు మాసాలు ఇవ్వబడుతుంది. తడవకు 40 మంది ఆఫీసర్లకు శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది. మొత్తం 390 మంది పై వర్గాలకు చెందినట్టి ఆఫీసర్లకు శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది. ఇందుకుగాను ప్రజాశిక్షలో 1959-60 సంవత్సరానికి రు. 2.90 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఈ జిల్లాలోని ఆఫీసర్లకు కూడా ఈ పథకం క్రింద శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది.

పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల పనులు

పెద్ద తరహా, మధ్య తరహా నీటిపారుదల పనుల నిర్వహణ కోసం ఈ జిల్లాకు రు. 0.50 లక్షల మొత్తం 1959-60 సంవత్సరానికి కేటాయించ బడింది. వివరాలు క్రింద ఇవ్వబడినాయి.

1959-60 లో

కేటాయింపు

నీటిపారుదల

వరుస సంఖ్య.

ప్రాజెక్టు పేరు.

(రూపాయలు లక్షలలో)

ఉద్దేశం

జరిగే విస్తీర్ణం (ఎకరాలలో).

1. నలివాగు ప్రాజెక్టు

0.50

పని మొదలు పెట్టుటకు.

...

విద్యుచ్ఛక్తి

తెలంగాణ హైడ్రోఎలక్ట్రిక్ల పథకం

(1) రామగుండం ధర్మల్ పథకం క్రింద పనులు, (2) నిజాంసాగరు జల విద్యుచ్ఛక్తి పథకం క్రింద పనులు (3) సిటీ సర్కిల్ ఉపర్యవేక్షకరణ-ఇవన్నీ యీ సమగ్ర పథకం క్రిందకు తేబడినాయి. తెలంగాణాకు సమగ్రమైన "గ్రిడ్" నొకదాన్ని ఏర్పాటు చేయటంకోసం అవసరమైన అదనపు ట్రాన్సుమిషను లైన్లను వేయటం, సబ్ స్టేషనులను నిర్మించటంకూడ యీ పథకం క్రింద జరుగుతుంది. యీ ప్రాంతంలో ఉన్న అన్ని జల విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రాలను కలిపి విద్యుచ్ఛక్తి వనరులను అభివృద్ధి చేయటమే యీ పథకం యొక్క ఉద్దేశ్యం. హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు జంటనగరాల్లో రోజురోజుకూ ఎక్కువవుతున్న విద్యుచ్ఛక్తి అవసరాలను తీర్చటంకోసం విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా ఏర్పాట్లను అభివృద్ధి చేయటంకూడ యీ పథకం క్రింద ఉద్దేశించబడింది. ప్రచారంలో 1959-60 సంవత్సరానికి యీ పథకం క్రింద రూ. 100.59 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. అది క్రిందివనులకుగాను వినియోగించబడుతుంది.

1. ఎఱ్ఱగడ్డ—విజయవాడ 132 కె. వి. లైను.
2. కరీంనగరు—సిద్దిపేట 66 కె. వి. లైను (రెండవ సర్క్యూటు)
3. దాదపు 200 మైళ్ళు 33 కె. వి. గ్రిడ్ సబ్-ట్రాన్సుమిషను లైను
4. దాదపు 500 మైళ్ళు 11 కె. వి. ట్రాన్సుమిషను లైన్లు.

5. హుస్సేనుసాగరు విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రం అదనపు బాయిలరును ఏర్పాటు చేయటంకోసం సివిల్ పనులను ప్రారంభించడానికి.

6. నగర విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాకు అభివృద్ధి పనులు.

కేటాయించబడిన రు. 100.59 లక్షలలో యీ జిల్లా వాటా రు. 7.30 లక్షలు.

గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా

1959-60 లో రు. 74.54 లక్షలవ్యయంతో తెలంగాణ ప్రాంతంలో 100 పట్టణాలకు, గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందులో రు. 12.08 లక్షల మొత్తం యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది. యీ మొత్తం 16 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయడం జరుగుతుంది.

గ్రామీణ పరిశ్రమలు, చిన్న తరహా పరిశ్రమలు

చిన్న తరహా పరిశ్రమలు

కరీంనగరు జిల్లా పోడూరులో కట్లరీ పరిశ్రమ

ప్రజలకు ఉపయోగపడటానికి, వ్యాపార సరళిలో నిర్వహించటానికి ఉద్దేశించబడిన పథకం యిది. కట్లరీ పరిశ్రమలో ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్న పనివారం దరినీ పోడూరులో ఉన్న కార్థానాలో చేర్చి కట్లరీ పరిశ్రమాభివృద్ధికొరకు మేలురకం పరికరాలను, పనిముట్లను వివిధదశల్లో ఎలా వాడాలో వారికి తెలియపరచటమే యీ పథకం యొక్క లక్ష్యం. పనివారందరికీ అందుబాటులో ఉండే ఉమ్మడి సౌకర్యాలను ఏర్పాటుచేయటం, తయారయిన వస్తువులకు "ఎలక్ట్రోప్లేటింగ్" చేయటంలో శిక్షణ యివ్వటంకూడ యీ పథకం కింద ఉద్దేశించబడింది. శాశ్వత భవనాలను నిర్మించటం, యంత్రాలను ఖరీదుచేయటం గత సంవత్సరమే పూర్తయింది.

ఈ సంవత్సరంలో యీ కేంద్రం పనిచేయటంకోసం రు. 0.28 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ కేంద్రంవల్ల రు. 20,000ల దాకా ఆదాయ ఉంటుందని ఆశించబడుతున్నది.

కమ్మరిపని ప్రదర్శనకు సంచారయూనిట్టు ఏర్పాటు చేయటం

గ్రామాల్లో పనిచేస్తున్న కమ్మరి పనివారు తమ ఉత్పత్తి విధానాన్ని మెరుగుపరచు కొనేటందుకుగాను వారికి ఆధునిక యంత్రాలు మేయరకం పరికరాలు వాడటంగురించి ప్రదర్శన పూర్వకంగా తెలియచేయటంకోసం ఒక సంచారయూనిట్టును ఏర్పాటు చేయటానికి యీ పథకం ఉద్దేశించబడింది. కరీంనగరు జిల్లాలో ప్రస్తుతం యీ వ్యాసు పనిచేస్తున్నది.

రు. 0.15 లక్ష వ్యయంతో ఈ సంవత్సరంలో యిది కొనసాగించబడుతుంది. ఈ సంవత్సరంలో యీ వ్యాసు కరీంనగరు జిల్లా ఆంతటిలోను, వరంగల్లు జిల్లాలో కొంత భాగంలోను కార్యక్రమాన్ని జరిపిస్తుందని ఆశించబడుతున్నది.

పది సహకార పరిశ్రమ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయటం

సామాన్య సౌకర్యాలను పనివారలందరికీ అందుబాటులో ఉంచటంవల్ల వారు మేయరకం వస్తువులను పెద్దఎత్తున ఉత్పత్తి చేయటానికి వీలు చేకూరుతుంది. అట్టి సౌకర్యాలను కలిగించే నిమిత్తం తెలంగాణా ప్రాంతంలో పది సహకార పరిశ్రమ కేంద్రాలు 1957-58 లో ఏర్పాటు చేయబడినాయి. ఈ కేంద్రాలలో దాదాపు 200 మందికి పని కల్పించబడింది. ఈ పథకంకోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.24 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.048 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాలో ఏర్పాటు చేయబడిన 2 కేంద్రాల కొనసాగింపు నిమిత్తం ప్రత్యేకించబడింది.

పరిశ్రమలకు హైదరాబాదు ప్రభుత్వ సహాయ చట్టంక్రింద ఋణాలు

చిన్నతరహా పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేసేటందుకుగాను ప్రయివేటు రంగంలోని పారిశ్రామికలకు ప్రభుత్వ సహాయ చట్టం (స్టేటు ఎయిడుటు ఇండస్ట్రీస్ చట్టం) క్రింద ఋణాలు ఇవ్వటంకోసం రెండవ ప్రణాళికలో రు. 37.40 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. మొదటి మూడు సంవత్సరాల్లోను రు. 20 78 లక్షల మొత్తం ఋణాలుగా సంపాదించబడింది, ఈ సంవత్సరంలో రు. 7.00

లక్షలు ఈ వధకంక్రింద ఋణాలుగా ఇవ్వటం జరుగుతుంది. యీ వధకంవల్ల యీ జిల్లాలోని పారిశ్రామికలకు కూడ లాభం చేకూరుతుంది.

పరిశ్రమల శాఖ డైరెక్టరు కార్యాలయాన్ని పటిష్ఠం చేయటం
(జిల్లాల సిబ్బందికి మాత్రం చేయబడిన కేటాయింపు)

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పేర్కొనబడిన వివిధ వధకాలను జిల్లా స్థాయిలో సక్రమంగాను, సమర్థవంతంగాను ఆమలు జరిపేటందుకుగాను పరిశ్రమల శాఖను పటిష్ఠం చేసే ఉద్దేశంతో తెలంగాణా ప్రాంతం కోసం రెండవ ప్రణాళికలో రు. 8.10 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. 1957-58, 1958-59 సంవత్సరాలలో కొంత ఆదనపు సిబ్బంది జిల్లాలలో నియమించ బడింది. ఈ సిబ్బందిని కొనసాగించేటందుకు మరికొంత ఆదనపు సిబ్బందిని నియమించేటందుకు గాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 2.25 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో కొంత డబ్బు యీ జిల్లాలో వినియోగించ బడుతుంది

పరిశ్రమల శాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టర్లకు జీవుల సరఫరా

వివిధ వధకాలను సమర్థవంతముగా ఆమలు జరిపేటందుకు వీలు కల్పించే నిమిత్తం తెలంగాణా ప్రాంతంలోని తొమ్మిది జిల్లాలలోను పనిచేస్తున్న పరిశ్రమల శాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టర్లు తొమ్మిది మందికి 1958-59 లో జీవుల సరఫరా చేయ బడినాయి. ఈ జీవుల నిర్వహణ కోసం యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.30 లక్ష మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో ఒక జీవు యీ జిల్లాలో ఉపయోగించ బడుతున్నది.

బ్లాకు ప్రాంతాలలో నియమించ బడిన పరిశ్రమల విస్తరణాధి

కార్లకు జీతాలు

బ్లాకుప్రాంతాలలో నియమించ బడిన పరిశ్రమల విస్తరణాధికార్ల జీతాల క్రింద 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 8.06 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది.

హస్తకళలు

కరీంనగరులో వెండి “ఫిలిగ్రి” పరిశ్రమ

కరీంనగరులో తారకాశన్ పారిశ్రామిక సహకార సంఘము యొక్క వ్యవస్థాపక సీబిండిక్రింద ఆయ్యో బిర్చుకోసం ఆర్థిక సహాయం యిచ్చుటకుగాను యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.03 లక్ష కేటాయించబడింది.

క్రాంతపథకాలు

ఈ సంవత్సరంలో క్రింది క్రాంత పథకాలు రాజ్యస్థాయిలో హస్తకళ విభాగం క్రింద అమలు పరచబడతాయి. ఇందువల్ల తెలంగాణలోని అన్ని జిల్లాలకు లాభం చేకూరుతుంది.

పథకం పేరు.

1959-60 లో కేటాయింపు
రూ. లక్షలలో

సహకార సంఘాల క్రిందకు తీసుకరావటానికి వీలుచేసుకుండా ఉన్న పనివారికి గాంట్లు, ఋణాలు ఇవ్వటానికి.	0.10
సంచార ప్రచార వ్యానుకు, దానికి కావలసిన సీబిండిక్రి.	0.20
వస్తువుల నాణ్యతను ధృవీకరించడానికి.	9.10

నిర్మల్ బొమ్మల పరిశ్రమకు సంబంధించి ఉమ్మడి సౌకర్యాల
కేంద్రం

నిర్మల్ బొమ్మల పరిశ్రమకు సంబంధించి ఉమ్మడి సౌకర్యాల కేంద్రాన్ని సాపేక్షం కోసం యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.10 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

పట్టు పరిశ్రమ

వెంకటాపురంలోను, మహాదేవపురంలోను, టన్నరు విత్తనాల
క్షేత్రాలను స్థాపించటం

వ్యాధిరహితమయిన టన్నరు విత్తనాల కాయలను ఉత్పత్తిచేసి, టన్నరు పరిశ్రమలో పనిచేస్తున్న కొండ తెగలవారికి సరఫరా చేయటంకోసం 1957-58లో వెంకటాపురంలోను, మహాదేవపురంలోను రెండు టన్నరు విత్తనాల కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. వృత్తి కేంద్రంలోను 12 మంది కొండ తెగల బాలరక్తు "రేరింగు", "రీలింగు" విషయాలలో ఉత్తమ వద్దతుల్ని గురించి శిక్షణ యిచ్చేటందుకు పై కేంద్రాలలో సదుపాయాలున్నాయి. 1958-59లో వృత్తి కేంద్రంలోను "గ్రెయినేజా" భవనాలు నిర్మించబడినాయి. 12 మంది బాలరక్తు శిక్షణ యివ్వబడింది. ఈ సంవత్సరంలో రు. 0.61 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. పై మొత్తంలో రు. 0.31 లక్ష వెంకటాపురంలోని కేంద్రానికి పత్యేకించబడింది. వృత్తి కేంద్రంలోను వ్యాధిరహితమయిన 10,000 టన్నరు విత్తనాల కాయలు ఉత్పత్తి చేయటం జరుగుతుందని, 12 మంది ఆభ్యర్థులకు శిక్షణ యివ్వటం జరుగుతుందని ఆశించబడుతున్నది.

మానేరులోని ప్రభుత్వం సిల్కుఫారంను పటిష్ఠం చేయటం

మానేరులోని సిల్కుఫారంలో ప్రస్తుతమున్న సాంకేతిక సిబ్బందిని పటిష్ఠం చేయటం, అదనపు సౌకర్యాలను కూర్చటం యీ పథకంక్రింద ఉద్దేశించబడింది. ఏటా 12 మందికి శిక్షణ యివ్వటానికికూడ ప్రతిపాదించబడింది. వీరికి నెలకు రు. 20/-యి చొప్పున స్తయిఫండు వెల్లించబడుతుంది. 1957-58, 1958-59 సంవత్సరాల కాలంలో ఈ కేంద్రానికి సాంకేతిక పరికరాలను సమకూర్చటానికి, తోటకు నీటి పారుదల కల్పించటంకోసం ఒక ఇంజనును సమకూర్చటానికిగాను రు. 0.19 లక్ష మొత్తం ఖర్చుచేయబడింది. ఈ సంవత్సరంలో యీ క్షేత్రానికి యింకా అభివృద్ధిపనులు చేయటానికి, ప్రస్తుతమున్న భవనాలకు మరమ్మతులు చేయటానికిగాను రు. 0.30 లక్ష మొత్తం ప్రణాళికలో

ప్రకృతికించబడింది. ఈ సంవత్సరంలో ప్రయివేటు వ్యవసాయదారులద్వారా నూరు ఎకరాల భూమిని మల్పరీ తోటలక్రిందకు తీసుకరావటానికి కూడ ప్రతిపాదించబడింది.

మానేరులో “మల్పరీ నర్సరీ” ఏర్పాటు చేయటం

1957-58లో మానేరులో ఒక “మల్పరీ నర్సరీ” ఏర్పాటు చేయబడింది. మేయరకం మల్పరీ అంట్లు తయారుచేసి సరఫరా చేయటంకోసం యీ నర్సరీ ఏర్పాటు జరిగింది. స్థానిక విదేశీకాల అంట్లు పెంచబడినాయి. ఈ సంవత్సరంలో యీ పథకం కొనసాగించబడుతుంది. 10,000 మల్పరీ అంట్లు పెంచబడతాయి. స్టోరు, అంట్లు నిలవచేసే పాక నిర్మించడానికి, యీ కేంద్రం కొనసాగింపుకును ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.15 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

చేనేత పరిశ్రమ

చేనేత పారిశ్రామిక సంఘాలకు వాటా మూలధనం,
నిర్వహణ మూలధనంకీంద ఋణాలు

చేనేత పారిశ్రామిక సంఘాలలో వాటాలు తీసికొని, వాటిలో సభ్యులుగా చేరటానికి వీలుగా నేతపని వారికి ఈ పథకంకీంద ఋణాలు ఇవ్వబడతాయి. ఈ సంవత్సరపు తెలంగాణా ప్రణాళికలో ఈ పథకం క్రింద రు. 0.87 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.13 లక్ష వాటా మూలధనంగా ఋణాలు రూపంలో పంపకానికిగాను ఈ జిల్లాకు కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలో ఈ సంవత్సరంలో దాదాపు 700 క్రొత్త మగ్గాలు సహకార వ్యవస్థ క్రిందకు రాబడతాయని ఆశించబడుతున్నది

కేంద్ర సంఘంయొక్క మార్కెటింగు వ్యవస్థ విస్తరణ

నేత బట్టలను విరివిగా విక్రయించేటందుకు హైదరాబాదు చేనేత కార్మిక కేంద్ర సహకార సంఘంవారు, ప్రాథమిక చేనేత కార్మిక సంఘాలవారు జిల్లాలో

అమ్మకం డిపోలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ప్రతి డిపోకు రు. 1,500 య వియవ చేసే కుర్చీలు, బల్లలు మొదలయిన సామాను సరఫరా చేయబడుతున్నది. రెండవ ప్రణాళిక మొదటి మూడు సంవత్సరాల్లో 5% డిపోలు తెరవబడినాయి. ఈ సంవత్సరంలో ఇంకా 12 డిపోలు తెరవడానికి, చేనేత బట్టలను గురించి తీవ్ర ప్రచారం జరిపించడానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకు గాను ప్రణాళికలో రు. 1.54 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.20 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాలో రెండు డిపోలను తెరవటానికి ప్రయోగించబడింది.

సాంకేతిక అభివృద్ధి, మేలు రకం పరికరాలు

చేనేత పరిశ్రమలో సాంకేతిక నైపుణ్యాన్ని అభివృద్ధి చేసే ఉద్దేశంతో ఈ పథకం క్రింద చేనేత కార్మికులకు మేలు రకం పరికరాలు సరఫరా చేయబడతాయి. ఇందుకు గాను ఈ సంవత్సరంలో రు. 1.91 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.23 లక్ష ఈ జిల్లాకు ప్రయోగించబడింది. ఈ మొత్తంతో 37 ప్రామాణికమైన రీడ్లు, 6 వార్నింగు యంత్రాలు, 33 స్లేటు, 2 పెన్స్ యంత్రాలు సరఫరా చేయబడతాయి.

ముదరా

చేనేత గుర్త అమ్మకాన్ని ప్రోత్సహించడం ద్వారా దాని ఉత్పత్తిని అధికం చేసే ఉద్దేశంతో చేనేత గుర్త అమ్మకంపై ముదరా ఇవ్వబడుతున్నది. సాధారణంగా రూపాయకు ఆరు నయాపైసల చొప్పున ముదరా ఇవ్వబడుతున్నది. అయితే సంఘాల్లో సరకు నియవ ఉండి పోయినపుడు మాత్రం దాన్ని అమ్మి వేయటం కోసం అప్పుడప్పుడు అదనపు ముదరా కూడ ఇవ్వడానికి అనుమతించబడుతున్నది. ఈ పథకం క్రింద ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 35.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 1.25 లక్షల మొత్తం ఈ జిల్లాలో ముదరా ఇవ్వటం కోసం ప్రయోగించబడింది.

ఉన్ని పరిశ్రమ (కంబళ్ళ పరిశ్రమ)

తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్ని పరిశ్రమ అభివృద్ధి కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 3.58 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రూ. 0.48 లక్ష మొత్తం క్రింది పనుల నిమిత్తం ఈ జిల్లాకు కేటాయించ బడింది.

(ఎ) 113 క్రొత్త మగ్గాలను చేర్చుకొనడానికి

(బి) ఉన్ని నేత పరికరానికి క్రింది మేలు రకం పరికరాలను సరఫరా చేయడానికి

(1) ప్లయి వటిల్ మగ్గాలు	20
(2) హీల్లులు	20,000
(3) రీడ్లు	80
(4) ఉన్ని కార్డింగు యంత్రాలు	3

రోడ్లు

బకాయి పనులు

తెలంగాణలో ప్రథమ పంచవర్షప్రణాళికా కాలంలో పూర్తి చేయబడకుండా మిగిలిన బకాయి రోడ్లు పనులను కొనసాగించే నిమిత్తం 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 3.09 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.576 లక్ష మొత్తం క్రింది పనుల నిమిత్తం ఈ జిల్లాకు కేటాయించబడింది. సార్కల్ మాధవపూరు రోడ్డు నిర్మించటం కోసం యీ డబ్బు వినియోగించబడుతుంది.

క్రొత్త రోడ్లు పనులు

తెలంగాణ ప్రాంతంలో క్రొత్త రోడ్లు పనుల నిర్వహణ నిమిత్తం 1959-60 లో ఈ వధకం క్రింద రు. 37.69 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

ఇందులో రు. 2.98 లక్షల మొత్తం ఈ జిల్లాకు కింది పనుల నిమిత్తం ప్రత్యేకం కించబడింది.

పనుల పంఖ్య పథకం పేరు 1959-60లో కేటాయింపు (రూపాయలు లక్షలలో)

1. వెంకటాపురం నుండి మహదేవపురానికి రోడ్డు నిర్మించటం. 0.63
2. జగిత్యాల నుండి ధర్మపురికి రోడ్డు నిర్మించటం 1.50
3. సిద్ధపేట-హననాబాదురోడ్డు భాగం నిర్మించటం 0.25
4. వెంకటాపురం - మహదేవపురం రోడ్డు మీద మానేరునదిపై హైలెవల్ "కాజ్ పే" నిర్మించటం 0.60

దుమ్ము రేగని రోడ్ల నిర్మాణం

తెలంగాణా ప్రాంతంలో దుమ్మురేగని రోడ్డు పనుల నిర్వహణ నిమిత్తం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 20 00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.50 లక్ష మొత్తం కింది పనుల నిమిత్తం ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకం కించ బడింది.

పనుల పంఖ్య. పని వివరం 1959-60 లో కేటాయింపు (రూపాయలు లక్షలలో)

1. హైదరాబాదు - చాందా రోడ్డు (భాగం) మైలు 78 నుండి 87 వరకు 0.50

పర్యటన త్యాభివృద్ధి

తెలంగాణాలో పర్యటనత్యాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకుగాను 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 2.04 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.25 లక్షల యీ జిల్లాకు కేటాయించబడింది. ధర్మపురిలో తక్కువ ఆదాయం వచ్చే వర్గం వారికి గాను ఒక విశ్రాంతి గృహంపై డబ్బుతో నిర్మించబడుతుంది.

విద్య

ప్రాథమిక విద్య

ఈ జిల్లాలో ప్రాథమిక విద్య వద్దు క్రింద రు. 7.72 లక్షల మొత్తం క్రింది పథకముల నిమిత్తం ఖర్చు పెట్టబడుతుంది.

వరుస సంఖ్య.

పథకం పేరు

కేటాయించబడిన మొత్తం (లక్షల రూపాయల్లో)

1. ఈ క్రింద తెలుపబడిన సంవత్సరాలలో ప్రారంభించబడిన ప్రాథమిక పాఠశాలల కొరకు, వియమించబడిన అదనపు ఉపాధ్యాయులకొరకు.

(ఏ)	1956-57 లో	60 పాఠశాలలు	0.62
(బి)	1957-58 లో	61 పాఠశాలలు	0.80
(సి)	1958-59 లో	58 పాఠశాలలు	0.25

2. ఈ క్రింది సంవత్సరాలలో ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాలలుగా మార్చబడిన వాలంటరీ ఎయిడెడ్ పాఠశాలలు.

(ఏ)	1957-58 లో	32 పాఠశాలలు.	0.10
(బి)	1958-59 లో	5 పాఠశాలలు.	0.01

3. ఈ క్రింది సంవత్సరాలలో జూనియరు బేసిక్ పాఠశాలలుగా మార్చబడిన ప్రాథమిక పాఠశాలలు.

(ఏ)	1956-57 లో	18 పాఠశాలలు.	0.03
(బి)	1957-58 లో	16 పాఠశాలలు.	0.05

- (సి) 1958-59 లో 14 పాఠశాలలు. 0.08
4. ప్రాథమిక పాఠశాలలకు కుర్చీలు, బల్లలు
మొదలగు కొయ్య సామాను,
వరికరాలు 0.02
5. ప్రభుత్వ బేసిక్ శిక్షణ పాఠశాలలు,
హాస్టళ్ళకు భవనాలు. 0.80
6. ఈ క్రింది సంవత్సరాలలో ప్రారంభించ
బడిన ప్రభుత్వ మాధ్యమిక పాఠశాలల్లో
నియమించబడిన ఆదనపు ఉపాధ్యాయుల కొరకు.
- (ఏ) 1956-57 లో 6 పాఠశాలలు 0.05
- (బి) 1957-58 లో 9 పాఠశాలలు 0.05
- (సి) 1957-59 లో 0.30
7. ప్రాథమిక, మాధ్యమిక పాఠశాలలలో
ఉపాధ్యాయుల జీతాల పెంపుదలకు. 0.84
8. 1957-58 లో డిప్యూటీ ఇనస్పెక్టర్ల
కార్యాలయాల్లో నియమించ బడిన
ఆదనపు సిబ్బందికి (12 మంది
గుమాస్తాలు, ఒక డిప్యూటీ ఇనస్పెక్టరు) 0.09
9. నియమించబడిన డిప్యూటీ ఇనస్పెక్టర్లు.
- (ఏ) 1957-58లో నియమించబడిన ఇద్దరు
డిప్యూటీ ఇనస్పెక్టర్లకు. 0.06
- (బి) 1958-59లో నియమించబడిన ముగ్గురు
డిప్యూటీ ఇనస్పెక్టర్లకు 0.18

10. జిల్లా విద్యాశాఖాధికారికి వర్సనల్ అసిస్టెంటు
(1958—59 లో నియమించ బడిన ఒకరికి). 0 05
11. జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి జీపు నిర్వహణకు,
డ్రైవింగరుకు. 0.05

క్రొత్త పథకాలు

12. విద్యార్హతలు ఉన్న నిరుద్యోగులకు జీవనోపాధి
కల్పించుటకు సంబంధించిన పథకం. 1.9
13. ఉపాధ్యాయుల శిక్షణ కోర్సుకు పంపబడిన
ఉపాధ్యాయుల స్థానంలో ఇతరులను నియ
మించుటకు . 0.55
14. 19 ప్రాథమిక పాఠశాలలను జూనియరు బేసిక్
పాఠశాలలుగా మార్చుటకు. 0.05
15. ప్రాథమిక పాఠశాలలలో ఆదనంగా
ఉపాధ్యాయులను నియమించుటకు. 0.09
16. ప్రాథమిక పాఠశాలలకు కుర్చీలు, బల్లలు
మొదలగు కొయ్య సామానులకు 0.02
17. శ్రీ విద్యకు సంబంధించిన కేంద్ర పథకం
ప్రాథమిక స్థాయి శిక్షణ పాఠశాల (ఒకటి) 0.21
18. తాలూకా కేంద్రాలలో ప్రభుత్వ బాలికల
పాఠశాలలను మాధ్యమిక పాఠశాలలుగా మార్చుటకు 0.03
19. ప్రయివేటుగా నిర్వహించ బడుతున్న
లోయరు సెకండరీ పాఠశాలలను స్వాధీన
పరచుకొనటానికి, ఆదనంగా లోయరు

	సెకండరీ తరగతులను ప్రారంభించటానికి.	0 27
20.	ఒక సెకండరీ గ్రేడు, రెండు ఎలిమెంటరీ గ్రేడు శిక్షణ విధానాలను ప్రారంభించుటకు.	0.70
21.	పట్ట భద్రులయిన ఉపాధ్యాయులకు బేసిక్ విధానాలలో తిరిగి శిక్షణ ఇచ్చుటకు.	0.01
22.	డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టర్ల కార్యాలయాల్లో ఆపెం డర్లను నియమించుటకు.	0.14
	మొత్తం.	7.72

సెకండరీ విద్య

ఈ జిల్లాలో సెకండరీ విద్యాభివృద్ధికోసం రు. 1.67 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. అది ఈ క్రింది విధంగా వినియోగించబడుతుంది.

కొనసాగుతున్న పథకాలు

వరుస సంఖ్య.	పథకం పేరు	కేటాయించబడిన మొత్తం (రూపాయలు లక్షల్లో)
1.	ఈ క్రింది సంవత్సరాలలో ప్రారంభించబడిన ఎయిడెడ్ సెకండరీ పాఠశాలలకు, అదనపు తరగతులకు గాంట్లు.	
(ఏ)	1956-57లో ప్రారంభించబడిన వాటికి.	0.15
(బి)	1957-58లో ప్రారంభించబడిన వాటికి.	
(సి)	1958-59లో ప్రారంభించబడిన వాటికి.	0.03

2. ఈ క్రింది సంవత్సరాలలో ప్రారంభించబడిన ప్రభుత్వ పెకండరీ పాఠశాలలు, అదనపు తరగతులకు.
- (ఏ) 1956-58లో ప్రారంభించబడిన ఒక పెక్షనుకు. 0.05
- (బి) 1958-59లో ప్రారంభించబడిన రెండు పెక్షనులకు. 0.05
3. బహుళార్థ సాధక పాఠశాలలలో కొన్ని కోర్సులను పునరుద్ధరించటానికి, జీతాలను సమర్పించటానికి. 0.02
4. పెకండరీ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయుల జీతాలను పెంచటానికి. 0.25
5. ప్రభుత్వ బహుళార్థ సాధక పాఠశాలలకు భవనాలు. 0.07
6. హిందీ ప్రచారం (హిందీ ఉపాధ్యాయులను వియమించుటకు). 0.08

క్రోత్త పథకాలు

7. ప్రయివేటు ప్రాతిపదికపై నిర్వహించబడుతున్న పెకండరీ పాఠశాలలను స్వాధీన పరచుకొనటానికి, అదనపు తరగతులు ఏర్పాటు చేయటానికి. 0.36
8. కోర్ సబ్జెక్టుల (మూల పాఠ్య విషయాలు) అభివృద్ధికి (ఒక పాఠశాల). 0.10

9.	సెకండరీ పాఠశాలలకు భవనాలు	0.40
10.	ఎయిడెడ్ సెకండరీ పాఠశాలలకు పరికరాల క్రింద గాంట్లు	0.10
9.	బహుళార్థ సాధక పాఠశాలలు, హైయ్యరు సెకండరీ పాఠశాలలలో ఫిజికల్ డైరెక్టర్ల (వ్యాయామ శిక్షకుల) నియామకం.	0.01
	మొత్తం.	<u>1.67</u>

ఇతర పథకాలు

ఈ జిల్లాలో రు. 0.59 లక్ష మొత్తం క్రింద చూపబడిన విధంగా
ఖర్చు పెట్టడానికి ప్రతిపాదించ బడింది.

కొనసాగుతున్న పథకాలు

1.	ఎన్. సి. సి., ఏ. సి. సి.ల విస్తృతికి.	0.30
2.	స్కాటింగు మరియు గర్ల గైడింగుకు.	0.03
3.	రియాయితీ స్కాలరుషిప్పులకు.	0.10

క్రోత్త పథకాలు

4.	ఒక జిల్లా గ్రంథాలయము, 3 బ్రాంచి గ్రంథాల యాలు ఏర్పాటుకు.	0.11
5.	రియాయితీ స్కాలరు షిప్పులకు.	0.02
6.	హిందీ విద్యాలయాలకు గాంట్లు.	0.02
7.	యువక సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు.	0.01

మొత్తం. 0.59

వైద్యం

జిల్లా ఆసుపత్రుల స్థాయిని పెంచటం

ఈ సంవత్సరంలో ఈ పథకం కోసం చేయబడిన మొత్తం కేటాయింపు రు. 6.50 లక్షలలో రు. 0.70 లక్ష మొత్తం, కరీంనగరులో ఉన్న జిల్లా ఆసుపత్రి స్థాయిని పెంచటం కోసం ఈ జిల్లాలో వినియోగించ బడుతుంది. ఈ సంవత్సరంలో ఒక జిల్లా లేబరేటరీకూడ యీ ఆసుపత్రిలో ఏర్పాటు చేయబడుతుంది.

తాలూకా ఆసుపత్రుల స్థాయిని పెంచటం

తెలంగాణా ప్రాంతంలోని తాలూకా ఆసుపత్రుల స్థాయిని పెంచటం కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 1.50 లక్షల మొత్తం కేటాయింప బడింది. ఇందులో రు. 0.20 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది. ఈ జిల్లాలో కొన్ని తాలూకా ఆసుపత్రులలో సమకూర్చిన అదనపు వడకలను, సిబ్బందిని నిర్వహించటానికి, యింకా కొన్ని ఆసుపత్రులను అభివృద్ధి చేయటానికిగాను ఈ డబ్బు వినియోగించ బడుతుంది.

కుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రాలు

దేశంలో జనాభా త్వరిత గతిన పెరిగిపోతూ దేశంయొక్క పరిమిత సాధన సంపత్తి మీద అధిక ఒత్తిడిని కలుగజేస్తున్నది. ఈ విషయాల దృష్ట్యా దేశంలో కుటుంబ నియంత్రణకు, జనాభా పెరుగుదలను అరికట్టే విషయాలకు ప్రాధాన్యం ఏర్పడింది. 1957-59లలో ఆంధ్రలో 13, తెలంగాణాలో 7-మొత్తం 20 కుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. ఈ సంవత్సరంలో ఇంకా 10 కేంద్రాలను ఆంధ్రలోను, 5 కేంద్రాలను తెలంగాణాలోను-మొత్తం 15 కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయటానికి, ఇంతకు ముందు ఏర్పాటు చేసిన వాటిని నిర్వహించటానికి ప్రతిపాదించ బడింది, ఇందుకుగాను 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 0.86 లక్ష మొత్తం కేటాయింపబడింది. ఇందులో రు. 0.02 లక్ష

ఈ జిల్లాలో వినియోగించబడుతుంది. 1958-59 లో కరీంనగరులో స్థాపించబడిన కేంద్రం కొనసాగింపుకు వై దబ్బు ఖర్చు పెట్టబడుతుంది.

దంతవైద్య కళాశాల, దంతవైద్య శాలలను ఏర్పాటు చేయటం

గతంలో ఏర్పాటు చేయబడిన దంత వైద్యశాలలను నిర్వహించటానికి, క్రొత్తవాటిని ఏర్పాటు చేయటానికి, హైదరాబాదులోని ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో 1958-59 లో తెరవబడిన దంత చికిత్సా విభాగాన్ని కొనసాగించటానికిగాను ఈ సంవత్సరంలో ఆంధ్ర ప్రాంతపు ప్రజాశాఖలో రు. 2.50 లక్షల మొత్తం, తెలంగాణ ప్రాంతపు ప్రజాశాఖలో రు. 0.56 లక్ష - మొత్తం రు. 3.06 లక్షలు కేటాయించబడినాయి. ఇందులో రు. 0.90 లక్ష మొత్తం 1957-58 లో కరీంనగరులోని జిల్లా ఆసుపత్రిలో ఏర్పాటు చేయబడిన దంత చికిత్సా విభాగాన్ని కొనసాగించటానికి గాను ప్రయోజనం చేయబడింది.

సబ్సిడీ ఈయబడు ఆసుపత్రులు

సబ్సిడీ పద్ధతిపై 37 గ్రామీణ వైద్యశాలలు ప్రారంభించబడినాయి. అవి ఈ సంవత్సరం కొనసాగించబడతాయి. అంతేకాక ఈ సంవత్సరంలో మరో 30 క్రొత్త కేంద్రాలను స్థాపించటానికి గాను 1959-60 ప్రజాశాఖలో రు. 0.50 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.06 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాలోని వైద్యశాలలకు అయ్యే ఖర్చు నిమిత్తం ప్రయోజనం చేయబడింది.

క్షయవ్యాధి నివారణోద్యమం

ఈ పథకంక్రింద రు. 6.90 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 4.00 లక్షలు ఆంధ్ర ప్రజాశాఖలోను రు. 2.90 లక్షలు తెలంగాణ ప్రజాశాఖలోను, కేటాయించబడినాయి. వై కేటాయంపులో నుండి రు. 0.40 లక్ష మొత్తం కరీంనగరు జిల్లా ఆసుపత్రిలో 1957-58 లో ప్రారంభించబడిన క్షయవ్యాధి చికిత్సా కేంద్రం కొనసాగించుటకుగాను కేటాయించబడింది.

సుఖవ్యాధుల నివారణ కార్యక్రమం

తెలంగాణ ప్రాంతంలో సుఖవ్యాధుల నివారణ కార్యక్రమం కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.05 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో 0.01 లక్ష 1958-59లో కఠినగరులో స్థాపించబడిన సుఖవ్యాధి చికిత్సా కేంద్రం కొనసాగింపు కొరకు వినియోగించబడుతుంది.

ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు

ఈ వధకం క్రింద, గ్రామీణ ప్రజల ఆవసరాలను ఆదుకొనటంకోసం బ్లాకు ప్రాంతాలలో ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి. ఈ వధకంకోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 10.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో 1.50 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు కేటాయించబడింది. ఈ మొత్తంతో ఈ జిల్లాలో 4 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి. గతంలో స్థాపించబడిన కేంద్రాలు కొనసాగించబడతాయి.

ప్రజారోగ్యం

నేషనలు మలేరియా కంట్రోలు కార్యక్రమం

మలేరియా నివారణ కార్యక్రమంగా ఈ వధకం 1.4-1958 నుండి మార్చి బడింది. ఈ వధకం క్రింద అన్ని జిల్లాలలోను తీవ్రంగా డి.డి.టి. మొదలైన మందులు చల్లటం జరుగుతున్నది. ఈ సంవత్సరంలో 83 హైపో-ఎండ మిక్ యూనిట్లను ఏర్పాటు చేయడానికి, రెండు ప్రాంతీయ ప్రజారోగ్య అసిస్టెంట్లు డైరెక్టర్ల కార్యాలయాలను స్థాపించటానికి, ప్రస్తుతమున్న 3 మలేరియా నివారణ యూనిట్లను కొనసాగించటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. ఇందుకుగాను తెలంగాణ ప్రాంతపు ప్రణాళికలో రు. 12.30 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 1.33 లక్షల మొత్తం ఒక హైపో-ఎండమిక్ యూనిట్లను స్థాపించటానికి యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది.

గ్రామాలకు మందుల పెట్టెల సరఫరా

ఈ పథకం క్రింద జిల్లాకు 12 చొప్పున 108 మందుల పెట్టెలు తెలంగాణ ప్రాంతంలో 1957-58, 1958-59 సంవత్సరాలలో సరఫరా చేయబడినాయి. ఈ 108 మందుల పెట్టెలకు మందులు సరఫరా చేయటానికి, ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో సరఫరా చేయబడిన 797 పెట్టెలకు కూడ మందులను సరఫరా చేయటానికి గాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.91 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాకు 1957-59 లలో సరఫరా చేయబడిన 12 పెట్టెలకు, ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో సరఫరా చేయబడిన 91 పెట్టెలకు మందులు సరఫరా చేయటానికిగాను పై మొత్తంలో రు. 0.10311 లక్ష మొత్తం ప్రకటించబడింది.

వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ప్రసూతి, శిశు ఆరోగ్య కేంద్రాలు

తెలంగాణ ప్రాంతంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు చెందిన గ్రామీణ ప్రజలకు ప్రసూతి, శిశు ఆరోగ్య సౌకర్యాలను కలిగించటానికిగాను 1957-58లో రెండు ప్రసూతి, శిశు ఆరోగ్య కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. ఈ పథకం కొనసాగించటానికి క్రొత్త డిప్లీలోని కార్యచరణ వర్గంవారు సమ్మతించనందున 1958-59 ప్రణాళికలో ఈ పథకం కోసం ధనం కేటాయించ బడలేదు. అయినా ప్రస్తుతమున్న రెండు కేంద్రాలను కొనసాగించటానికి, క్రొత్తగా మరో 6 కేంద్రాలను స్థాపించటానికిగాను 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 1.42 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.16 లక్ష మొత్తం ప్రస్తుతం ఈ జిల్లాలో ఉన్న ఒక కేంద్రాన్ని కొనసాగించటానికి వినియోగించబడుతుంది.

విద్యార్థి ఆరోగ్య కేంద్రాలు

రెండు విద్యార్థి ఆరోగ్య కేంద్రాలను స్థాపించటానికి, యంత్రకాక ప్రస్తుతమున్న నాలుగు కేంద్రాలను కొనసాగించటానికి గాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 3.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. అందులో రు. 0.80 లక్ష యీ జిల్లాలో ప్రస్తుతమున్న కేంద్రాన్ని కొనసాగించటం కోసం వినియోగించబడుతుంది.

కుటుంబ సంక్షేమ కేంద్రాలు

1959-60 లో తెలంగాణా ప్రాంతంలోని గౌరవీణ ప్రాంతాల్లో 42 కుటుంబ సంక్షేమ కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయటానికి (ఇందులో 30 కేంద్రాలు 1957-59 సంవత్సరాలలో మంజూరు చేయబడినవి, 12 కొత్తగా ఏర్పాటు చేయబడేవి), హైదరాబాదులోని సంక్షేమకేంద్రాన్ని కొనసాగించటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రు. 0.99 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలో 5 సంక్షేమ కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి. (ఇందులో నాలుగు యంతకుముందే మంజూరు చేయబడినట్టివి, ఒకటి కొత్తది.) ఇందుకుగాను రు. 0.0883 లక్ష ఖర్చవుతుంది.

ఆరోగ్య విద్యా ప్రచార పథకం

1959-60 సంవత్సరంలో ఈ పథకం క్రింద రు. 1.72 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.17 లక్ష. 1957-58 లో జిల్లాలకు కేటాయించబడిన ఆరు ఎపిడమిక్ జీవుల నిర్మూలనను కొనసాగించటానికి, రు. 0.83 లక్ష హైదరాబాదులోని హెల్త్ మ్యూజియంలో ఒక విభాగం యొక్క నిర్మాణం మొదలు పెట్టటానికి, రు. 0.72 లక్ష 16 మిల్లీమీటర్ల సౌండు ప్రొజెక్టర్లు కలిపి ఉండే రెండు ప్రచార వ్యానులను కొనడానికిగాను వినియోగించబడుతుంది ఇందులో రు. 0.02833 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది ఈ జిల్లాలో ప్రస్తుతం పని చేస్తున్న ఎపిడమిక్ జీవునిర్మూలన కోసం పై డబ్బు వినియోగించబడుతుంది.

50 మంది హెల్త్ అసిస్టెంట్లను నియమించటం

తెలంగాణా జిల్లాలలో టీకాలు వేసే కార్యక్రమానికిగాను నియమించబడిన హెల్త్ అసిస్టెంట్ల సంఖ్య చాలినంతగాలేదు. ఇందువల్ల ఈ సంవత్సరంలో అదనంగా 50 మంది హెల్త్ అసిస్టెంట్లను నియమించటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకు రు. 0.82 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో 5 గురు హెల్త్ అసిస్టెంట్లు ఈ జిల్లాలో నియమించబడతారు. ఇందుకు రు. 0.082 లక్ష వ్యయ మవుతుంది.

లీవ్ రిజర్వు హెల్త్ ఇనస్పెక్టరు పదవులను ఏర్పాటు చేయటం

ప్రస్తుతం ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 79 మంది రిజర్వు హెల్త్ ఇనస్పెక్టర్లు పని చేస్తుండగా తెలంగాణలో 25 మంది మాత్రమే పనిచేస్తున్నారు. అంటు వ్యాధులు ప్రబలినప్పుడు, ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్నవారు సెలవుమీద పోయినప్పుడు పని చేసేటందుకు ఈ సిబ్బంది తగినంతగాలేదు. ఈ కారణంగా 1959-60 లో తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఇంకా 50 లీవు రిజర్వు హెల్త్ ఇనస్పెక్టర్ల పదవులను ఏర్పాటుచేయటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. ఇందుకుగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 1.08 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.1081 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు కేటాయించబడింది. ఈ మొత్తంతో 5 హెల్త్ ఇనస్పెక్టర్ల పదవులు ఏర్పాటు చేయబడతాయి.

గృహ నిర్మాణం

తక్కువ ఆదాయంగల వర్గాల వారికి గృహనిర్మాణం

ప్రభుత్వ రంగం

దేశంలో నివాస గృహాల కొరతను తీర్చే ఉద్దేశంతో భారత ప్రభుత్వంవారు తక్కువ ఆదాయం గల వర్గాలవారికి గృహాలను నిర్మించేటందుకు పంపించిన ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించారు. ఈ పథకం క్రింద నూటికి 80 వంతుల ఖర్చు ఋణం రూపంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వగా మిగత 20 వంతుల ఖర్చు రాజ్య ప్రభుత్వం వారు భరిస్తారు. హైదరాబాదు సిటీ ఇంఫ్రావ్ మెంటు బోర్డు, సికిందరా బాదు టౌను ఇంఫ్రావ్ మెంటు ట్రస్టు, జిల్లా మునిసిపాలిటీలు 287 ఇళ్ళను నిర్మించేటందుకుగాను ఈ సంవత్సరంలో రు. 20.95 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. జిల్లాల వారీగా కేటాయించ పలసిన డబ్బు విషయమై ఇంకా తుది నిర్ణయం తీసికోబడలేదు.

మునిసిపలు రంగం

ఈ పథకం క్రింద తక్కువ ఆదాయం గల వర్గాల వారికి ఇళ్లు నిర్మించటం కోసం మునిసిపాలిటీలకు ఋణాలు ఇవ్వబడతాయి. 170 ఇళ్ళ నిర్మాణం కోసం 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 4.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. పై మొత్తం క్రింద చూపిన విధంగా ఋణాలుగా ఇవ్వబడుతుంది.

	రూపాయలు లక్షలలో
1. మునిసిపాలిటీలు	2.00
2. హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషను.	1.00
3. సికిందరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషను.	1.00

మొత్తం.	4.00

సహకార రంగం

ఈ పథకం క్రింద తెలంగాణ ప్రాంతంలోని సహకార గృహ నిర్మాణ సంఘాల సభ్యులకు, అందును ముఖ్యంగా హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు జంట నగరాల్లోని సభ్యులకు క్రొత్త ఇళ్ళను కట్టుకొనేటందుకుగాను దీర్ఘకాలిక ఋణాలు ఇవ్వబడతాయి. ఈ సంవత్సరంలో 340 గృహాల నిర్మాణం నిమిత్తం ఋణాలు ఇచ్చేటందుకుగాను రు. 20.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.48 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాలో 8 ఇళ్ళ నిర్మాణం నిమిత్తం ప్రోత్సేకించ బడింది.

కార్మికులు-కార్మిక సంక్షేమం

ఉద్యోగ సమాచార సేకరణ

ఈ పథకం యొక్క లక్ష్యలేవంటే :-

1. ఏతరగతి ఉద్యోగులు తక్కువగా ఉన్నారో సరిగా నిర్ణయించేటందుకు వీలుగా ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసర్లకు యింకా ఎక్కువ వివరాలను అందచేయటం.

2. ఉద్యోగాల్లో చేరగోరేటటువంటి విద్యాభ్యాసం పూర్తిచేసిన యువకులకు, ఇతరులకు ఉద్యోగాలను గురించి ఉద్యోగావకాశాలను గురించి సలహాలు ఇవ్వటానికి సమాచారం అందచేయటం.

3. ఏదేని ఉద్యోగ సాధక కేంద్ర ప్రాంతంలోకాని లేక ఉద్యోగ అవకాశాలను నిర్ణయించటానికి నిర్ణయించబడిన ఏదేని ప్రత్యేక ప్రాంతంలోకాని ఉద్యోగాలకు సంబంధించి వచ్చే మార్పులను తెలిసికొనడానికి ఒక విధానాన్ని రూపొందించటం.

4. ప్రతి పరిశ్రమలోను, వృత్తిలోను సంభవించే ఉద్యోగ, నిరుద్యోగ విషయాలను గురించి ముందుగానే సూచించటం.

హైదరాబాదు, వరంగల్లు, విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, కర్నూలులలోని ప్రధాన ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలలో ఈ పథకం 1957-58లో అమలు జరుపబడింది. వీటికి సంబంధించిన కేంద్ర యూనిట్లు హైదరాబాదులోని జాతీయ ఉద్యోగ సేవా కేంద్ర డైరెక్టరేటులో ఏర్పాటు చేయబడింది. కాకినాడ, గుంటూరు నిజామాబాదులలోని జిల్లా ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలకు ఈ పథకం 1958-59లో విస్తరించబడటం జరిగింది. విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, కాకినాడ, గుంటూరు, వరంగల్లులలో ప్రయివేటు రంగాన్ని గురించి 1959-60లో పరిశీలించేటందుకు ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను జాతీయ ఉద్యోగ సేవా కేంద్ర డైరెక్టరేటులో ఉన్న కేంద్ర యూనిట్లు ఒక సీనియరు ఆఫీసరు పర్యవేక్షణలోకి తీసుకరాబడి పటిష్ఠం చేయబడుతుంది. పైన పేర్కొన్న సాధక కేంద్రాలలో

కూడ అదినపు సిబ్బంది నియమించబడుతుంది. మిగత సాధక కేంద్రాలు ప్రతిదానిలోకూడ ఒక గుమస్తాను నియమించటంద్వారా వాటిని పటిష్ఠం చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఈ పథకాన్ని అమలు పరచుటకుగాను ఆయ్యే ఖర్చులో రాజ్య ప్రభుత్వం వాటాకింద 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 0.31 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంకూడ రు. 0.47 లక్ష మొత్తం భరిస్తుంది. కేటాయించబడిన మొత్తం రు. 0.78 లక్షలో రు. 0.012 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు సంబంధించిన కార్యక్రమమునకుగాను, వినియోగించబడుతుంది.

జిల్లా ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాల ఏర్పాటు

రెండవ ప్రణాళికాంతం నాటికి రాజ్యంఅంతటా ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాల సౌకర్యం ఏర్పాటు చేసే ఉద్దేశంతో ప్రతి జిల్లాలోను ఒక ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేసేటందుకు ప్రతిపాదించబడింది. 1957-58, 1958-59 సంవత్సరాల కాలంలో నల్లగొండ, విజామాబాదు, ఆదిలాబాదు, ఖమ్మం కరీంనగరు జిల్లాలలో 5 ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. ఈ సంవత్సరంలో యీ 5 కేంద్రాలు కొనసాగించబడతాయి. ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రాజ్యప్రభుత్వ వాటాకింద రు. 0.20 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇంతేకాక కేంద్ర ప్రభుత్వ వాటాకింద రు. 0.28 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.091 లక్ష మొత్తం కరీంనగరులోని ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాన్ని కొనసాగించుటకుగాను ప్రత్యేకించబడింది.

గ్రంథాలయాల ఏర్పాటు

తెలంగాణ ప్రాంతంలోని స్వాక్షరీలలో 1959-60 లో 15 గ్రంథాలయాలను ఏర్పాటు చేయటం కోసం ఈ పథకం కింద రు. 0.03 లక్ష మొత్తం, కేటాయించబడింది. ఎన్నిక చేయబడిన స్వాక్షరీలో ఒక గ్రంథాలయాన్ని ఏర్పాటు చేయటం కోసం పై మొత్తంలో గు. 0.002 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది.

కార్మిక శాఖ విస్తరణ

రెండవ ప్రజాశికా కాలంలో ఎక్కువయి పోయిన కార్యకలాపాల దృష్ట్యా కార్మికశాఖలో అదనపుసిబ్బందిని నియమించటం అవసరమయింది. 1957-58లో 10 మంది అసిస్టెంటు లేబరు ఇన్స్పెక్టర్లు, ఒక సంజీవ కేంద్రాల సూపరింటెండెంటు తదితర సిబ్బందితో సహా నియమించబడినారు. 1958-59 లో మంజూరు చేయబడిన నాలుగు అసిస్టెంటు లేబరు ఇన్స్పెక్టర్లు పదవులకుగాను రెండు పదవులు మాత్రం భర్తీ చేయబడినాయి. 1959-60 లో పై సిబ్బంది కొనసాగించబడుతుంది. అంతేకాక 10 మంది అసిస్టెంటు లేబరు ఇన్స్పెక్టర్లను, అవసరమైన ఇతర సిబ్బందిని నియమించటం జరుగుతుంది. ఒక జీపు, స్టేషను వాగనును కొని ద్రయివరును నియమించటానికి కూడ ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను 1959-60 ప్రజాశికాలో రు. 1.64 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో కొంత మొత్తం ఈ జిల్లాలోని ఇద్దరు లేబరు ఇన్స్పెక్టర్లను, వారి సిబ్బందిని కొనసాగించటానికి గాను వినియోగించబడుతుంది.

వెనుకబడిన తరగతుల, షెడ్యూల్లు

కులాల సంక్షేమం

షెడ్యూల్లు కులాలు

మంచినీటి బావులు

హరిజనులు నివసించే వాడలలో మంచినీటి సదుపాయాలు చాలా అరుదుగా ఉంటాయి. ఇందువల్ల ఈ జిల్లాలో 20 క్రొత్త బావులను త్రవ్వటానికిగాను రు. 0.16 లక్ష, 25 పాతబావులను మరమ్మతు చేయటానికిగాను రు. 0.05 లక్ష కేటాయించబడినాయి.

గృహ నిర్మాణం

అర్ధికంగాను, సాంఘికంగాను హరిజనులు వెనుకబడి ఉన్న కారణంగా వారు ఇళ్ళను స్వంతంగా కట్టుకొనే స్థితిలో లేరు. వారు ఇళ్ళు కట్టుకునేందుకు

ఇంటికి రు. 320 చొప్పున వచ్చింది ఇవ్వటానికి ప్రతిపాదించబడింది. సాధారణంగా నివేళన స్థలాలు కలిగి ఉండి ఇళ్ళు కట్టదలిచే హరిజనులకే వచ్చింది ఇవ్వబడతాయి. తగిన సందర్భాల్లో నివేళన స్థలాలుకూడ ఉచితంగా ఇవ్వబడతాయి. ఈ జిల్లాలో నివేళన స్థలాలకోసం భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవటానికిగాను రు. 0.101 లక్ష, 40 ఇళ్ళను కట్టే నిమిత్తం రు. 0.128 లక్ష 1959-60 ప్రణాళికలో కేటాయించబడినాయి.

విద్య

హరిజనులు చదువుకొనేటందుకు సహాయంచేసే నిమిత్తం సాంఘిక సేవకులు, స్వచ్ఛంద సంస్థలచేత కొన్ని ప్రయోజనపూర్ణము నిర్వహించబడుతున్నాయి. ఈ సంస్థలను ప్రోత్సహించేటందుకు వాటికి సబ్సిడీలను ఇవ్వటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఒక్కొక్క బోర్డుకు విద్యా సంవత్సరానికి రు. 150 లు చొప్పున సబ్సిడీ ఇవ్వబడుతుంది. రు. 1.64 లక్షల మొత్తం వ్యయంతో హరిజనులకు ఇంకా 1093 బోర్డింగు గ్రాంటులను 1959-60 లో ఇవ్వటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఈ జిల్లాలోని హరిజన విద్యార్థులు కూడ ఈ పథకంవల్ల లాభం పొందుతారు.

దుస్తులు, పుస్తకాలు, పలకలు, విద్యావిషయక పరికరాలు మొదలయినవి అర్జులైన బీద హరిజన విద్యార్థులకు సరఫరా చేయబడతాయి. ఇంతేకాక ప్రాథమిక, మాధ్యమిక, ఉన్నత పాఠశాలలలో చదివే విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి నెలకు రు. 5 లు లేక రు. 7 లు చొప్పున స్కాలరు షిప్పులు కూడ ఇవ్వబడతాయి. ఈ సంవత్సరంలో ఈ జిల్లాలోని 350 మంది విద్యార్థుల ప్రయోజనం నిమిత్తం రు. 0.03 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. హరిజనుల కోసం నిర్వహించబడే గ్రాంథాలయాలకు కూడ ఈపథకం క్రింద చేయబడిన కేటాయింపులో నుండి ఆర్థిక సహాయం చేయబడుతుంది.

వైద్య సహాయం

క్షయ, కాన్సరు మొదలయినటువంటి ప్రమాద భరితమయిన వ్యాధులతో బాధపడుచున్న హరిజనులు చికిత్సపొందే నిమిత్తం ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి

ఈ పథకం క్రింద ఉద్దేశించబడింది. ఒక్కొక్క రోగికి రు. 100 లు మొదలు కొని రు. 500 లు వరకు ఇట్టి సహాయం చేయబడుతుంది. 250 మంది రోగులకు ఆర్థిక సహాయం చేయటంకోసం 1959-60 సం.లో రు. 0.25 లక్ష కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.024 లక్ష ఈజిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది. 24 మంది రోగులకుగాను ఈ డబ్బు వినియోగించబడుతుంది.

కుటీర పరిశ్రమలు

చేతి పనులు చేసుకునే పనివారికి తమ వ్యాపారానికి లేక చేతిపనికి సహాయం చేయటానికి ఈ పథకం ఉద్దేశించబడింది. ఈ పనివారు వ్యక్తిగతంగా గాని సహకార సంఘాల ద్వారాగాని ఈ సహాయాన్ని పొందవచ్చును. పరికరాలను సమకూర్చుకోవడానికి, ముడి సామగ్రికొనుక్కోవటానికి, నిర్వహణ మూలధనం క్రింద ఈ సహాయం ఇవ్వబడుతుంది. 1959-60లో 381 సంఘాలకు రు. 0.33 లక్ష మేరకు సహాయం చేయటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. ఇందులో ఈ జిల్లాలోని 4 సంఘాలకు రు. 0.04 లక్ష మేరకు సహాయం చేయబడుతుంది.

ప్రచారం

అస్పృశ్యతను పాటించడం వలన కలిగే హానిని గురించి వివరించేటందుకు అస్పృశ్యతను నిర్మూలించేటందుకు ప్రచారం చేసే నిమిత్తం గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఫిల్మలు, స్లయిడులను ప్రదర్శించటానికి, కరవత్రాలు జారీచేయటానికి, అంతర్వర్ణ భోజనాలు ఏర్పాటు చేయటానికి, హరిజన దినోత్సవాలు, మేలాలు, జరపటానికి గాను 1959-60 ప్రజాశిక్షణలో రు. 0.17 లక్ష మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఈ జిల్లాలో కూడ ప్రచార కార్యక్రమం నిర్వహించబడుతుంది.

స్వచ్ఛంద సంస్థలకు సహాయం (గ్రాంటు-ఇన్-ఎయిడ్)

హరిజన సేవక సంఘం, భారత సేవక సమాజం, ఆది హిందూలీగు మొదలయినటువంటి స్వచ్ఛంద సంస్థలు అస్పృశ్యత నివారణ కోసం మంచి కృషి చేస్తున్నాయి. ఈ సంస్థల ద్వారా మంచి ప్రచారం కొనసాగించే నిమిత్తం వీటికి

రు. 0.127 లక్ష దాకా 1959-60 లో ఆర్థిక సహాయం చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఈ జిల్లాలోని స్వచ్ఛంద సంస్థలకు కూడ ఈ పథకం క్రింద లాభం చేకూరుతుంది.

లీగల్ ఎయిడ్, గ్రాంటు-ఇన్-ఎయిడ్

న్యాయ విషయాలలో సహాయం చేసేటందుకు లేక వరదలు, అగ్ని తదితర ప్రకృతి వీభత్సాలకు గురి అయిన వ్యక్తులకు సహాయం చేసే నిమిత్తం 1959-60 లో రు. 0.16 లక్ష మొత్తం వినియోగించబడుతుంది. ఇందులో రు. 0.02 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది. ఇందువల్ల 40 మంది ప్రయోజనం పొందుతారు.

సామాజిక మందిర నిర్మాణం

హరిజనుల సాంఘిక, సాంస్కృతిక జీవనాన్ని మెరుగు పరచే ఉద్దేశంతో ఒక సామాజిక మందిరాన్ని నిర్మించటానికి 1959-60 లో రు. 0.01 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు కేటాయించబడింది.

విముక్తజాతులు

విద్య

విముక్త జాతులకు చెంది ఉన్నత, మాధ్యమిక, ప్రాథమిక పాఠశాలలలో విద్యను అభ్యసిస్తున్న విద్యార్థులకు పరుసగా రు. 7 లా, రు. 5 లా చొప్పున స్కాలరు షిప్పులు ఇవ్వటానికి ఈ పథకం క్రింద ప్రతిపాదించబడింది. స్కాలరు షిప్పులు ఇవ్వటానికిగాను రు. 0.305 లక్ష, 4 కొత్త పాఠశాలలను ప్రారంభించటానికిగాను రు. 0.02 లక్ష, హాస్టళ్లకు సహాయం చేసే నిమిత్తం రు. 0.306 లక్షల మొత్తం ప్రణాళికలో 1959-60 సంవత్సరానికి గాను కేటాయించబడినాయి. ఈ జిల్లాకు చెందిన విముక్త జాతుల విద్యార్థులకు కూడ ఈ పథకం క్రింద లాభం చేకూరుతుంది. విముక్త జాతులవారి హాస్టళ్లకుకూడ ఈ పథకం క్రింద ప్రయోజనం చేకూరుతుంది.

వ్యవసాయం

బంజారీలను వ్యవసాయంలో స్థిర పరచాలంటే వారికి నాగళ్ళు, ఎద్దులు, విత్తనాలు, పరికరాలు మొదలైనవి సరఫరా చేయటం ద్వారా సహాయం చేయటం అవసరం. 1959-60 లో ఈ జిల్లాలోని 20 కుటుంబాలకు రు. 0.07 లక్ష వ్యయంతో 19 జతల కాడిఎద్దులను, విత్తనాలను, పరికరాలను సరఫరా చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది.

కుటీర పరిశ్రమలు

విముక్త జాతులవారు తమ కుటీర పరిశ్రమల్ని అభివృద్ధి పరచుకొనేటందుకు రెండవ ప్రాణాళిక యొక్క మొదటి మూడు సంవత్సరాలలో ఈ పథకం క్రింద 14 సహకార సంఘాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. ఈ చేతిపని వారి యొక్క ప్రయోజనం నిమిత్తం ఈ సంవత్సరంలో అదనంగా 18 సహకార సంఘాలను ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రాణాళికలో రు. 0.13 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ మొత్తంలో రు. 0.01 లక్ష వ్యయంతో ఒక సంఘం యీ జిల్లాలో ఏర్పాటు చేయబడుతుంది.

ప్రజారోగ్యం

విముక్త జాతుల వారికి మంచినీటి బావులను త్రవ్వించి పరిశుభ్రమైన నీటి సరఫరా చేయటం ఎంతైనా అవసరం. ఇందువల్ల ఈ సంవత్సరపు ప్రాణాళికలో రు. 0.01 లక్ష రెండు క్రొత్త బావులను త్రవ్వటానికి, రెండు పాత బావులను మరమ్మత్తు చేయటానికిగాను కేటాయించ బడింది.

ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు.

విద్య

(ఏ) స్కూలరు షిప్పుల మంజూరు.

హరిజనులు, విముక్త జాతులవారే కాక ఇతర వెనుకబడిన తరగతుల వారిలో కూడ చాల వెనుకబడి సహాయం అవసరమైనట్టి వారు చాలమంది

ఉన్నారు. ఈ జాతులకు చెంది ప్రాథమిక, మాధ్యమిక, హెచ్.ఎస్.సి. తరగతులలో చదువుకొంటున్న విద్యార్థులకు రు. 5 లు లేక 7 లు చొప్పున స్కాలరు షిప్పులు ప్రతి సంవత్సరం ఇవ్వబడుతున్నాయి. 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 0.216 లక్ష మొత్తం యీ జిల్లాలో 360 స్కాలరు షిప్పులు ఇవ్వటానికిగాను కేటాయించబడింది.

(బి) ప్రయివేటు హాస్టళ్ళకు సహాయం

సంక్షేమ కార్యక్రమంలో ఆసక్తి ఉన్న కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు, వ్యక్తులు వెనుకబడిన తరగతులవారి కోసం హాస్టళ్ళు నడవటానికి ముందుకు వస్తున్నారు. కొత్త హాస్టళ్ళను నడిపేటందుకుగాను వారికి ఆర్థిక సహాయం చేయబడుతుంది. ఇందుకుగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 1.054 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందువల్ల 703 మంది బోర్డర్లకు లాభం చేకూరుతుందని ఆశించబడుతున్నది. ఈ జిల్లాకు చెందిన స్వచ్ఛంద సంస్థలకు, వ్యక్తులకుకూడ యీ పథకం క్రింద లాభం చేకూరుతుంది

(సి) క్రొత్త హాస్టళ్ళను ప్రారంభించటం.

విద్యా సంస్థలకు అనుబంధించబడిఉన్న హాస్టళ్లు వెనుకబడిన విద్యార్థుల అవసరాలను పూర్తిగా తీర్చలేక పోతున్నందు వల్ల తెలంగాణా ప్రాంతంలో తగిన ప్రగ్రేడ్ లాల్లో కొన్ని ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళను ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 0.52 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ హాస్టళ్లు ఎక్కడ స్థాపించాలనే విషయం ఇంకా నిర్ణయించబడలేదు.

కుటీర పరిశ్రమలు

ఈ పథకం క్రింద పనివారల పిల్లలు పడ్రాంగం, కమ్మరి పని మొదలయిన కోర్సులను పరిశ్రమల శాఖచే నడువబడే గుర్తించబడిన సంస్థలలో చదివేటందుకుగాను ఆ పిల్లలకు స్టైపెండులు మంజూరు చేయబడుతున్నాయి. 1959-60లో 17 మంది పనివారల పిల్లలకు స్టైపెండులు ఇచ్చే నిమిత్తం రు. 850 లు కేటాయించబడినాయి, ఈ జిల్లాలోని 2 సహకార సంఘాలకు వాటా మూలధనం క్రింద రు. 0.02 లక్ష వరకు ఆర్థిక సహాయం చేయటానికి కూడ ప్రతిపాదించబడింది.

షెడ్యూల్లు తెగల సంక్షేమం

విద్య

స్కాలరుషిష్యుల మంజూరు

ప్రైమరీ, లోయర్, హైస్కూల్ సెకండరీ తరగతులలో చదువుకొనే తెలంగాణా ప్రాంతపు కొండతెగల బాలరకు సంవత్సరంలో పది నెలలపాటు స్కాలరు షిష్యులు యిప్పబడతాయి. ప్రైమరీ తరగతుల్లో చదువుకొనే విద్యార్థులకు నెలకు రు. 25 చొప్పున, హైస్కూలు సెకండరీ తరగతుల్లో చదువు కొనే విద్యార్థులకు నెలకు రు. 5/- చొప్పున స్కాలరుషిష్యులు యిప్పబడతాయి. 1959-60లో రు. 0.03 లక్ష వ్యయంతో యీ జిల్లాలో 150 స్కాలరుషిష్యులు యిప్పటానికి ప్రతిపాదించబడింది.

పాఠశాలల ఏర్పాటు

నిర్మించబడుతున్న కాలనీలలో పునరావాసం కల్పించబడే కొండ తెగలవారి పిల్లలకు విద్య గరపేటందుకుగాను ఒక క్రొత్త పాఠశాలను ప్రారంభించేటందుకు, యిదివరకే ప్రారంభించబడిన రెండు పాఠశాలలను కొనసాగించటానికి గాను రు. 0.0441 లక్ష యీ జిల్లాకు కేటాయించబడింది.

ప్రయివేటు హాస్టళ్ళు

కొండతెగల విద్యార్థులకు భోజన, వసతి సౌకర్యాలు కల్పించటంకోసం యీ వథకంక్రింద ప్రయివేటు హాస్టళ్ళకు గ్రాంటు-ఇన్-ఎయిడ్ (ఆర్థిక సహాయం) యిప్పబడుతుంది. సంవత్సరంలో 10 నెలలపాటు ప్రతి విద్యార్థికి రు. 25/- లు చొప్పున యీ సహాయం చేయబడుతుంది. ప్రయివేటు హాస్టళ్ళు లేని సందర్భాలలో యీ డబ్బు ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళలో బోర్డర్ల సంఖ్య పెంచుటకు వినియోగించబడుతుంది. 1959-60లో యీ వథకంకోసం రు. 0.05 లక్ష కేటాయించబడింది.

వ్యవసాయం

ప్రదర్శన క్షేత్రాలు

వ్యవసాయంలో ఆధునిక వద్దతుల్ని గురించి కొండ తెగల ప్రజలకు ప్రదర్శన సూర్యకంగా తెలియ చేయటం కోసం ఒక ప్రదర్శన క్షేత్రం యీజిల్లాలోని ఏజన్సీ స్వాంతాలలో ఏర్పాటు చేయబడింది. దు. 0. 0465 లక్ష వ్యయంలో 1959-60 సం. లో యిది కొన సాగించ బడుతుంది.

కాడి ఎద్దుల సరఫరా

శాశ్వతంగా వ్యవసాయంలో కొండతెగలవారిని స్థిరపరచేటందుకుగాను ఉచితంగా వారికి కాడిఎద్దుల సరఫరా చేయబడు తున్నాయి. ఈ సంవత్సరంలో యీ జిల్లాలో 14 జతల కాడి ఎద్దులను సరఫరా చేయటంకోసం దు. 0.04 లక్ష కేటాయించబడింది.

విత్తనాలు, పరికరాల సరఫరా

కొండజాతులవారు వ్యవసాయాన్ని చేపట్టేటందుకు ప్రోత్సహించే నిమిత్తం విత్తనాలు, పరికరాలు మొదలయినవి ఉచితంగా తెలంగాణాలోని అర్హమైన కొండతెగల కుటుంబాలకు సరఫరా చేయబడుతున్నాయి. 1959-60 లో దు. 0.01 లక్ష వ్యయంతో యీ జిల్లాలోని 20 కుటుంబాలకు విత్తనాలు, పరికరాలు సరఫరా చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది.

కుటీరపరిశోధనలు

చేతిపనుల కేంద్రాలు

ట్రయిబలు కాలనీలలో వసతి కల్పించబడిన కొండతెగల కుటుంబాల వారి ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగు పరచేటందుకు గాను తెలంగాణాలో రెండవ ప్రభాళికా

కాలంలో 18 హస్తకళల కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయటానికి, అగ్రియిబలు ప్రజలకు హస్తకళల విషయంలో శిక్షణ యివ్వటానికి ప్రతిపాదించబడింది. అదే ప్రకారం తెలంగాణాలోని ఏజెన్సీ జిల్లాలలో 1956-59 సంవత్సరాల కాలంలో 8 హస్తకళల కేంద్రాల ఏర్పాటు చేయబడినాయి. ఈ సంవత్సరంలో యికా 5 కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రతిపాదించబడినది. పాత కేంద్రాలను కొనసాగించటానికి, కొత్త కేంద్రాలను స్థాపించటానికి గాను 1959-60 సంవత్సరానికి యీ జిల్లాకు రు. 0.078 లక్ష కేటాయించబడింది.

వివిధ విషయాలు

సహకార సంఘాలు

పరసమైన ధరలకు ద్రైనికావసర వస్తువులను అమ్మేటందుకుగాను తెలంగాణాలోని ఏజెన్సీస్థానాలలో ఏర్పాటు చేయబడిన కాలనీలలో నివసించే కొండతెగల వాటికోసం ఏర్పాటు చేయబడిన సహకారస్టోర్లు ఈ సంవత్సరంలో కొనసాగించుట కొరకు రు. 0.066 లక్ష కేటాయించబడింది.

గొట్టెలు, పాడిబట్టెల సరఫరా

తమ ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగు పరచుకొనేటందుకుగాను కొండతెగల ప్రజలకు యీ వత్తంకింద గొట్టెలు, పాడిబట్టెలు ఉచితంగా సరఫరా చేయబడతాయి. 50 గొట్టెలు, 10 పాడిబట్టెలు సరఫరా చేయటంకోసం 1959-60 లో యీ జిల్లాకు రు. 0.04 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ప్రతి కొండతెగ కుటుంబానికి ఒక పాడిబట్టెకాని లేదా 5 గొట్టెలకాని యివ్వబడతాయి.

ఆరోగ్యం, గృహవసతి, యితరపథకాలు

గృహ వసతి

షెడ్యూల్డ్ తెగలవారు ఆస్థిరమైన జీవితం గడుపుతారు. వారికి పునరావాసం కల్పించే ఉద్దేశ్యంతో రెండవ ప్రణాళికా కాలంలో 18 కాలనీలను

ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఈ సంవత్సరంలో రు. 0.875 లక్ష వ్యయంతో 5 కాలనీలను నిర్మించటానికి ప్రతిపాదించబడింది ఇందులో రు. 0.35 లక్ష యీ జిల్లాలో రెండు కాలనీలను ఏర్పాటు చేయుటకుగాను వినియోగించ బడుతుంది.

రోడ్ల నిర్మాణం

ట్రయిబలు ప్రాంతాల్లో రవాణా సౌకర్యాలు పెంపొందించే నిమిత్తం క్రొత్త రోడ్లను నిర్మించటానికి, ప్రస్తుతమున్నవాటిని మరమ్మతుచేసి నిర్వహించటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను యీ జిల్లాకు ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.06 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

గిరిజన వారోత్సవము

గిరిజనులు ఆదికారులతోను, మైదానప్రాంతాలలోని ప్రజలతోను సంబంధాలను కలిగించుకొనేటట్లుచేసే ఉద్దేశంతో 1959-60 లో గిరిజన వారోత్సవం జరపటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రు. 0.02 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

ప్రజారోగ్యం

క్రొత్త బావుల త్రవ్వకం, పాతబావులకు మరమ్మతు

కొండతెగం ప్రజలకు నుంచినీటి సౌకర్యాన్ని కలిగించే ఉద్దేశంతో యీ జిల్లాకు రు. 0.048 లక్ష కేటాయించబడింది. ఈ మొత్తంతో 5 క్రొత్తబావులు త్రవ్వబడతాయి. 4 పాతబావులు మరమ్మతు చేయబడతాయి.

శ్రీ సంక్షేమం

శ్రీ సంక్షేమశాఖ విభాగాల ఏర్పాటు

తెలంగాణ ప్రాంతంలో శ్రీ సంక్షేమ శాఖ కార్యకలాపాలను విస్తృతం చేసే ఉద్దేశంతో శ్రీమ, పిల్లల సంక్షేమం విమర్శనం 1959-60లో 10 శ్రీ సంక్షేమ

శాఖ విభాగాలను ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందులో రెండు విభాగాలు ఈ జిల్లాలో ఏర్పాటు చేయబడుతాయి ఇందుకుగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.088 లక్ష కేటాయించబడింది.

సాంఘిక సంక్షేమం

సాంఘిక సంక్షేమ విస్తరణ కేంద్రాలు

ఈ పథకంక్రింద ఆయ్యే ఖర్చులో రాజ్య ప్రభుత్వ వాటాక్రింద ప్రణాళికలో ఈ సంవత్సరానికిగాను రు. 0.257 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ప్రస్తుతమున్న ఒక సాంఘిక సంక్షేమ విస్తరణ కేంద్రాన్ని నిర్వహించటానికి, ఈ జిల్లాలోని మొదటిదశ బ్లాకు ప్రాంతంలో మనస్వయ వద్దతిలో ఒక ఆదనపు కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయటానికిగాను పై డబ్బు వినియోగించబడుతుంది. ఈ ఆదనపు కేంద్రానికయ్యే ఖర్చు: 12: 6 నిష్పత్తిలో బ్లాకులు, కేంద్ర సాంఘిక సంక్షేమ బోర్డువారు, రాజ్య ప్రభుత్వం భరిస్తారు. ప్రజలనుండి వసూలు చేయబడే విరాళాలుకూడా ఇందుకుగాను వినియోగించ బడతాయి.

బిజ్జీక గృహం

ఈ జిల్లాలో ఒక బిజ్జీక గృహాన్ని ఏర్పాటు చేయటం కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.40 లక్ష గ్రాంటు-ఇన్-ఎయిడ్ పథకం క్రింద కేటాయించ బడింది. ఈ బిజ్జీక గృహంలో చేర్చుకో బడేవారికి ప్రాథమిక విద్య గరవ బడుతుంది. పాద రక్షలు తయారు చేయటం, వడ్రగం, నేతపని, దర్జీవని మొదలయిన వాటిలో వీరికి శిక్షణ కూడ యివ్వబడుతుంది భోజన, వైద్య సౌకర్యాలు కూడ సమకూర్చ బడతాయి.

రేడియో ప్రసారం

ఈ జిల్లాలో 200 కమ్యూనిటీ రేడియో సెల్లను స్థాపించడానికి ప్రతిపాదించబడిన అంశంలో 55 సెల్లను మాత్రం 1956-59 సంవత్సరాలలో స్థాపించడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరంలో 50 కమ్యూనిటీ రేడియో సెల్లను ఏర్పాటుచేసి నిర్వహించటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇంతేగాక 1-4-1959 తేదీకి పూర్వం స్థాపించబడిన సెల్లనుకూడ నిర్వహించటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇందుకు గాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.105 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

ప్రచారం

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికను విజయవంతంగా అమలు పరచటంలో ప్రజలు శ్రద్ధ వహించేటట్లు చేయటానికి, వారు సంపూర్ణంగా సహకరించి పాల్గొనేటట్లు చేయటానికాగాను వివిధ పద్ధతుల్లో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను గురించి ప్రచారం చేయటానికి ఏకీకృత కార్యక్రమం ఒకటి 1956-57లో ప్రారంభించబడింది. ఈ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించటంకోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 6.80 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 20, 319 లక్షల మొత్తం ఈ జిల్లాలో క్రిందివిధంగా వినియోగించటానికిగాను ప్రత్యేకించబడింది.

రూపాయలు.

1. పి. ఎ. లకు యితర సిబ్బందికి జీతభత్యాలు	8,029
2. సంచార ప్రచార వ్యానులకు పెట్రోలు, ఇతర ఖర్చులు	2,400
3. జిల్లా స్టాఫ్ లో ఏర్పాటు చేయబడే ప్రదర్శనలలో పాల్గొనటానికి	250
4. సంగీత, నాటకోత్సవాలు ఏర్పాటు చేయడానికి	500

5. జిల్లా, తాలూకా కేంద్రాలలో ప్రజాశాసక వారోత్సవం ఏర్పాటు చేయటానికి	800
6. జిల్లాల్లో పనిచేస్తున్న బుర్రకథ పార్టీల నిర్వహణకు	2,280
7. సంచార వ్యానులకు పరికరాలు	5,000
8. ప్రస్తుతమున్న పబ్లిక్ గ్రంథాలయాలలో వైలెట్ ప్రాతిపదికపై సమాచార కేంద్రాలను నిర్వహించటం	960
మొత్తం.	20,319

అర్థ, గణాంక శాఖ

రాజ్యస్థాయిలో జరిగే గణాంక వివరాల సంకలన కార్యక్రమాన్ని జిల్లా స్థాయిలో సమన్వయ పరచటానికి, సేకరించబడి సంకలనం చేయబడే గణాంక వివరాలను ఇంకా ఉత్తమంగా తయారు చేయడానికి ఉపయోగపడే "లయజన్ ఏజెన్సీ"గా పనిచేయటానికిగాను ఈ జిల్లాలో ఒక జిల్లా గణాంక విభాగం 1959-60లో ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. ఒక జిల్లా గణాంకాధికారి (గెజిటెడ్), ఒక ఎకనామిక్ ఇన్ వెస్టిగేటరు, ఒక అప్పరు డివిజను గుమస్తా, ఇద్దరు జవానులు ఈ శాఖలో నియమించబడతారు. ఇందుకుగాను 1959-60 ప్రజాశాసకలో 0.10 లక్ష కేటాయించ బడింది.

తంతరి తపాలా సౌకర్యాలు

1959-60లో 34 బాగ్చి పోస్టు ఆఫీసులను, మెట్నల్లి, కొట్ల పల్లెలలో 2 రైలిగ్రాఫ్స్ ఆఫీసులను, మెట్నల్లి, కొరట్లలో 2 పబ్లిక్ రీడింగ్ రూమ్స్ ఆఫీసులను ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది.

కరీంనగరు జిల్లా ప్రణాళిక, అభివృద్ధి

సంఘం సభ్యుల జాబితా

1. శ్రీ. సి. సూర్యారావు, ఐ. ఎ. ఎస్ , కలెక్టరు - అధ్యక్షుడు.
2. శ్రీ. పి. వి. నరసింహారావు, ఎం ఎల్. ఎ., ఉపాధ్యక్షుడు
3. నిజాయార్ ఖాన్, జిల్లాస్థానింగు ఆఫీసరు. పదవీరీత్యా కార్యదర్శి.
4. ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, పి. డబ్ల్యుడి. ఆర్. & బి. కరీంనగరు.
5. ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, పి. డబ్ల్యుడి. ఐ.బి. కరీంనగరు.
6. జిల్లాస్వపసాయ శాఖాధికారి.
7. సహకారసంఘాల డిప్యూటీరిజిస్ట్రార్లు.
8. జిల్లామెడికల్ ఆఫీసరు.
9. జిల్లాపశుదైవ్య శాఖాధికారి.
10. జిల్లా హెల్త్ ఆఫీసరు.
11. ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీరు (విద్యుచ్ఛక్తి)
12. జిల్లావిద్యా శాఖాధికారి.
13. జిల్లావంచాయతి ఆఫీసరు- జిల్లాబోర్డు ఎక్సిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.
14. పరిశ్రమలు. వాణిజ్యశాఖ అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు.
15. పోషల్ సర్వీసు ఆఫీసరు.
16. పోలీసు సూపరింటెండెంట్లు.
17. డివిజనల్ ఫారెస్టు ఆఫీసరు.
18. లోకల్ ఇంజనీర్.

19. అసిస్టెంటు పీవరీస్ ఆఫీసరు.
 20. మార్కెటింగు సూపరింటెండెంటు.
 21. లైవ్ స్టాక్ ఆఫీసరు.
 22. జగిత్యాల, పెద్దపల్లి డిప్యూటీ కలెక్టరు.
 23. జిల్లాలోని అందరు బ్లాక్ డెవలప్ మెంటు ఆఫీసర్లు.
 24. సూపరింటెండెంటు, పశుపోషకక్షేత్రం.
 25. అసిస్టెంటు రేడియో ఇంజనీరు, వరంగల్.
 26. పబ్లిసిటీ అసిస్టెంటు.
 27. అసిస్టెంటు ఇంజనీరు, విద్యుచ్ఛక్తి
 28. అసిస్టెంటు ఇంజనీరు, ప్లానింగు
- } పదవిరీత్యా సభ్యులు.
29. శ్రీరంగారావు, ఎం. పి.
 30. శ్రీ ఎం. ఆర్ కృష్ణ, ఎం. పి.
 31. శ్రీ రామచంద్రారావు, ఎం. ఎల్. ఎ.
 32. శ్రీ జి. లక్ష్మారెడ్డి, ఎం. ఎల్. ఎ.
 33. శ్రీ జి హనుమంతరావు, ఎం ఎల్. ఎ.
 34. శ్రీ బద్దం ఎల్లారెడ్డి, ఎం. ఎల్. ఎ.
 35. శ్రీ జె. ఆనందరావు, ఎం. యల్. ఎ.
 36. శ్రీ అమృతలాల్ శుక్ల, ఎం. ఎల్. ఎ.
 37. శ్రీ కరెల్ల నరసయ్య, ఎం. యల్. ఎ.
 38. శ్రీ పి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు, ఎం. ఎల్. ఎ.
 39. శ్రీ పి. చొక్కారావు, ఎం. ఎల్. ఎ.
 40. శ్రీ జె. చొక్కారావు, ఎం ఎల్. ఎ.

41. శ్రీ పి. నరసింగరావు, ఎం. ఎల్. ఎ.
42. శ్రీ గడపల్లి రాములు, ఎం. ఎల్. ఎ.
43. శ్రీ బి. రాజారాం, ఎం. ఎల్. ఎ.
44. శ్రీ చిన్నగారు, జగిత్యాల సబ్ డివిజన్ మునిసిపల్ పాలిటీల అధ్యక్షులు
45. గంగాధర పంచాయితీ సమితి అధ్యక్షుడు.
46. ప్లాన్ ప్లానింగ్ అండ్ డెవలప్ మెంటు కమిటీల అధ్యక్షులు
47. శ్రీ ఎం. సరసింహారావు, వెన్నారం.
48. శ్రీ పై. తిరపతిరావు, ఇత్పల్లి.
49. శ్రీ జి. రిమాపతిరావు, నర్సారెడ్డిపల్లి.
50. శ్రీ కె. సరసింహు, కరీంనగరు.
51. శ్రీమతి నాగ లక్ష్మిదేవి, కరీంనగరు.
52. శ్రీ బి. రాములు, కరీంనగరు.
53. శ్రీ అబ్దుల్ రహీం, తుర్కూల మద్దికుంట, సుల్తానా బాదుతాయికా.
54. శ్రీ ఎ. రాజారెడ్డి, అద్వకేటు, సుల్తానాబాదు తాయికా.
55. శ్రీ శ్రీనివాసరెడ్డి, ముల్కనూరు, హుజూరాబాదు తాయికా.
56. శ్రీ వి. రాజేశ్వరరావు పింగళూరు, హుజూరాబాదు తాయికా.
57. శ్రీ రఘురామయ్య, కమలపూరు, హుజూరాబాదు తాయికా.
58. శ్రీ సరసింహారెడ్డి, ముస్తాబాదు, సిర్పిల్ల తాయికా.
59. శ్రీ ఎ. అనంతరావు, చింతలతాప, సిర్పిల్ల తాయికా.
60. శ్రీ పి. హెచ్. వెంకటేశ్వరరావు, టోయన్ పల్లి సిర్పిల్ల తాయికా.
61. శ్రీ కె. లక్ష్మీ సరసింహారావు, జగిత్యాల, జగిత్యాల తాయికా.

62. శ్రీ రాజేశ్వరరావు. ఇబ్రహీంపట్టణం. మెట్పల్లి తాలూక.
63. శ్రీ నారాయణ్ మదురాజు, మేట్పల్లి. మెట్పల్లి తాలూక.
64. శ్రీ జి బూషయ్య. మెట్పల్లి. మెట్పల్లి తాలూక.
65. శ్రీ జి. శ్రీరాములు. మంథని. మంథని తాలూక.
66. శ్రీ డి. రంగారావు. మంథని, మంథని తాలూక.
-

